

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ 4432
ISSN: 1106-7315

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ - ΑΡ. ΦΥΛ. 125, ΧΡΟΝΟΣ 22ος, ΔΙΕΥΣΗ - ΜΑΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2015 - ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΔΣΠ & ΠΕΙΡΑΙΑΣ Ημέρες Θάλασσας

Εξώφυλλο: Ομοίωμα αρχαίας τριήρους (Ολυμπιάς)

ΤΡΙΗΡΗΣ

Εφευρέτης της τριήρους θεωρείται, σύμφωνα με τον Θουκυδίδη, ο Κορίνθιος Αμεινοκλής. Η κατασκευή του πλοίου πραγματοποιήθηκε πιθανόν το 705 π.Χ., εποχή κατά την οποία κυβερνούσε στην Κόρινθο ο τύραννος Περίανδρος. Ο τελευταίος αναζητούσε ένα αποτελεσματικό πλοίο προκειμένου να αντιμετωπίσει τους πειρατές που λυμαινόνταν τους θαλάσσιους δρόμους και προκαλούσαν μεγάλα προβλήματα στο κορινθιακό εμπόριο. Οι πειρατές χρησιμοποιούσαν ελαφρά και γρήγορα πλοία, ώστε να μπορούν να προλαβαίνουν τα εμπορικά, να τους επιτίθενται και μετά να διαφεύγουν γρήγορα. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά χρειαζόταν ένα πλοίο με ταχύτητα μεγαλύτερη από όλα τα προηγούμενα, αλλά και με εξοπλισμό που θα του επέτρεπε να επικρατεί στις συγκρούσεις. Η πεντηκόντορος, το επικρατέστερο πολεμικό εκείνης της εποχής, δεν ήταν αρκετά ταχύ. Κινείτο με 50 κουπιά (25 σε συνεχή σειρά, σε καθεμία πλευρά του σκάφους). Η «Ολυμπιάς». Πρόκειται για σύγχρονο αντίγραφο τριήρους, κατασκευασμένο από το Πολεμικό Ναυτικό. Οι Ίωνες επινόησαν τη διάταξη των κουπιών σε δύο σειρές, η μια πάνω στην άλλη. Έτσι προέκυψε ένα ταχύτερο πλοίο με 100 κουπιά, το οποίο ονομάστηκε διήρης. Ο Αμεινοκλής μεγέθυνε το σκάφος κατά μήκος, ύψος και πλάτος και προσέθεσε τρίτη σειρά κουπιών, αυξάνοντάς τα σε 150 -170. Το νέο πλοίο υπερείχε σε ταχύτητα κάθε προηγούμενου, καθιστώντας με αυτό τον τρόπο αποτελεσματική τη χρήση του εμβόλου (μεταλλική ή ξύλινη προεξοχή στην πλώρη, με μήκος έως 2μ και βάρος 200 κιλά περίπου). Η τριήρης είχε γεννηθεί. Για τα επόμενα 400 χρόνια περίπου θα αποτελούσε τον κυρίαρχο τύπο πολεμικού πλοίου. Εννοείται ότι το νέο «υπερόπλο» δεν μπορούσε να μείνει για καιρό μυστικό. Οι μεγάλοι αντίπαλοι των Κορινθίων, οι Αθηναίοι, βάσισαν πάνω σ' αυτό την ηγεμονία τους. Η τριήρης μπορούσε, χρησιμοποιώντας τη δύναμη του ανέμου και των κωπηλατών, να πλεύσει με ταχύτητα 10 κόμβων. Επιπλέον, η ελαφρά κατασκευή της (το συνολικό βάρος της με πλήρη εξοπλισμό έφτανε τους 45 τόνους, αναλόγως βέβαια την πόλη κατασκευής και τις χρονικές περιόδους) επέτρεπε την ταχύτερη ανέλκυση και καθέλκυση. Ο αρχαιολόγος Γ. Στاینχάουερ αναφέρει και ένα ακόμη πλεονέκτημα αν και αμφισβητούμενο: «Λόγω της ελαφράς κατασκευής της, η τριήρης μπορεί να διαλυθεί, αλλά δεν βυθίζεται. Τούτο, παρά τη συνήθως χρησιμοποιούμενη λέξη (καταδύειν), είναι φανερό στις περιγραφές για την τύχη του πληρώματος και των καταλοίπων των εμβολισμένων τριήρων, αλλά και από την απουσία ναυαγίων τριήρων». Αυτό πάντως που δεν αμφισβητείται είναι ότι η τριήρης έσωσε την Αθήνα, την Ελλάδα και κατ' επέκταση τον δυτικό πολιτισμό, στη ναυμαχία της Σαλαμίνας, απέναντι στον δυσκίνητο περσικό στόλο.....

ΤΟΥ

ΕΚΔΟΤΗ

ΛΙΓΟ ΠΡΙΝ ΤΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ

Με ιδιαίτερη αίσθηση ευθύνης και ανταποκρινόμενος στον θεσμικό του ρόλο ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά με ψήφισμά του κρίνει ότι δεν πρέπει να λάβει θέση υπέρ συγκεκριμένης άποψης παραμονές δημοψηφίσματος, ασκώντας πολιτική επιρροή προς τους πολίτες προς τη μία ή την άλλη κατεύθυνση και ότι ο θεσμικός ρόλος του Δικηγορικού Συλλόγου και των μελών του είναι η ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία- διεξαγωγή του δημοψηφίσματος.

Ο καθένας από μας κάνει την ιδεολογικοπολιτική, οικονομική αλλά και κοινωνική προσέγγιση στα δρώμενα και κατά περίπτωση καταλογίζει ευθύνες, αποδίδει αριστεία, άλλοτε κατακεραυνώνει και άλλοτε θεοποιεί και πορεύεται.

Είναι περισσότερο από βέβαιο ότι δημιουργούνται νομικά και δικαιοπολιτικά ζητήματα με τη διεξαγωγή του δημοψηφίσματος. Είναι δημοσιονομικής ή εθνικής φύσης το δημοψήφισμα; Στηρίζεται σε ανύπαρκτη προϋπόθεση, αφού έχει αποσυρθεί η πρόταση των θεσμών; Η σύντηξη των προθεσμών, οι παντός είδους εκπτώσεις και περιορισμοί, οι συνακόλουθες Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου για την υλοποίηση εφαρμογής του δημοψηφίσματος οδηγούν σε αμαύρωση και πολιτική συκοφάντηση ενός υπέρτατου θεσμού, η εγκυρότητα του οποίου ελέγχεται και από το Συμβούλιο της Ευρώ-

πης, αφού ο πολίτης δεν προσέρχεται ενημερωμένος για το τιθέμενο ερώτημα. Ο τύπος είναι και ουσία, τα δε εχέγγυα προστασίας των θεσμών έχουν διαχρονική αξία και προσδιορίζουν το κράτος δικαίου, που όλοι σε κάθε ευκαιρία επικαλούνται και κατά το δοκούν «τραυματίζουν»

Οι μεταπολιτευτικά μοναδικές σε οικονομικό επίπεδο μέρες που βιώνει η χώρα μας με κλειστές Τράπεζες, με περικοπές στις συντάξεις, οικονομική άγνοια για το μέλλον και ταυτόχρονα σε κοινωνικό επίπεδο με ανυπαρξία σκέψης και δημιουργίας, με αυξημένη την ένταση στις διαπροσωπικές σχέσεις, με παραλυμένες τις ανθρώπινες αισθήσεις δημιουργούν ένα ιδιαίτερα θολό τοπίο.

Κλείνοντας το κείμενο αυτό θέλω να καταθέσω το αυτονόητο, ότι δηλαδή η επόμενη μέρα του δημοψηφίσματος, όποιο και αν είναι το αποτέλεσμα, θα πρέπει να μας βρει ενωμένους και ευρωπαϊκά προσανατολισμένους, αφού αυτό είναι εντολή της μεγάλης πλειονότητας του ελληνικού λαού και αυτό δεν έχει δεύτερη ανάγνωση και ερμηνεία. Το χρωστάμε στις γενιές που έρχονται και τόσο έχουμε «τραυματίσει»

Γιώργος Σταματογιάννης
Πρόεδρος
Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Επίσκεψη Υπουργού Δικαιοσύνης στο Δικαστικό Μέγαρο Πειραιά	Σελ. 3
Ψήφισμα για το Δημοψήφισμα	Σελ. 4
Ολομέλεια Προέδρων	Σελ. 6
Ημέρες Θάλασσας	Σελ. 8
Ομιλία της Λίας Αθανασίου «Η εξέλιξη του Ναυτικού Δικαίου, ιδωμένη μέσα από τη βιβλιοθήκη Delwaide»	Σελ. 10
Το λιμάνι των Τριήρων	Σελ. 11
Επιστολή ΔΣΠ στον Υπουργό Δικαιοσύνης	Σελ. 12
1 ^ο Ανώτερο Σεμινάριο Διεθνούς Ναυτικού Δικαίου	Σελ. 13
Δικηγόροι και Παροχή	Σελ. 17
Ο Σύγχρονος Άνθρωπος	Σελ. 20
Επίτιμοι και νέοι δικηγόροι	Σελ. 22
Εκπαιδευτικό ταξίδι στην Ελλάδα	Σελ. 23
Διασυνοριακή πτώχευση	Σελ. 26
Ημερίδα στην αίθουσα εκδηλώσεων	Σελ. 28
Δεσμεύσεις του Υπουργού Εργασίας	Σελ. 38
Στίξεις	Σελ. 40
Πειραιάς και Ιππόδαμος	Σελ. 45
Ο Πορθητής και οι Οθωμανικές Πηγές για την άλωση	Σελ. 47

ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ

ISSN: 1108-7315

ΗΡΩΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 47, ΠΕΙΡΑΙΑΣ

ΤΗΛ.: 210-4176.251-

<http://www.dspeir.gr>

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ

ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ:

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΤΑΜΑΤΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.Π.

ΜΑΙΡΗ ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΑΚΡΗ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΠΕΤΡΟΣ ΛΑΚΟΥΤΣΗΣ

ΜΕΛΗ ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ:

Αποστολίδου Λίλη

Βλάμος Μιχάλης

Μιχαλάκη Πωλίνα

Μπαλάσκας Αριστομένης

Μπενετάτου Λέττα

Πατεσιός Γιώργος

Πατρικοπούλου Ελένη

Πισικός Δημήτριος

Σαββίδου Όλγα

Τσαγκαράκη Κική

Τσουρούλης Ευάγγελος

Χλούπης Γιώργος

Τυπογραφείο
Καραγιάννη

Μακαριστών 19, Πειραιάς 185 35

210 4170 479

210 4136 322

typoskaragianni@gmail.com

<http://www.karagianni.eu>

Μαρίε Κορσέβονι

* Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή μη δεν επιστρέφονται

* Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν προσωπικές απόψεις

* Επιτρέπεται η αναδημοσίευση κειμένου υπό τον όρο να αναγραφεί η πηγή

Επίσκεψη Υπουργού Δικαιοσύνης στο Δικαστικό Μέγαρο Πειραιά

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κ. Νικόλαος Παρασκευόπουλος και ο Γεν. Γραμματέας του Υπουργείου, κ. Κωνσταντίνος Κοσμάτος, επισκέφθηκαν σήμερα Τρίτη, 5 Μαΐου 2015 και ώρα 10:00 π.μ. το Δικαστικό Μέγαρο Πειραιά, ύστερα και από πρόσκληση που απηύθυνε ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά.

Κατά τη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στο Δικαστικό Μέγαρο Πειραιά με τους Προϊσταμένους των Δικαστηρίων και της Εισαγγελίας Πειραιά, στην οποία συμμετείχαν η Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων κ. Βασιλική Θάνου-Χριστοφίλου και ο κ. Ευάγγελος Κασαλιάς, καθώς και ο Πρόεδρος της Ένωσης Δικαστικών Υπαλλήλων, το φλέγον ζήτημα που τέθηκε από τον Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά, κ. Γιώργο Σταματογιάννη ήταν φυσικά η μεταφορά των Δικαστηρίων στο κτίριο της πρώην Ραλλείου Σχολής, στο κέντρο της πόλης, δεδομένης και της σύμφωνης γνώμης και αρωγής του Δημάρχου Πειραιά κ. Γιάννη Μώραλη. Παράλληλα, τέθηκαν ζητήματα που αφορούν την ορθή απονομή της Δικαιοσύνης και τους Δικηγόρους Πειραιά.

Στη συνέχεια, ο κ. Υπουργός και ο κ. Γενικός Γραμματέας, παρουσία και του Προέδρου της ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ, έλεγξαν τις εναλλακτικές επιλογές για την δημιουργία εξόδου κινδύνου στο κτίριο της Σκουζέ.

Μετά από την επίσκεψη στο Δικαστικό Μέγαρο Πειραιά, ο κ. Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου, συνοδευόμενος από την κ. Πρόεδρο και τον κ. Αντιπρόεδρο της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων, επισκέφθηκαν τον Δικηγορικό Σύλλογο Πειραιά όπου συναντήθηκαν με το Διοικητικό Συμβούλιο και συζητήσαν τα ευρύτερα προβλήματα του Κλάδου.

Ακολούθησε επίσκεψη στο κτίριο της πρώην Ραλλείου Σχολής Πειραιά, όπου και πραγματοποιήθηκε αυτοψία, παρουσία του Δημάρχου Πειραιά, κ. Γιάννη Μώραλη και του Γενικού Γραμματέα του Δήμου, κ. Βασιλείου Ταταρόπουλου. Η συνάντηση έγινε σε άριστο κλίμα, διαπιστώθηκε ομοφωνία όλων των συμμετεχόντων για την δημιουργία Δικαστικού Μεγάρου στη Ράλλειο και συζητήθηκαν οι βάσεις για την πραγματοποίηση του έργου, το οποίο θα σημάνει την οριστική επίλυση των κτιριακών προβλημάτων απονομής της Δικαιοσύνης και θα δώσει πνοή σε ολόκληρη την πόλη του Πειραιά.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, κλπ., κ. Νικόλαος Παρασκευόπουλος, με τον Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά, κ. Γιώργο Σταματογιάννη κατά την επίσκεψή του, στο Δικαστικό Μέγαρο Πειραιά

Δημοψήφισμα της 5ης Ιουλίου 2015

Την 1/7/2015 ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά εξέδωσε το παρακάτω ψήφισμα σχετικά με το Δημοψήφισμα της 5ης Ιουλίου 2015:

ΨΗΦΙΣΜΑ

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά κρίνει ότι δεν πρέπει να λάβει θέση υπέρ συγκεκριμένης άποψης παραμονής του δημοψηφίσματος και ενόψει αυτού.

Ο θεσμικός ρόλος των Δικηγορικών Συλλόγων και των μελών τους είναι η ομαλή και απρόσκοπτη διεξαγωγή του δημοψηφίσματος και όχι η άσκηση πολιτικής επιρροής στους πολίτες προς τη μία ή την άλλη κατεύθυνση.

Οι δικηγόροι, ως εκπρόσωποι της Δικαστικής Αρχής, οφείλουν με κάθε τρόπο, κατά τη διεξαγωγή του δημοψηφίσματος, να ασκήσουν τα καθήκοντά τους με αμεροληψία, διασφαλίζοντας την ελεύθερη έκφραση της άποψης των πολιτών.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
Γιώργος Σταματογιάννης

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ

«Κυριακή - Δημοψήφισμα, Δευτέρα – Τι;»

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά, διοργάνωσε ενημερωτική εκδήλωση την Πέμπτη, 2 Ιουλίου 2015, στον Πειραιϊκό Σύνδεσμο με θέμα:

«Κυριακή - Δημοψήφισμα, Δευτέρα – Τι;»

Στη συζήτηση συμμετείχαν οι:

- Στάθης Λεουτσάκος, Βουλευτής ΣΥΡΙΖΑ

- Κώστας Κατσαφάδος, Βουλευτής ΝΔ

- Νίκος Ορφανός, Βουλευτής ΠΟΤΑΜΙ

- Ελπίδα Παντελάκη, Μέλος Κ.Ε. του ΚΚΕ

- Γιώργος Χριστοφορίδης, Πολιτευτής ΑΝΕΛ

Δημήτρης Λιντζέρης, Μέλος Κ.Ε. του ΠΑΣΟΚ

Την εκδήλωση συντόνισε ο Πρόεδρος του Δ.Σ.Π.,

Γιώργος Σταματογιάννης

Στιγμιότυπα από την ενημερωτική εκδήλωση

Πληρωμή ετήσιων ασφαλιστικών εισφορών στο ΕΤΑΑ μέσω χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών

Τη δυνατότητα πληρωμής εισφορών στο Ε.Τ.Α.Α. – Τομέα Ασφάλισης Νομικών (πρώην Ταμείο Νομικών) και στο Ε.Τ.Α.Α. – Τομέα Επικουρικής Ασφάλισης Δικηγόρων (Τ.Ε.Α.Δ.) με τη χρήση χρεωστικών και πιστωτικών καρτών τόσο της Εθνικής Τράπεζας όσο και των άλλων τραπεζών, προσφέρει η Εθνική Τράπεζα.

Η δυνατότητα αυτή παρέχεται στους πλέον των 58.000 ασφαλισμένους του Ταμείου μέσω της ηλεκτρονικής πύλης πληρωμών i-bank Simple Pay της Εθνικής Τράπεζας (ιστότοπος www.simplepay.gr).

Η εγγραφή στην υπηρεσία www.simplepay.gr είναι εύκολη, γρήγορη και δωρεάν. Πέρα από τα Ασφαλιστικά Ταμεία, το i-bank Simple Pay διαθέτει μεγάλο εύρος διαθέσιμων πληρωμών σε φορείς όπως ΔΕΚΟ, Δημόσιες Υπηρεσίες, Ασφαλιστικές Εταιρείες, Εταιρείες Κινητής & Σταθερής Τηλεφωνίας κ.ά.

Οι χρήστες της υπηρεσίας i-bank Simple Pay, απολαμβάνουν σημαντικά πλεονεκτήματα, όπως εξοκονόμηση χρόνου, καθώς πραγματοποιούν τις πληρωμές τους, οποιαδήποτε στιγμή, από το σπίτι ή το γραφείο, με υψηλό επίπεδο ασφάλειας και μηδενικές ή πολύ χαμηλές χρεώσεις.

Στη διάθεση των ασφαλισμένων παραμένει η δυνατότητα πληρωμής των εισφορών τους στο Ε.Τ.Α.Α. – Τομέα Ασφάλισης Νομικών (πρώην Ταμείο Νομικών) και στο Ε.Τ.Α.Α. – Τομέα Επικουρικής Ασφάλισης Δικηγόρων (Τ.Ε.Α.Δ.) μέσω των Καταστημάτων της Εθνικής Τράπεζας (με χρήση μετρητών ή χρέωση λογαριασμού), καθώς και μέσω της εφαρμογής i-bank Internet Banking (με χρέωση λογαριασμού και σύντομα με χρέωση χρεωστικής ή πιστωτικής κάρτας της Εθνικής Τράπεζας).

Για περισσότερες πληροφορίες: www.simplepay.gr, τηλ: 181818, e-mail: customer.service@nbg.gr

ΠΡΟΣΟΧΗ!!! η διευθέτηση της πληρωμής μέσω καρτών αφορά τις ετήσιες ασφαλιστικές εισφορές και όχι τις ρυθμίσεις ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τα ασφαλιστικά Ταμεία που γίνονται με τον νόμο 4321/2015 καθώς εκεί προβλέπεται ειδική διαδικασία εξόφλησης.

Τροποποίηση διατάξεων του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας στο Πρωτοδικείο Αθηνών - Αλλαγές σε πινάκια - εκθέματα ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ 11 ΙΟΥΝΙΟΥ 2015

Με την υπ' αριθμόν 1/2015 απόφαση της Ολομέλειας των Δικαστών του Πρωτοδικείου Αθηνών αποφασίσθηκε η τροποποίηση διατάξεων του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Πρωτοδικείου. Ειδικότερα, αποφασίσθηκε η κατάργηση πινάκων & εκθεμάτων, η ίδρυση από 16/9/2015, 14ου Πολιτικού Τμήματος (Ανακοπών κατά της Αναγκαστικής Εκτελέσεως), μεταβολές συνεδριάσεων του Ειδικού Τμήματος Εκδικάσεως Υποθέσεων Πνευματικής Ιδιοκτησίας, Εθνικών Σημάτων κ.λ.π., σύσταση από 16/9/2015 νέων πινάκων του Μονομελούς Πρωτοδικείου (Τμήμα Εμπορικού και Ενοχικού Δικαίου), κατάργηση από 1/1/2016 του ΙΑ' Τριμελούς Πλημμελειοδικείου, κατάργηση της Β' Συνθέσεως του Αυτοφώρου Τριμελούς Πλημμελειοδικείου.

Προς διευκόλυνση των μελών του Δ.Σ.Αθηνών και του Δ.Σ.Πειραιώς, επισημαίνεται στην απόφαση ότι οι ήδη προσδιορισθείσες μέχρι τέλος Μαΐου 2015 υποθέσεις στα καταργούμενα πινάκια

ΖΔ και Ν, καθώς και τα εκθέματα ΑΠ1, ΑΠ2, ΑΠΚ1 και ΑΠΚ2, κατά τους μήνες Σεπτέμβριο, Οκτώβριο και Νοέμβριο του 2015, θα εκδικασθούν κανονικά, ενώ οι ήδη προσδιορισθείσες μέχρι το τέλος Μαΐου 2015 υποθέσεις τα καταργούμενα πινάκια Γ3 & Γ4 Τακτικής Πολυμελούς Εμπραγμάτου δικασίμων 22/9/2015 και 29/9/2015 θα δικαστούν κανονικά από τις Συνθέσεις του Τμήματος.

Τα νέα πινάκια Τακτικής Μονομελούς Εμπορικού (ΣΤ7, ΧΣΤ7) και Ενοχικού (Η8, ΧΗ8) θα ενεργοποιηθούν από 1/12/2015, ενώ τα νέα πινάκια του 14ου Πολιτικού Τμήματος θα ενεργοποιηθούν από 16/9/2015 και 1/10/2015.

Το συγκεκριμένο έγγραφο του Πρωτοδικείου Αθηνών για να δείτε αναλυτικά ολόκληρη την απόφαση της Ολομέλειας του Πρωτοδικείου θα το βρείτε στο

<http://www.dspeir.gr/images/files/tropopoi-hsh%20kanonismou.pdf>

ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Λαμία, 5-7 Ιουνίου 2015

Η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας που συνεδρίασε στις 5,6 και 7 Ιουνίου 2015 στη Λαμία, υπό την προεδρία του Προέδρου της, **Βασ. Αλεξανδρή**, Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου της Αθήνας, ασχολήθηκε με όλα τα τρέχοντα, κρίσιμα θέματα που αφορούν τους Δικηγόρους και την απονομή της Δικαιοσύνης.

Στην έναρξη των εργασιών της Ολομέλειας παρέστη και απάντησε επί δύο περίπου ώρες σε ερωτήσεις που του υποβλήθηκαν από το Σώμα, ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου κ. **Αθαν. Κουτρομάνος**. Στο σύντομο χαιρετισμό του και στις απαντήσεις που έδωσε, ζήτησε απ' όλους τους παράγοντες της δίκης να συμβάλλουν ώστε να γίνει περισσότερο ελκυστική και αποτελεσματική για τον πολίτη, η απονομή της δικαιοσύνης στη χώρα μας.

Α. Τα μέλη της Ολομέλειας ενημερώθηκαν αρχικά από τους εισηγητές, **Νικ. Βαλεργάκη** Πρόεδρο Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης και **Αν. Γιογλή** Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου Ιωαννίνων, που είναι μέλη της ειδικής νομοπαρασκευαστικής επιτροπής για την αναμόρφωση του Κώδικα

Πολιτικής Δικονομίας, σχετικά με τις εργασίες της εν λόγω επιτροπής και τις αλλαγές διατάξεων που συζητούνται. Εισηγητής στο ίδιο θέμα ήταν επίσης ο πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πατρών **Ν. Παπάκος**, μέλος της επιτροπής της Ολομέλειας για τον ΚΠολΔ.

Η Ολομέλεια, επανέλαβε την κατηγορηματική αντίθεσή της σε διατάξεις που επιχειρούν να πλήξουν τα δικαιώματα των εργαζομένων, όπως είναι η προωθούμενη ρύθμιση για την αλλαγή των κριτηρίων κατάταξης των πιστωτών στους πλειστηριασμούς, αποκλειστικά προς όφελος των Τραπεζών.

Το Δικηγορικό σώμα απέρριψε επίσης κατηγορηματικά και άλλες επιχειρούμενες τροποποιήσεις στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως η επιβολή των πολλαπλών κατασχέσεων, η αύξηση των δικαστικών εξόδων για εγγραφή προσημείωσης υποθήκης και η κατάσχεση της επιχείρησης εν συνόλω, η οποία δεν διασφαλίζει σε καμία περίπτωση τους εργαζόμενους καθώς προβλέπει μαζικές καταγγελίες των συμβάσεων εργασίας.

Η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων καταγγέλλει την κυβέρνηση για εμπαιγμό των Δικηγόρων διότι παρά τις δεσμεύσεις του Υπουργού Δικαιοσύνης προς την Συντονιστική Επιτροπή της Ολομέλειας ότι δεν θα προωθηθούν οι ρυθμίσεις του προηγούμενου νομοσχεδίου του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (γνωστού ως σχεδίου Χαμηλοθώρη), το οποίο είχε απορρίψει εν τω συνόλω το Δικηγορικό Σώμα, εν τούτοις, στην έγγραφη πρόταση της κυβέρνησης προς τους

θεσμούς, επανέρχεται το θέμα της αναθεώρησης του Κώδικα πολιτικής Δικονομίας, με βάση, (όπως επί λέξει αναφέρεται στο κείμενο), το προηγούμενο νομοσχέδιο Χαμηλοθώρη.

Μετά από πρόταση του Προέδρου της **Βασ. Αλεξανδρή**, σε περίπτωση που υπάρξει αιφνιδιασμός από την κυβέρνηση και προωθηθούν στη Βουλή διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας οι οποίες έρχονται σε αντίθεση με τις θέσεις των Δικηγορικού Σώματος, όπως εκφράστηκαν στην Ολομέλεια των Καλαβρύτων και εγκρίθηκαν από την συντριπτική πλειοψηφία του 93% των Δικηγόρων στο πανελλαδικό δημοψήφισμα του Δεκεμβρίου 2014, η Ολομέλεια κρίνει ότι πρέπει να αρθεί άμεσα η αναστολή της πανελλαδικής αποχής διαρκείας που είχε αποφασισθεί από το Δικηγορικό δημοψήφισμα για το προηγούμενο νομοσχέδιο. Η αποχή είχε ανασταλεί στις 31 Δεκεμβρίου, μετά την προκήρυξη εθνικών εκλογών.

Στην ίδια περίπτωση, θα συγκληθούν παράλληλα και άμεσα, η Συντονιστική Επιτροπή και η Ολομέλεια των Προέδρων για να εκτιμήσουν την κατάσταση και να αποφασίσουν τις περαιτέρω αντιδράσεις του Δικηγορικού κόσμου.

Β. Τα μέλη της Ολομέλειας ενημερώθηκαν επίσης αναλυτικά από τον σύμβουλο του ΔΣΑ και αναπληρωτή Πρόεδρο της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΑΝ/ΕΤΑΑ **Δημ. Βερβεσό** για την οικονομική κατάσταση του ασφαλιστικού τους φορέα. Έγινε επίσης στα μέλη της Ολομέλειας αναλυτική παρουσίαση της αναλογιστικής μελέτης που πραγματοποιήθηκε ειδικά για το Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Δικηγόρων(ΤΕΑΔ).

Επειδή τα δεδομένα και τα συμπεράσματα για τη προοπτική και την βιωσιμότητα του ΤΕΑΔ είναι ιδιαίτερα απαισιόδοξα, αποφασίσθηκε, μετά από πρόταση του Προέδρου της Ολομέλειας **Βασ. Αλεξανδρή**, λόγω της σοβαρότητας και του επειγόντος του θέματος, να ανατεθεί στους εκπροσώπους μας στην Διοικούσα Επιτροπή του ΤΑΝ/ΕΤΑΑ και το Δ.Σ του ΕΤΑΑ, κ.κ. **Δ. Βερβεσό, Ν. Παπάκο, και Γ. Σταματογιάννη**, να μελετήσει ενδελεχώς το πρόβλημα και σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα να εισηγηθεί σχετικά με τις κινήσεις που πρέπει να

γίνουν, σε ειδική Ολομέλεια η οποία θα συγκληθεί για τον σκοπό αυτό.

Γ. Ακόμη έγινε αναλυτική ενημέρωση των μελών της Ολομέλειας από τον σύμβουλο της επί φορολογικών θεμάτων, δικηγόρο **Σ. Μπακάλη**, για τις εξελίξεις γύρω από το θέμα της επιβολής ΦΠΑ στις δικηγορικές υπηρεσίες. **Έγινε γνωστό, ότι η κυβέρνηση αποφάσισε να μην ασκήσει τελικά πρόσθετη παρέμβαση στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε δίκη που προκάλεσε το Βέλγιο με αίτημα την κατάργηση του ΦΠΑ στις νομικές υπηρεσίες, παρά το γεγονός ότι είχε ζητήσει και είχε λάβει από τον Δικηγορικό Σύλλογο της Αθήνας αναλυτικά ενημερωτικά υπομνήματα με τις θέσεις του και τα νομικά επιχειρήματα υπέρ της μη επιβολής ΦΠΑ στις δικηγορικές υπηρεσίες.**

Μετά τις εξελίξεις αυτές, η Ολομέλεια αποφάσισε ομόφωνα να προσβάλει στα Δικαστήρια την επιβολή ΦΠΑ στις δικηγορικές υπηρεσίες, με πρωτοβουλία όλων των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας.

Δ. Στην Ολομέλεια τέθηκαν επίσης τα ζητήματα σχετικά με την ανάγκη να επιταχυνθούν με πρωτοβουλία της Συντονιστικής Επιτροπής, οι άμεσες και επείγουσες αλλαγές στον Κώδικα Δικηγόρων που αφορούν προεχόντως την συγκρότηση των πειθαρχικών συμβουλίων καθώς και να κατατεθούν προς επεξεργασία, γραπτές προτάσεις για περαιτέρω αλλαγές του Κώδικα.

Ε. Όσον αφορά το θέμα των διακοπών των συνεδριάσεων των ποινικών δικαστηρίων, στο οποίο εισηγητές ήταν ο πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου **Πειραιά Γ. Σταματογιάννης** και ο πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Ρεθύμνης **Ευάγγ. Μουνδριανάκης**, το θέμα παραπέμφθηκε σε επόμενη Ολομέλεια.

Μετά το πέρας των εργασιών της Ολομέλειας, ο Πρόεδρος και όλα τα μέλη της, ευχαρίστησαν ιδιαίτερα τον Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου Λαμίας κ. **Αθ. Μακρυγιάννη**, για την άψογη και θερμή φιλοξενία που επεφύλαξε ο **Δικηγορικός Σύλλογος Λαμίας** στους συμμετέχοντες συναδέλφους καθώς και για την αρτιότητα στην οργάνωση και υποστήριξη των εργασιών της Ολομέλειας.

Πειραιάς Ημέρες Θάλασσας 20 15

Ο Δήμος Πειραιά διοργάνωσε φέτος για πρώτη φορά από τις 28 έως τις 31 Μαΐου τη μεγάλη γιορτή «**Ημέρες Θάλασσας**», στο πλαίσιο του εορτασμού της Ευρωπαϊκής Ημέρας Θάλασσας. Οι Πειραιώτες, οι κάτοικοι των γύρω πόλεων και οι τουρίστες είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν μέσα από **πλήθος δράσεων** την πόλη, τα γνωστά ή λιγότερο γνωστά αξιοθέατα, τις διαδρομές, τους ανθρώπους, καθώς και όλο το εύρος δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται γύρω από και με αφετηρία τη θάλασσα του Πειραιά.

Με ένα πανόραμα εκδηλώσεων που πραγματοποιήθηκε σε περισσότερα από 14 κεντρικά σημεία, οι «**Ημέρες Θάλασσας**» μας κάλεσαν να «**Πάμε Πειραιά!**». Εκθέσεις, ξεναγήσεις, συναυλίες, θεατρικές παραστάσεις, παραδοσιακοί χοροί, γεύσεις, κινηματογραφικές προβολές, διαγωνισμοί, ποδηλατοδρομίες, δράσεις αθλητισμού, parties και πολλές ακόμα εκπλήξεις έγιναν για τους επισκέπτες σε μια μεγάλη γιορτή στον Πειραιά.

Η Ευρωπαϊκή Ημέρα Θάλασσας καθιερώθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εορτάζεται κάθε χρόνο στις 20 Μαΐου, με στόχο να τονίσει τον **ζωτικό ρόλο** που παίζει η **θάλασσα** στη ζωή των πολιτών, αλλά και στη βιώσιμη ανάπτυξη. Η Ευρωπαϊκή Ημέρα Θάλασσας καλωσορίζει τη συνεχώς αναπτυσσόμενη ναυτιλιακή κοινότητα και συγκεντρώνει τους φορείς χάραξης πολιτικής, με σκοπό το διάλογο και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών στον τομέα της ναυτιλίας. Η θάλασσα και οι ευκαιρίες που προσφέρει βρίσκονται πάντα στο επίκεντρο των συζητήσεων. Κάθε χρόνο οι εκδηλώσεις λαμβάνουν χώρα σε διαφορετική πόλη – λιμάνι της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο Πειραιάς είναι η **τιμώμενη πόλη για το 2015**. Ο εορτασμός της Ευρωπαϊκής Ημέρας Θάλασσας περιελάμβανε δύο άξονες. Σε πρώτο χρόνο πραγματοποιήθηκε διεθνές συνέδριο, έκθεση και μια σειρά από workshops στις 28 και 29 Μαΐου. Ο δεύτερος άξονας αφορούσε στις «**Ημέρες Θάλασσας**», που πραγματοποιήθηκαν στον Πειραιά από τις 28 έως τις 31 Μαΐου. Στις εκδηλώσεις έλαβε μέρος ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά με την παρουσία του Προέδρου κ. Γιώργου Σταματογιάννη και μελών του ΔΣ.

έκθεση - αφιέρωμα στον Πειραιά από τα ΕΛΤΑ

Με μια έκθεση – αφιέρωμα στον Πειραιά, με σπάνιο φιλοτελικό υλικό αλλά και ιστορικά ντοκουμέντα που συνδιοργάνωσαν τα Ελληνικά Ταχυδρομεία και η Φιλοτελική Εταιρία Πειραιά, συμμετείχαν στις εκδηλώσεις για τον εορτασμό της «Ευρωπαϊκής Ημέρας Θάλασσας – Πειραιάς 2015», από την Πέμπτη 28 Μαΐου ως και την Κυριακή στις 31 Μαΐου 2015, στη Δημοτική Πινακοθήκη Πειραιά. Στη Φιλοτελική Έκθεση «Πειραιάς – Θάλασσα – Ναυτιλία» εκτέθηκε σπάνιο φιλοτελικό υλικό από επιστολικά δελτάρια εποχής, κάρτες, φάκελοι, γραμματόσημα, ναυτιλιακές σφραγίδες καθώς επίσης και η βραβευμένη συλλογή με τίτλο «Η Ελλάδα των νησιών και των πέντε θαλασσών», αλλά και ένα μέρος της συλλογής του σπουδαίου συλλέκτη Ιάκωβου Βαγιάκη.

Την έκθεση συμπληρώνουν σπάνιες φωτογραφίες από το Ιστορικό Αρχείο του ΟΛΠ που καταγράφουν την ιστορική εξέλιξη του λιμένα του Πειραιά από τον 19ο αιώνα ως το 1985, μοναδικά έγγραφα ντοκουμέντα από τις δραστηριότητες του λιμανιού από το 1920 έως και μετά τον πόλεμο, γκραβούρες και σπάνιο φωτογραφικό υλικό από το Ιστορικό Αρχείο του Δήμου Πειραιά που καταγράφουν με μοναδικό τρόπο την εξέλιξη του Πειραιά σε πόλη Ναυτοσύνης. Το κοινό είχε τη μοναδική ευκαιρία να θαυμάσει για πρώτη φορά τα κάδρα με φωτογραφίες από την εξέλιξη του λιμανιού,

που κοσμούν την αίθουσα συσκέψεων του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΛΠ.

Τα επίσημα εγκαίνια της έκθεσης «ΠΕΙΡΑΙΑΣ- ΘΑΛΑΣΣΑ-ΝΑΥΤΙΛΙΑ» έγιναν την Παρασκευή 29 Μαΐου 2015, παρουσία της Δημοτικής Αρχής του Δήμου Πειραιά και των Διοικήσεων του ΟΛΠ και των Ελληνικών Ταχυδρομείων. Αξίζει να τονισθεί, επίσης, ότι στη διάρκεια των εγκαινίων έγινε πρώτη προβολή ενός σπάνιου κινηματογραφικού φιλμ που αποτελεί ιστορικό ντοκουμέντο της ζωής του λιμανιού του Πειραιά της περιόδου 1928 -1931.

Επίσης, στη διάρκεια των εγκαινίων τα ΕΛΤΑ παρουσιάστηκε επίσημα η Αναμνηστική Σειρά Γραμματοσήμων που εκδόθηκε και κυκλοφόρησε στις 20 Μαΐου 2015, με αφορμή τον εορτασμό της «Ευρωπαϊκής Ημέρας Θάλασσας – Πειραιάς 2015».

Τοποθεσία: Η Έκθεση φιλοξενείται στη Δημοτική Πινακοθήκη Πειραιά, ιστορικό κτίριο του παλαιού Ταχυδρομείου Πειραιά από την Πέμπτη 28 έως και την Κυριακή 31 Μαΐου 2015.

ΑΓΩΝΕΣ ΚΩΠΗΛΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΟΜΙΛΟ ΕΡΕΤΩΝ

Όμιλος Ερετών (Ευρωπαϊκή Ημέρα Θάλασσας 2015 – Πειραιά)

Ο Όμιλος Ερετών με πρωτοβουλία του διοργάνωσε Αγώνες Κωπηλασίας, στο πλαίσιο της «Ευρωπαϊκής Ημέρας Θάλασσας 2015 – Πειραιά», την **Κυριακή 31 Μαΐου**. Οι αγώνες διεξήχθησαν στο **Φαληρικό όρμο**, με ανοικτή συμμετοχή Σωματείων και Αθλητών. Η εκκίνηση έγινε στον **όρμο του Λουβιάρη** ή «**Σκαφάκι**» και ο τερματισμός στη **Μαρίνα Ζέας**. Απονομή των μεταλλίων στις εγκαταστάσεις του **Όμιλου Ερετών** έγιναν την ίδια ημέρα. Στους αθλοθέτες μετείχε και ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά.

Ομιλία της Αναπληρώτριας Καθηγήτριας της Νομικής Σχολής Αθηνών **Λίας Ι. Αθανασίου** με θέμα «**Η εξέλιξη του Ναυτικού Δικαίου, ιδωμένη μέσα από τη βιβλιοθήκη Delwaide**»

Το «Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη» συμμετείχε στις εκδηλώσεις για τον εορτασμό της Ευρωπαϊκής Ημέρας Θάλασσας 2015 (European Maritime Day 2015) που το 2015 εορτάσθηκε στον Πειραιά. Οι εκδηλώσεις συντονίστηκαν από τον Δήμο Πειραιά υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Στο πλαίσιο αυτό, την **Πέμπτη 28 Μαΐου και ώρα 19:30**, έλαβε χώρα ομιλία της Αναπληρώτριας Καθηγήτριας της Νομικής Σχολής Αθηνών **Λίας Ι. Αθανασίου** με θέμα «**Η εξέλιξη του Ναυτικού Δικαίου, ιδωμένη μέσα από τη βιβλιοθήκη Delwaide**».

Η ομιλία πραγματοποιήθηκε στο **κτήριο της Ιστορικής Βιβλιοθήκης του Ιδρύματος, επί των οδών 2ας Μεραρχίας 36 & Ακτής Μουτσοπούλου**, στον Πειραιά (Πασαλιμάνι). Την ομιλία της κ. Αθανασίου μεταξύ άλλων προσκεκλημένων παρακολούθησαν ο Πρόεδρος του ΔΣΠ Γιώργος Σταματογιάννης, και τα

μέλη του ΔΣ του ΔΣΠ Γιώργος Καραμιζάρης και Αναγνώστου.

Η συλλογή του Καθηγητή Ναυτικού Δικαίου στο Πανεπιστήμιο της Αμβέρσας, Δημάρχου και Πρόεδρου του Οργανισμού Λιμένος της Αμβέρσας, **Βαρόνου Leo Delwaide**, αποτελεί μια από τις σπουδαιότερες σε παγκόσμιο επίπεδο βιβλιοθήκες του Διεθνούς Ναυτικού Δικαίου. Ο κύριος όγκος της συλλογής, η οποία συγκαταλέγεται στην Ιστορική Βιβλιοθήκη του «Ιδρύματος Αικατερίνης Λασκαρίδη», περιλαμβάνει βιβλία που αναφέρονται στο Ναυτικό και Γενικό Δίκαιο. Σημαντικές είναι οι ενότητες που αναφέρονται στην Ιστορία της Ναυτιλίας και σε λαούς με Ναυτική Ιστορία, ενώ μέρος της συλλογής Delwaide αποτελείται από παλαιότερες εκδόσεις, οι οποίες χρονολογούνται από το 1530 μέχρι τα τέλη του 18ου αιώνα.

«Πειραιάς: Το λιμάνι των τριήρων» στο Ναυτικό Μουσείο της Ελλάδος

Εγκαίνια της έκθεσης

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια της έκθεσης με τίτλο «Πειραιάς: το Λιμάνι των Τριήρων», στο Ναυτικό Μουσείο της Ελλάδος, στο πλαίσιο του εορτασμού της «Ευρωπαϊκής Ημέρας Θάλασσας 2015». Με φωτογραφίες, σχέδια, κείμενα και καλλιτεχνικές αναπαραστάσεις «ζωντανεύει» η ιστορία και λειτουργία των νεωρίων του αρχαίου Πειραιά, τα οποία στέγαζαν το στόλο των τριήρων την εποχή της ακμής της ναυτικής δύναμης της Αθηναϊκής Δημοκρατίας. Η διοργάνωση της έκθεσης έγινε με τη συνεργασία του Ναυτικού Μουσείου της Ελλάδος και Δανών αρχαιολόγων που ερεύνησαν και στην ξηρά και στον υποθαλάσσιο χώρο την περιοχή των λιμανιών του Πειραιά, υπό την αιγίδα του Ινστιτούτου της Δανίας στην Αθήνα.

Ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού κ. Θεodorής Δρίτσας δήλωσε: «Ο Πειραιάς έχει ναυτική και αρχαιολογική ταυτότητα, έχει σύγχρονη ταυτότητα και δεν αποτελεί μια ξεχωριστή πόλη σε σχέση με την Αθήνα και το Αθηναϊκό θαύμα ή την Αθηναϊκή Δημοκρατία. Αποτελεί ένα ενιαίο ιστορικό σύνολο, που σήμερα επίσης καλείται να αναδειχθεί σε ένα ενιαίο δημιουργικό και δραστήριο δίπολο για τη νέα εποχή. Ο Πειραιάς, οι νεώσοικοι, η μεγάλη ναυτική παράδοση, απετέλεσαν τη βάση για να υπάρξει η Αθηναϊκή Δημοκρατία, ο Αθηναϊκός πολιτισμός.

Ο Δήμαρχος Πειραιά κ. Γιάννης Μώραλης, τόνισε:

«Είμαι ευτυχής σήμερα που εγκαινιάζουμε με αφορμή τον εορτασμό της «Ευρωπαϊκής Ημέρας Θάλασσας», μία από τις σημαντικότερες εκθέσεις που έχουμε ποτέ υποδεχθεί ή έχουν παρουσιαστεί στον Πειραιά. Η συγκεκριμένη είναι από τις μεγαλύτερες και τις πιο σημαντικές στο σύνολο. Η έκθεση «Πειραιάς: Το λιμάνι των Τριήρων», αφορά στην μακραίωνη ναυτική ιστορία της πόλης μας

και ζωντανεύει τη λειτουργία των νεωρίων του Πειραιά, τα οποία στέγαζαν τον περίφημο αθηναϊκό στόλο, την εποχή της ακμής της ναυτικής δύναμης της Αθηναϊκής Δημοκρατίας.

Θέλω να ευχαριστήσω την Πρόεδρο του Ναυτικού Μουσείου Ελλάδος κα Αναστασία Παλούμπη για την πραγματικά πολύ καλή συνεργασία που είχε κυρίως με τον κ. Κόκκαλη, αλλά και με εμένα στο βαθμό που μου αναλογούσε, τους ανθρώπους και όλους τους φορείς που βοήθησαν να γίνει αυτή η έκθεση και μακάρι στον Πειραιά, στο μέλλον, να έχουμε παρόμοιες ενδιαφέρουσες εκθέσεις και παρουσιάσεις. Να είστε καλά. Ευχαριστώ πολύ».

Διάρκεια έκθεσης:

28 Μαΐου - 30 Σεπτεμβρίου 2015

Επιστολή του Δ.Σ.Π. στον Υπουργό Δικαιοσύνης

Πειραιάς, 22 Μαΐου 2015

Αριθμ. Πρωτ. 1000

Αξιότιμο Κύριο Νικόλαο Παρασκευόπουλο

Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Μεσογείων 96 Α θ ή ν α

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Με την παρούσα επιστολή μας θέλουμε να σας εκφράσουμε την απορία και την λύπη τόσο της Διοίκησης όσο και των μελών του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά εξαιτίας της μέχρι σήμερα επιδεικνυόμενης στάσεώς Σας απέναντί μας.

Συγκεκριμένα, εξακολουθείτε ν' αγνοείτε την πρόσκληση που κατ' επανάληψη Σας έχουμε απευθύνει, προκειμένου να μας επισκεφθείτε και να συζητήσετε μαζί μας για θέματα της Δικαιοσύνης, όπως πράξατε με τους Δικηγορικούς Συλλόγους Αθηνών και Θεσσαλονίκης, ευθύς αμέσως μετά την ανάληψη των καθηκόντων Σας. Αντιθέτως, για τα ζητήματα και προβλήματα της απονομής της Δικαιοσύνης στον Πειραιά, περιορισθήκατε σε μία εθιμοτυπική επίσκεψη στα Δικαστήρια.

Παράλληλα, για το ζήτημα της κατασκευής του νέου Δικαστικού Μεγάρου Πειραιά, στο κτήριο της πρώην Ραλλείου Σχολής, για το οποίο ο ιδιοκτήτης του – Δήμος Πειραιώς- επανειλημμένως έχει δεχθεί να το παραχωρήσει για τον ανωτέρω σκοπό, δεν προβαίνετε στις απαιτούμενες ενέργειες προς το Δήμο, προκειμένου να συναφθεί η σχετική σύμβαση παραχώρησης.

Τέλος, προσφάτως, διορίσατε τους κατά Νόμον εκπροσώπους των Δικηγόρων στη διοίκηση του ΤΑΧΔΙΚ, χωρίς να μας ζητήσετε να υποβάλουμε τη σχετική πρότασή μας και χωρίς καν να μας γνωστοποιήσετε οποιαδήποτε πρόθεση Σας, όπως πράξατε απευθυνόμενος σε άλλους Δικηγορικούς Συλλόγους, είτε εγγράφως είτε προφορικά, παρακάμπτοντας την παγίως ακολουθούμενη πρακτική απ' όλες ανεξαιρέτως τις προηγούμενες ηγεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Ως εκ των ανωτέρω και με τον πρέποντα σεβασμό προς τη θεσμική Σας θέση και ιδιότητα, δηλώνουμε δυσαρεστημένοι με τη στάση Σας και αντίθετοι σε κάθε ηθελημένη ή ατυχή ενέργεια που έχει ως αποτέλεσμα να απαξιώνεται ο τρίτος μεγαλύτερος Δικηγορικός Σύλλογος της χώρας και να αγνοείται η νόμιμα εκλεγμένη Διοίκησή του.

Ο Πρόεδρος και μέλη του ΔΣ του ΔΣΠ, με τον Γεν. Γραμ. του Υπουργείου Δικαιοσύνης κ. Κωνσταντίνο Κοσμάτο και την Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων κ.κ. Βασιλική Θάνου-Χριστοφίλου και Ευάγγελο Κασαλιά, κατά τη επίσκεψή τους στον ΔΣΠ.

Χρίστος Τσάλλος
Δικηγόρος, LL.M

Μέλος ΔΣ ΔΣΠ, Συντονιστής Ενεργειών Κατάρτισης ΚΕΔΙΠ

Την εβδομάδα 11-15/5/2015 διεξήχθη στην Αθήνα, στο αμφιθέατρο του Ιδρύματος Ευγενίδη, το 1^ο Ανώτερο Σεμινάριο Διεθνούς Ναυτικού Δικαίου, το οποίο είχαμε τη χαρά να παρακολουθήσουμε.

Το σεμινάριο διοργανώθηκε από τη Νομική Βιβλιοθήκη σε συνεργασία με τέσσερα πανεπιστημιακά ιδρύματα και ειδικότερα, τη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, το Πανεπιστήμιο του Swansea (UK), το Πανεπιστήμιο του Oslo (NO) και το Ναυτικό Πανεπιστήμιο του Dalian (CN). Συνολικά μίλησαν δώδεκα καθηγητές πανεπιστημίου και συμμετείχαν και δύο εκπρόσωποι της ναυτικής κοινότητας.

Κατά την έναρξη του σεμιναρίου απηύθυναν χαιρετισμούς, η Κοσμήτορας της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών καθηγήτρια κα Δ. Καλλινίκου καθώς και η Αναπλ. Καθηγήτρια της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών κα Λία Αθανασίου.

Το σεμινάριο είχε οργανωθεί σε πέντε μεγάλες θεματικές ενότητες, οι οποίες εξετάστηκαν υπό το πρίσμα των πλέον πρόσφατων νομοθετικών και νομολογιακών εξελίξεων. Κάθε μία από τις ενότητες εξετάστηκε σε διαφορετική μέρα και από διαφορετικό Πανεπιστήμιο. Ειδικότερα, οι πέντε θεματικές ενότητες ήταν οι εξής:

A) Ναυτικές απαιτήσεις και Ενωσιακό Δίκαιο
B) Απαιτήσεις από φορτία και ειδικότερα όσες βασίζονται στις σχετικές ρήτρες που περιέχονται στα ναυλοσύμφωνα.

Γ) Απαιτήσεις προερχόμενες από τους όρους των ναυλοσυμφώνων

Δ) Απαιτήσεις αναφορικά με τη θαλάσσια ασφάλιση και την πτώχευση των ναυτιλιακών επιχειρήσεων, και

Ε) Επισκόπηση του Κινεζικού Ναυτικού Δικαίου και η αντιμετώπιση των απαιτήσεων σύμφωνα με το δίκαιο αυτό.

Ας δούμε τη θεματολογία κάθε μιας από τις παραπάνω ενότητες:

A. Ναυτικές απαιτήσεις και Ενωσιακό Δίκαιο

Η πρώτη μέρα του σεμιναρίου αφιερώθηκε στην επισκόπηση του Δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα των ναυτικών απαιτήσεων. Την ανάπτυξη της σχετικής θεματολογίας ανέλαβαν οι καθηγητές E. Rosaeg και H. Ringbom του Πανεπιστημίου του Oslo.

Μετά από μια σύντομη γενική εισαγωγή για τις διατάξεις του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με το ναυτικό δίκαιο, έγινε λόγος για τις διεθνείς συμβάσεις αλλά και τις αντίστοιχες προβλέψεις των οδηγιών και κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον περιορισμό της ευθύνης γενικά για τις ναυτικές απαιτήσεις αλλά και ειδικότερα τον περιορισμό της ευθύνης σε περιπτώσεις θαλάσσιας ρύπανσης. Εξετάστηκε το θέμα της δωσιδικίας και της σύγκρουσης των νόμων υπό το πρίσμα της ευρωπαϊκής νομοθεσίας (οδηγιών και κανονισμών) και στη συνέχεια η προσοχή των ομιλητών στράφηκε στα θέματα απαιτήσεων από την μεταφορά επιβατών με βάση την γνωστή Σύμ-

1. Το άρθρο αυτό αποτελεί μια σύντομη επισκόπηση του σεμιναρίου από τη σκοπιά ενός συμμετέχοντος.

βαση των Αθηνών 1974, όπως ισχύει, και τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 392/2009 σχετικά με την ευθύνη των μεταφορέων που εκτελούν θαλάσσιες μεταφορές επιβατών σε περίπτωση ατυχήματος.

Β. Απαιτήσεις από φορτία και ειδικότερα όσες βασίζονται στις σχετικές ρήτρες που περιέχονται στα ναυλοσύμφωνα

Τη σκυτάλη κατά τη δεύτερη μέρα του σεμιναρίου παρέλαβαν οι καθηγητές από το Πανεπιστήμιο του Swansea (UK) και το Ινστιτούτο Διεθνούς Ναυτικού και Εμπορικού Δικαίου² του ίδιου Πανεπιστημίου.

Στο ξεκίνημα της ημέρας, ο καθ. A. Tettenborn ανέλυσε την λειτουργία της μη μεταβιβάσιμης φορτωτικής (Sea Waybill) και στη συνέχεια ο καθ. S. Baughen ανέλυσε τη λειτουργία της ενσωμάτωσης των όρων του ναυλοσυμφώνου στις φορτωτικές, με σαφή αναφορά στην μέχρι τώρα νομολογία των δικαστηρίων χωρών που διέπονται από το Αγγλοσαξονικό Δίκαιο.

Στη συνέχεια, η αναπλ. καθηγήτρια Θ. Νικάκη παρουσίασε τις κυριότερες αλλαγές που φέρνουν οι Κανόνες του Ρότερνταμ (Rotterdam Rules³), οι οποίοι ως γνωστόν καθιερώνουν ένα λιγότερο ευνοϊκό καθεστώς ευθύνης για τον θαλάσσιο μεταφορέα και παράλληλα φιλοδοξούν να αντικαταστήσουν τους έως τώρα ισχύοντες Κανόνες των Βρυξελλών (Χάγης/Βίσμπυ/Λονδίνου). Ακολουθώντας, η κα Νικάκη επικέντρωσε την προσοχή των συμμετεχόντων στις επιπτώσεις που θα έχουν οι Κανόνες του Ρότερνταμ στην ευθύνη του πλοιοκτήτη ως θαλάσσιου μεταφορέα.

Ακολούθησε ο συνάδελφος Πειραιά Δρ Μανώλης Κωνσταντινίδης, ο οποίος ως προϊστάμενος της νομικής υπηρεσίας μεγάλης ναυτιλιακής εταιρείας, μας ανέλυσε από την πλευρά του δικηγόρου της πράξης πως ερμηνεύονται και εφαρμό-

ζονται στην καθημερινή πρακτική της ναυτιλίας βασικοί όροι των ναυλοσυμφώνων όπως η ρήτρα εκτός ναύλωσης (Off-hire clause), η ρήτρα αποζημίωσης (indemnity clause), οι σταλίες και οι επισταλίες (laytime – demurrage-detention). Επίσης, αναφέρθηκε αναλυτικά σε μια πρόσφατη πραγματική υπόθεση που κατέληξε σε διαιτησία και ανέπτυξε το σκεπτικό της απόφασης του διαιτητικού δικαστηρίου αναφορικά με τη λειτουργία των ανωτέρω ρητρών.

Γ. Απαιτήσεις προερχόμενες από τους όρους των ναυλοσυμφώνων

Στην ενότητα αυτή ο καθ. S. Baughen εξέτασε τις λύσεις που έχει ο πλοιοκτήτης στην περίπτωση που ο ναυλωτής δεν καταβάλει τον ναύλο και επιλέξει (ο πλοιοκτήτης) να αποσύρει το πλοίο από τη ναύλωση αυτή.

Ακολουθώντας, ο καθ. R. Williams ανέλυσε τη λειτουργία της Επιστολής Αποζημίωσης (Letter of Indemnity, LOI) στην περίπτωση που το φορτίο παραδοθεί στον παραλήπτη από τον πλοίαρχο του πλοίου, χωρίς την παρουσίαση/ προσκόμιση των φορτωτικών.

Ο καθ. B. Soyer, Διευθυντής του Ινστιτούτου Διεθνούς Ναυτικού και Εμπορικού Δικαίου, ανέλυσε στη συνέχεια με παραδείγματα από την πρόσφατη νομολογία των Αγγλικών Δικαστηρίων το ζήτημα της αποζημίωσης στην περίπτωση παραβίασης των όρων του ναυλοσυμφώνου.

Το θέμα των ρητρών μεγάλης σπουδαιότητας (Paramount Clauses) με τις οποίες ενσωματώνονται οι Κανόνες Χάγης/Χάγης-Βίσμπυ, εν προκειμένω, στο ναυλοσύμφωνο ανέλυσε ο καθ. R. Williams δίνοντας παράλληλα παραδείγματα από τη νομολογία των περιπτώσεων που αυτές οι ρήτρες έχουν κριθεί ανίσχυρες και πρότεινε τρόπους με τους οποίους θα πρέπει να συντάσσονται ώστε

2. Institute of International Shipping and Trade Law (<http://www.swansea.ac.uk/law/istl/>)

3. Διεθνής Συνθήκη UNCITRAL 2009 (*United Nations Convention on Contracts for the International Carriage of Goods Wholly or Partly by Sea*, New York, 11 December 2008). Η συνθήκη έχει υπογραφεί από την Ελλάδα στις 23/9/2009 αλλά θα ισχύσει μετά την επικύρωσή της από είκοσι (20) κράτη. Μέχρι στιγμής έχει επικυρωθεί από τρία (3) κράτη (Ισπανία, Κονγκό και Τόγκο) (https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XI-D-8&chapter=11&lang=en)

να μην ακυρωθούν από τα Δικαστήρια. Επίσης, αναφέρθηκε και στο χρόνο παραγραφής για τις αξιώσεις σύμφωνα με τους Κανόνες Χάγης/Χάγης-Βίμπυ και στα θέματα που εγείρονται από τον περιορισμό της ευθύνης του μεταφορέα ανά πακέτο σύμφωνα με τους Κανόνες, όπου, φυσικά, αυτός ο περιορισμός μπορεί να εφαρμοστεί.

Στη συνέχεια, ο καθ. Α. Tettenborn παρουσίασε την προβληματική που υπάρχει γύρω από το θέμα της καταβολής του ναύλου στον πλοιοκτήτη σύμφωνα με τις φορτωτικές καθώς και με την εκχώρηση του ναύλου σε περιπτώσεις υποναύλωσης ή/και διαδοχικών (υπο)ναυλώσεων (subcharters/back to back charters) όπως και στις περιπτώσεις πτώχευσης του υποναυλωτή/υπομεταφορέα.

Η καθ. Θ. Νικάκη, ακολούθως, παρουσίασε ένα πολύ επίκαιρο και ενδιαφέρον θέμα αναφορικά με τη χρηματοδότηση νέων ναυπηγήσεων πλοίων και τη λειτουργία του ναυλοσυμφώνου ναύλωσης γυμνού πλοίου (BARECON 2001⁴) όταν αυτό εμπλέκεται στην όλη διαδικασία της ναυπήγησης καταλήγοντας ότι η χρησιμοποίηση του συγκεκριμένου ναυλοσυμφώνου δεν αποτελεί την πλέον συμφέρουσα επιλογή για τους πλοιοκτήτες.

Δ. Απαιτήσεις αναφορικά με τη θαλάσσια ασφάλιση και την πτώχευση των ναυτιλιακών επιχειρήσεων

Την θεματική της τέταρτης μέρας του σεμιναρίου άνοιξε ο καθ. Β. Soyler, ο οποίος αναφέρθηκε στο θέμα των δόλων απαιτήσεων που αντιμετωπίζει ο ασφαλιστής των θαλασσίων κινδύνων και πως αυτές έχουν αντιμετωπιστεί από την Αγγλική νομολογία.

Στη συνέχεια ο επικ. καθ. της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και συνάδελφος Πειραιά κ. Δημ. Χριστοδούλου ανέλυσε την υποχρέωση κοινοποίησης στον ασφαλιστή από τον ασφαλισμένο κάθε πραγματικής πληροφορίας αναγκαίας για τον ασφαλιστή ώστε να προχωρήσει στην ασφάλιση του κινδύνου που εμπεριέχεται στη θαλάσσια μεταφορά. Αναλύθηκαν οι σχετικές προβλέψεις του Ν. 2496/1997 καθώς και οι σχετικές τροποποιήσεις που επιφέρει στον Αγγλικό νόμο για τη Θαλάσσια Ασφάλιση του 1906⁵ ο νέος Ασφαλιστικός Νόμος στην Αγγλία⁶.

Ο δεύτερος ομιλητής προερχόμενος από την ναυτιλιακή αγορά ήταν η κα Ελίνα Σούλη, Δικηγόρος-Solicitor, Αντιπρόεδρος Απαιτήσεων στο γραφείο του Πειραιά του αλληλοασφαλιστικού οργανισμού (P&I Club) Skuld. Η κα Σούλη ανέπτυξε το θεσμό της ασφαλιστικής κάλυψης από τους αλληλοασφαλιστικούς οργανισμούς με ιδιαίτερη έμφαση στην εκτίμηση των κινδύνων και στον χειρισμό των απαιτήσεων από γεγονότα που προκαλούν αξιώσεις από την κάλυψη αυτή.

Η αναπλ. καθ. της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και συνάδελφος Πειραιά κα Λία Αθανασίου στην εξαιρετικά ενδιαφέρουσα παρουσίασή της αναφέρθηκε αφενός στην έναρξη των διαδικασιών πτώχευσης των ναυτιλιακών εταιρειών καθώς και στη θέση του εμπραγμάτως εξασφαλισμένου πιστωτή στις περιπτώσεις διασυννοριακών πτωχεύσεων με ιδιαίτερη αναφορά στις ναυτιλιακές εταιρείες και τις επιπτώσεις που η πτώχευση αυτών των εταιρειών επιφέρει στους πιστωτές τους. Αναλύθηκε το διεθνές, ευρωπαϊκό αλλά και εγχώριο νομικό πλαίσιο, η κύρια διαδικασία έναρξης μιας τέτοιας πτώχευσης καθώς και οι κίνδυνοι που ενέχονται στη διαδικασία αυτή για την πλευρά των πιστωτών.⁷

4. BIMCO Standard Bareboat Charter, Code Name BARECON 2001 (www.bimco.org/en/Chartering/Clauses_and_Documents/Documents/Bareboat_Chartering/BARECON2001.aspx)

5. *Marine Insurance Act 1906*

6. *Insurance Act 2015*, ο νόμος αυτός δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις ασφαλιστικών συμβάσεων καταναλωτών, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 του Αγγλικού Νόμου για την Ασφάλιση των Καταναλωτών (*Consumer Insurance (Disclosure and Representations) Act 2012*)

7 βλ. σχετ. **Λ. Αθανασίου, Η διασυννοριακή πτώχευση της ναυτιλιακής επιχείρησης - Σύγκρουση κανόνων ναυτικού δικαίου και δικαίου της αφερεγγυότητας, Νομική Βιβλιοθήκη, 2015**

Ε. Επισκόπηση του Κινεζικού Ναυτικού Δικαίου και η αντιμετώπιση των απαιτήσεων σύμφωνα με το δίκαιο αυτό

Η πέμπτη και τελευταία μέρα του σεμιναρίου μας επιφύλασε μια εξίσου ενδιαφέρουσα θεματική όπως και οι προηγούμενες, αυτή της γνωριμίας μας με το Κινεζικό Δίκαιο και ιδίως το ναυτικό δίκαιο μιας χώρας που έχει μεγάλο και σημαντικό ρόλο στο διεθνές εμπόριο και στη ναυτιλία.

Ο καθ. Β. Chu και ο αναπλ. καθ. Υ. Jiang ανέλαβαν να εξηγήσουν στους συμμετέχοντες τα κύρια σημεία του Κινεζικού Δικαίου και ιδίως του Κινεζικού ναυτικού δικαίου, τα θέματα που εγείρονται κατά τη διαδικασία επιδίωξης των ναυτιλιακών απαιτήσεων στην Κίνα και ανέπτυξαν τον ρόλο της Κίνας στο διεθνές ναυτιλιακό προσκήνιο αναδεικνύοντας τη σημαντική θέση της χώρας όχι μόνο στη μεταφορά εμπορευμάτων από και προς τα λιμάνια της αλλά και στον τομέα των ναυπηγήσεων νέων πλοίων στα ναυπηγεία της.

Η τελευταία διάλεξη του σεμιναρίου έγινε από τον καθ. Δρ. Ο. Cachard από το Γαλλικό Πανεπιστήμιο της Nancy, ο οποίος αναφέρθηκε σε μερικά πρακτικά θέματα αλλά και εμπόδια που αντιμετωπίζονται στα πλαίσια της ναυτικής διαιτησίας με κυριότερο αυτό της εκτέλεσης των διαιτητικών αποφάσεων όταν οι αντίδικοι προέρχονται από διαφορετικές έννομες τάξεις.

Το σεμινάριο έκλεισε με την προσομοίωση διαιτησίας σε ένα θέμα Διεθνούς Ναυτικού Δικαίου, από τρεις ομάδες που αποτελούνταν από φοιτητές και απόφοιτους της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τομέα Εμπορικού Δικαίου.

Το διαιτητικό δικαστήριο αποτελούνταν από τον Δικηγόρο κ. Π. Αβραμέα, επίτιμο πρόεδρο της Ελληνικής Ένωσης Ναυτιλιακών Δικηγόρων και Διαιτητή, ως πρόεδρο του δικαστηρίου και μέλη αυτού ήταν οι καθ. Α. Tettenborn και Dr. Ο. Cachard.

Την προετοιμασία των ομάδων είχαν αναλάβει ο Δρ. Α. Τσαβδαρίδης από τη Δικηγορική Εταιρεία Ι.Κ. Ρόκας και Συνεργάτες και ο συνάδελφος Πειραιά κ. Μιχ. Αντάπασσης από τη Δικηγορική Εταιρεία Αντάπασσης-Αλμπούρας-Ασανάκης.

Συμπερασματικά, θα θέλαμε να συγχαρούμε όλους τους διοργανωτές και συντελεστές εν γένει του σεμιναρίου αυτού για την πολύ καλή οργάνωση και εξαιρετική επιλογή των ομιλητών και της θεματολογίας. Σεμινάρια αυτού του τύπου, τα οποία παρέχουν ολοκληρωμένη γνώση σε θέματα τα οποία απασχολούν τον νομικό κόσμο και ιδίως σε έναν τομέα όπως είναι το ναυτικό δίκαιο, το οποίο εξελίσσεται συνέχεια, είναι απαραίτητα να υπάρχουν.

Το χαμηλό κόστος συμμετοχής σε συνδυασμό με τους ομιλητές υψηλού επιπέδου και την επίκαιρη θεματολογία αποτελεί τη συνταγή επιτυχίας ενός τέτοιου σεμιναρίου. Το γεγονός αυτό φάνηκε από την αθρόα συμμετοχή νέων, ιδίως, συναδέλφων αλλά και παλαιότερων, οι οποίοι αναζητούσαν μια επικαιροποίηση των όσων είχαν διδαχθεί στα πανεπιστημιακά έδρανα ή ήθελαν να γνωρίσουν το Διεθνές Ναυτικό Δίκαιο.

Τελειώνουμε την μικρή αυτή ανασκόπηση με μια προτροπή και μία πρόταση:

α) Προτρέπουμε τους εμπνευστές του σεμιναρίου αυτού να εργαστούν ώστε το σεμινάριο αυτό να καθιερωθεί ως θεσμός της νομικής εκπαίδευσης στο χώρο του ναυτικού δικαίου και είμαστε βέβαιοι πως και ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά, ως ο Δικηγορικός Σύλλογος του μεγαλύτερου λιμανιού της χώρας αλλά και της ανατολικής Μεσογείου θα σταθεί αρωγός σε μια τέτοια προσπάθεια.

β) Μέσα στην τόσο μεγάλη θεματική που υπάρχει στο χώρο του ναυτικού δικαίου αναμένουμε την επόμενη χρονιά να δούμε και σχετική θεματική αναφορικά με τη ναυτική διαμεσολάβηση, η οποία συμπληρωματικά με τη ναυτική διαιτησία, αποτελεί πλέον μία από τις πιο ενδεδειγμένες διαδικασίες εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών που ανακύπτουν στη ναυτιλία. Είναι σίγουρο πως το Κέντρο Διαμεσολάβησης Πειραιώς (ΚΕ.ΔΙ.Π) θα μπορέσει να βοηθήσει στην ανάδειξη της ναυτικής διαμεσολάβησης μέσα από ένα τέτοιο σεμινάριο, ώστε να γνωρίσουν οι συνάδελφοι τα οφέλη αλλά και τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται από τη χρησιμοποίηση του θεσμού αυτού στην καθημερινή τους πρακτική.

Δικηγόροι και παροχή ιδιωτικών υπηρεσιών υγείας (μια πολύ επικίνδυνη κίνηση)

του Παναγ. Παπαθεοδωρόπουλου
Δικηγόρου ε.τ.

1.- Στις 3.3.2015 ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά (ΔΣΠ), με δικαιολογητική βάση την ανεπάρκεια των δημόσιων υπηρεσιών παροχής υγείας αποφάσισε να γνωστοποιήσει στα μέλη του ιδιωτικές επιχειρήσεις οι οποίες μπορούν να παράσχουν σ' αυτά υπηρεσίες υγείας¹.

Στις 24.3.2015 ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών (ΔΣΑ) αποφάσισε να συγκροτήσει επιτροπή που "θα προσδιορίσει τις βάσεις ενός ομαδικού συμβολαίου ασφάλισης μέσω διαδικασίας ανοικτού δημόσιου διαγωνισμού" που θα καλύπτει τους Δικηγόρους Αθηνών και τις οικογένειές τους για υγειονομική περίθαλψη² και απώλεια εισοδήματος. Η δικαιολογητική βάση στην περίπτωση του ΔΣΑ³ είναι η οικονομική κρίση που πλήττει κυρίως τους νέους Δικηγόρους, η μείωση του αριθμού των ενεργών Δικηγόρων και επομένως των εσόδων και διαθεσίμων των Ταμείων και η ανάγκη διαπραγμάτευσης για λογαριασμό των μελών του ΔΣΑ ενός ομαδικού συμβολαίου ασφάλισης χαμηλού κόστους που θα καλύπτει τους Δικηγόρους Αθηνών.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον αποκτά ωστόσο και μια ακόμα απόφαση του ΔΣ του ΔΣΑ στην ίδια συνεδρίαση, να καλύψει δωρεάν επί μία διετία ο Λογαριασμός Αλληλεγγύης το ποσόν των ασφαλιστρών ομαδικής σύμβασης ασφάλισης για κάλυψη ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής φροντίδας τόσων Δικηγόρων με χαμηλό ετήσιο εισόδημα⁴, όσων αντιστοιχούν στο ηλικιακό της διαίρεσης του μισού αποθεματικού δια του κατά κεφαλή ασφαλιστρού που θα συμφωνηθεί.

Με αφορμή την έντονη κινητικότητα που παρατηρείται σχετικά με το εξαιρετικά σοβαρό ζήτημα της ασφάλισης υγείας των Δικηγόρων σε ιδιωτικούς φορείς, έχουμε υποχρέωση να διατυπώσουμε ορισμένες σκέψεις, έτσι ώστε να προχωρήσει το δικηγορικό σώμα σε μία πιο αναλυτική αλλά και λυσιτελή προσέγγισή του. Και αυτό χωρίς να ασχοληθούμε καν με το εάν και κατά πόσο νομιμοποιούνται οι Σύλλογοι σε μία παρόμοια "υπόδειξη" ή "διαμεσολάβηση" ή "διαπραγμάτευση".

2.- Είναι γνωστό σε όλους ότι επί σειρά δεκαετιών η ασφάλιση των Δικηγόρων κατά του κινδύνου υγείας καλυπτόταν από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.), τα λεγόμενα τότε Ταμεία Πρόνοιας των Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης και Επαρχιών, τα οποία στην πραγματικότητα ήταν Ταμεία Υγείας (κυρίως) και Πρόνοιας, αφού διέθεταν και κλάδο που παρείχε εφ' άπαξ βοήθημα. Μάλιστα οι λοιποί Δικηγορικοί Σύλλογοι είχαν συστήσει παραλλήλως και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (ν.π.ι.δ.) που παρείχαν πρόσθετες παροχές προνοιακού χαρακτήρα. Στον κλάδο υγείας υπάγονταν όχι μόνο οι εν ενεργεία αλλά και οι συνταξιούχοι Δικηγόροι και τα προστατευόμενα μέλη των οικογενειών τους. Τα Ταμεία αυτά εποπτεύονταν μεν από το αντίστοιχο Υπουργείο Κοινωνικής Ασφάλισης, αλλά είχαν διοικητική, οικονομική και λειτουργική αυτοτέλεια, αλλά και διαφορετικότητα μεταξύ τους στο σύστημα των παροχών προς τους ασφαλισμένους, ανάλογη των δυνατοτήτων και των περιθωρίων των προϋπολογισμών τους.

1. Μάλιστα, υπήρξαν δύο ήδη προσφερόμενες, μία ιδιωτική κλινική στην Αγιά Σοφιά και μία "κάρτα υγείας", τις οποίες και ανακοίνωσε ο ΔΣΠ
2. Πρωτοβάθμια εξωνοσοκομειακή ή δευτεροβάθμια νοσοκομειακή περίθαλψη, διαγνωστικές εξετάσεις κλπ
3. Όπως τουλάχιστον δημοσιεύθηκε στο dsa.gr/αποφάσεις_ΔΣ
4. Με βάση το συνολικό εισόδημα που αναφέρεται στην φορολογική τους δήλωση κατά τα τρία προηγούμενα χρόνια

Η κοινοτική πίεση που εκδηλώθηκε αποφασιστικά στις αρχές της δεκαετίας του 90 με στόχο την ενοποίηση των φορέων ασφάλισης γενικώς και διατηρείται ακόμα στις μέρες μας, επέφερε τη σταδιακή μετάλλαξη και των φορέων αυτών. Καταργήθηκαν τα ν.π.ι.δ. των Συλλόγων των επαρχιών. Με αναλογιστική μέθοδο διαχωρίστηκαν οι κλάδοι υγείας από τους κλάδους πρόνοιας. Επιχειρήθηκε βίαιη επέμβαση στη διοικητική αυτοτέλεια και ανεξαρτησία τους με την επαναφορά και συμμετοχή στα συμβούλια του επί δεκαετίες ανενεργού θεσμού του “επιτρόπου”. Δημιουργήθηκε το Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Αυτοαπασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.) που υπήγαγε στους κόλπους του τους φορείς ασφάλισης σύνταξης, υγείας και πρόνοιας όχι μόνο των Δικηγόρων, αλλά και των μηχανικών, γιατρών κλπ αυτοαπασχολούμενων. Έτσι, φθάσαμε στην ουσία, του επιδιωκόμενου στόχου δηλαδή στη βαθμιαία υποβάθμιση των ασφαλιστικών παροχών υγείας με το πρόσχημα της ενοποίησής τους, τη συγκεντροποίηση των παροχών δια του νέου φορέα, του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. που συστάθηκε για τον σκοπό αυτό. όσο και στην ισοπέδωσή τους κάτω από τον μέσο όρο και την αύξηση της ποσοστιαίας συμμετοχής των ασφαλισμένων στο κόστος των παροχών σε χρήμα και είδος και ιδιαιτέρως στα φάρμακα.

Θα δώσουμε το στίγμα της διαφορετικότητας με ένα παράδειγμα: Το Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων Πειραιώς είχε διοίκηση που εκλεγόταν με καθολική ψηφοφορία από τους εν ενεργεία Δικηγόρους, το λειτουργικό κόστος του (μισθοδοσία υπαλλήλων, ασφαλιστικές εισφορές κλπ) ήταν απολύτως συγκρατημένο, διέθετε κανονισμό παροχών υγείας και πρόνοιας υψηλού επιπέδου, δεν γνώριζε καν την ύπαρξη του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής ή εισφοροαποφυγής⁵, κάθε χρόνο εξασφάλιζε πλεονασματικό απολογισμό και δημιουργούσε υγιή αποθεματικά που αξιοποιούσε με ασφάλεια, δεν επιβάρυνε τον κρατικό προϋπολογισμό στο ελάχιστο, ενώ και τα ίδια τα μέλη του είχαν αναπτύξει ασφαλιστική συνείδηση που προστάτευε το Ταμείο. Μετά τον διαχωρισμό των κλάδων, το Ταμείο παρέμεινε με τον κλάδο υγείας⁶, που εντάχθηκε στο Ε.Τ.Α.Α. και ακολούθησε τη μοιραία πορεία στην υποβάθμιση, έτσι ώστε δικαίως ο ΔΣΠ έκανε λόγο για ανεπάρκεια των δημόσιων υπηρεσιών παροχής υγείας.

3.- Θα πρέπει να συνομολογήσουμε ότι στην αρχική περίοδο της απόπειρας ενοποίησης των Ταμείων, το δικηγορικό σώμα αντέδρασε επαρκώς και προστάτευσε την αυτοτέλειά τους. Ωστόσο, με την πάροδο του χρόνου, η αντίδραση αυτή σταδιακά εκφυλίσθηκε, με αποτέλεσμα και η υπαγωγή στο Ε.Τ.Α.Α. και η εφαρμογή του υποβαθμισθένου κανονισμού παροχών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. να περάσουν ανεμπόδιστα.

4.- Πράγματι, είναι ορθό το επιχείρημα του ΔΣΑ ότι η κρίση πλήττει σοβαρά τους νέους Δικηγόρους, αλλά ορθότερο μάλλον είναι ότι η κρίση πλήττει τη συντριπτική πλειοψηφία του δικηγορικού σώματος και εκδηλώνεται με πολλές μορφές, όπως ενδεικτικά η συρρίκνωση της δικηγορικής ύλης, η σταδιακή συγκέντρωσή της στα χέρια μικρού σχετικώς αριθμού μεγάλων οργανωμένων γραφείων και εγκατεστημένων παραρτημάτων κοινοτικών δικηγορικών εταιρειών, η διαρκώς αυξανόμενη επιδίωξη εξαρτημένης σχέσης “συνεργασίας” ιδίως από νέους Δικηγόρους, η υποαπασχόληση, η ετεροαπασχόληση κλπ. Αναφέρθηκε με επίσημες ανακοινώσεις τον περασμένο Αύγουστο από τον ΔΣΑ⁷ ότι 8.672 Δικηγόροι σε σύνολο 22.172 στην Αθήνα ήταν ανασφάλιστοι από το Ε.Τ.Α.Α. / Τομέας Υγείας Δικηγόρων Αθηνών, ενώ δεν είχαν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις τους έναντι του Ε.Τ.Α.Α. / Τομέας Ασφάλισης Νομικών 17.380, από τους οποίους 8.582 στην Αθήνα, επί συνόλου 43.580 ασφαλισμένων, σε όλη την Ελλάδα.

Ορθό είναι επίσης και το επιχείρημα ότι παρατηρήθηκε μείωση του αριθμού των ενεργών Δικηγόρων, αν και από μόνο του απολύτως ανεπαρκές για τα εξηγήσει το πρόβλημα και να δικαιολογήσει την αναγκαιότητα προσφυγής στην ιδιωτική ασφάλιση.

5.- Ωστόσο, ασφαλώς και δεν διαφεύγουν της προσοχής των μελών των διοικήσεων των Συλλόγων αυτών δύο παράμετροι.

Η πρώτη είναι η συνταγματική πρόνοια⁸ ως προς την υποχρέωση του Κράτους να μεριμνά για την υγεία των πολιτών, εξασφαλίζοντας τις αναγκαίες υποδομές και τη λειτουργικότητά τους, ενώ παραλλήλως συμμετέχει και στις δαπάνες για την εξασφάλιση του αγαθού της υγείας.

Η δεύτερη είναι η θεσμοθετημένη -από τη σύσταση των φορέων της κοινωνικής ασφάλισης-

5. κυριολεκτικώς αδιανόητα

6. ο κλάδος πρόνοιας μετεξελίχθηκε σε ανεξάρτητο και αυτοτελές ν.π.ι.δ.

7. “Ναυτεμπορική” 13.8.2014

8. άρθρο 21 § 3 του Συντάγματος

υποχρεωτικότητα διαρκούς και αδιάκοπης υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, ειδικά δε για τους Δικηγόρους στην ασφάλιση κατά κινδύνου υγείας στον ΕΤΑΑ / τομέας υγείας Δικηγόρων (Αθηνών, Πειραιώς, Θεσ/κης, Επαρχιών κλπ).

Στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης που επέλεξε η Ελλάδα, η υποχρεωτικότητα της υπαγωγής αυτής συνεπάγεται την αναγκαστική υποχρέωση διαρκούς καταβολής των αντίστοιχων ασφαλιστικών εισφορών σε ετήσια βάση, από και δια της συμμετοχής στα μητρώα Δικηγόρων του οικείου Συλλόγου, ανεξαρτήτως αντίθετης έκφρασης βούλησης του εν δυνάμει ασφαλισμένου ή οποιασδήποτε αντιπαροχής, η δε ασφαλιστική εισφορά είναι ενιαία για όλους και ανεξάρτητη εισοδηματικών κριτηρίων⁹, ακόμα και σε περιπτώσεις όπως Δικηγόρων με πάγια αντιμισθία όταν η τελευταία είμαι υπέρτερη του μέσου κατά κεφαλή εισοδήματος που λαμβάνεται υπόψη ως προσδιοριστικός παράγοντας υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών¹⁰.

Επομένως, ο Δικηγόρος μέλος του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, ανεξαρτήτως εάν είναι ενεργός ή μη, αν έχει ή όχι εισόδημα και πόσο από την άσκηση δικηγορίας, αν επιθυμεί ή όχι να είναι ασφαλισμένος εκεί ή αν κάνει χρήση των ασφαλιστικών παροχών υγείας, θα συνεχίζει να οφείλει στο Ταμείο τις εισφορές, προσαυξανόμενες σε περίπτωση καθυστέρησης σημαντικά και προστατευόμενες ως προς την εισπραξιμότητα από ένα εξαιρετικώς αυστηρό πλέγμα ποινικών και αστικών κυρώσεων. Μάλιστα, αυτές οι δυνατότητες που έχει ο φορέας κοινωνικής ασφάλισης αδρανοποιούν ή καθιστούν άνευ αντικειμένου το δικαίωμά του να διακόψει την πραγματική παροχή υπηρεσιών υγείας στον οφειλόντα ασφαλιστικές εισφορές.

Κατά συνέπεια, δεδομένου ότι κανένας δεν χρειάζεται διπλές παροχές υγείας, το μόνο βέβαιο αποτέλεσμα στην περίπτωση της προσφυγής ενός Δικηγόρου στην παροχή ιδιωτικών υπηρεσιών υγείας οποιασδήποτε μορφής, θα είναι η διπλή δαπάνη ή σε κάθε περίπτωση η σημαντική επαύξηση του κόστους ασφάλισης αυτού και των προστατευόμενων μελών της οικογένειάς του κατά κινδύνου υγείας.

Και βεβαίως τίθεται το ερώτημα, πώς άραγε θα

μπορέσει να ανταποκριθεί ένας Δικηγόρος στην αυξημένη αυτή πρόσθετη δαπάνη, ενώ δεν μπορεί να ανταποκριθεί στην δαπάνη καταβολής των υποχρεωτικών εισφορών στον οικείο κλάδο υγείας του Ε.Τ.Α.Α.

Για τον λόγο αυτό οι επίμαχες πρωτοβουλίες των εν λόγω Συλλόγων είναι άνευ αντικειμένου και αλυσιτελείς. Οι Σύλλογοι έχουν καθήκον προστασίας του συστήματος παροχής δημόσιας υγείας και οφείλουν να επικεντρώσουν τις προσπάθειές τους στην αναβάθμισή του, στη βελτίωση του συστήματος παροχών, τη μείωση του κόστους συμμετοχής των ασφαλισμένων στις παροχές, στη μείωση των εισφορών, επεξεργαζόμενοι ουσιαστικές βελτιωτικές προτάσεις. Πράγματι, είναι αδιανόητο και παράλογο να επιβαρύνεται με το ίδιο ποσό εισφορών -για παράδειγμα- ένας Δικηγόρος 6 ετών με έναν Δικηγόρο 25 - 30 ετών (φαντασθείτε μάλιστα την συνήθη περίπτωση ο πρώτος να συνδέεται με σχέση εξαρτημένης "συνεργασίας" με τον δεύτερο ή, πολύ περισσότερο, ο δεύτερος να μη συμμετέχει, ως συνήθως συμβαίνει, στην καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών κατά την αναλογία των 2/3), όπως το ίδιο παράλογο είναι, ο ίδιος νέος Δικηγόρος των 6 ετών να επιβαρύνεται με το σύνολο των ασφαλιστικών εισφορών, ενώ ένας άλλος έμμισθος Δικηγόρος όχι μόνον να λαμβάνει -και δικαίως- την πάγια αντιμισθία, όχι μόνον να καταβάλλει -και δικαίως- μόνον το 1/3 των ίδιων ασφαλιστικών εισφορών, αλλά να έχει τη δυνατότητα διατήρησης και δικηγορικού γραφείου στο οποίο να απασχολείται ο πρώτος.

6.- Πάντως, στην πράξη, οι παρεμβάσεις αυτές των Συλλόγων ελάχιστη αξία έχουν πλέον, αφού σύμφωνα με το άρθρο 30 § 7 του νόμου 4320/2015¹¹ "ασφαλισμένοι του τομέα ασφάλισης Νομικών και του τομέα σύνταξης και ασφάλισης Υγειονομικών του Ε.Τ.Α.Α., οι οποίοι έχουν απωλέσει την ασφαλιστική τους ικανότητα λόγω οφειλών στον ασφαλιστικό τους δορέα, δικαιούνται οι ίδιοι και τα προστατευόμενα μέλη τους, παροχές ασθένειας σε είδος από 1.3.2015 έως 29.2.2016 με τις ίδιες προϋποθέσεις που ορίζονται στην περίπτωση Β' της υποπαραγράφου Α.3. της παραγράφου Α του πρώτου άρθρου του ν. 4254/2014¹².

9. σε αντίθεση μάλιστα προς από άλλους ασφαλισμένους, όπως πχ οι μισθωτοί

10. Στο σημείο αυτό ούτε κάν αναφερόμαστε στις λουπές ασφαλιστικές κλάσεις που όντως τύποις υπάρχουν, αλλά ποτέ δεν εφαρμόστηκαν

11. ΦΕΚ Α 29, "ρυθμίσεις για τη λήψη άμεσων μέτρων για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης κλπ"

12. (οι οφειλές να αφορούν τα τρία προηγούμενα έτη ασφάλισης και ο μέσος όρος του συνολικού οικογενειακού εισοδήματός τους να μην υπερβαίνει τα 12.000 ευρώ) ΦΕΚ Α 85, που αφορούσε τον προηγούμενο χρόνο και τους ασφαλισμένους του τομέα Μηχανικών ... του Ε.Τ.Α.Α.

Ο Σύγχρονος Άνθρωπος

Homo sapiens ή ... Homo Criminalis

της Κικής Τσαγκαράκη-Μπαϊζου

Δικηγόρου ΔΣΠ

«Κλέφτης, σταματήστε τον! Είναι αλλοδαπός, μετανάστης.

Ενώ εγώ είμαι Γερμανός, Δανός, Νορβηγός!»

Κόφτο, Ανθρωπάκο. Είσαι και θα είσαι αιώνια ο μετανάστης.

Τυχαία βρέθηκες σ' αυτό τον κόσμο και σιωπηλά θα τον αφήσεις.

Κραυγάζεις επειδή φοβάσαι.

Αισθάνεσαι το σώμα σου να παγώνει και φωνάζεις την αστυνομία σου.

Αλλά ούτε και η αστυνομία έχει καμιά εξουσία πάνω στην αλήθεια μου».

(απόσπασμα από το βιβλίο του Βίλχελμ Ράιχ

«Άκου, Ανθρωπάκο» σε μετάφραση Δημ. Παπαδημητρίου)

έργο του Γ. Κορμπάκη:
"Η Ψυχή"

Έχουν περάσει εκατό και πλέον χρόνια (1876) από την διατύπωση της θεωρίας του Ιταλού ιατρού εγκληματολόγου και ανθρωπολόγου Cesare Lombroso, με την οποία συνέθεσε τον ανατομικό τύπο και χαρτογράφησε τα ψυχολογικά χαρακτηριστικά του εκ γενετής εγκληματία (Uomo delinquente: Εγκληματίας άνθρωπος).

Σύμφωνα με τα συμπεράσματά τα οποία προκύπτουν, ύστερα από την καταγραφή και εκτίμηση μακροχρόνιων ανθρωπομετρικών ερευνών, ο εγκληματικός αυτός τύπος που φέρει εκ γενετής κάποια χαρακτηριστικά, θα μπορούσε να χαρακτηριστεί περισσότερο ασθενής παρά ένοχος.

Έκτοτε η εγκληματολογική ανθρωπολογία αμφισβητήθηκε και αντικαταστάθηκε από την επιστήμη της εγκληματολογίας που αποσκοπεί στην διερεύνηση του εγκληματικού φαινομένου, ως κοινωνικού φαινομένου και στην αντιμετώπισή του.

Η διαμόρφωση θεωριών που αφορούν στην περιγραφή μιας πράξης ως εγκληματικής, αφορά τους νομομαθείς και τους επιστήμονες που ασχολούνται με παραβατικές συμπεριφορές (νομικούς, εγκληματολόγους, κοινωνιολόγους, ψυχολόγους, ανθρωπολόγους κ. ά).

Συνήθως, ο μέσος πολίτης, θεωρεί πως η προ-

στασία και περιφρόνηση των αναγνωρισμένων ένομων αγαθών του, αποτελεί και μοναδική υποχρέωση της πολιτείας. Πιθανώς να αγνοεί ότι πρώτη υποχρέωση κάθε πολιτισμένου κράτους είναι η διαφύλαξη των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου που η νομική τους φύση ως οιονεί «εμφύτων» στον άνθρωπο, δημιουργεί μια ιδιαίτερη υποχρέωση κοινής συμπεριφοράς των πολιτών. Συμπεριφορά η οποία πρέπει να εναρμονίζεται με την ιδεολογική αντίληψη που θέλει ισότιμη αντιμετώπιση των ανθρώπων, ως φορέων κοινών χαρακτηριστικών του ανθρώπινου είδους (ψυχής και σώματος). Δικαιώματα που τυγχάνουν ειδικής προστασίας από Συνταγματικές επιταγές και Διεθνείς κανόνες.

Βέβαια, ο μέσος πολίτης, αντιλαμβάνεται ως παραβατική, την συμπεριφορά εκείνη που γίνεται αντιληπτή όταν προσβάλλεται το κοινό περί δικαίου αίσθημα ή όταν αυτή προσβάλλει ευθέως το γράμμα του νόμου που λίγο ως πολύ είναι γνωστός.

Πιθανώς να αγνοούν κάποιοι ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα αποτελούν την κοινή ηθική γλώσσα στην διεθνή κοινότητα, αφορούν όλους και δεσμεύουν την ηθική ενσυνείδητη δράση του ανθρώπου.

Δυστυχώς η οικονομική, κοινωνική και πολιτική κρίση που πλήττει τα τελευταία έτη την Ευρώπη έχουν γίνει αιτία μιας βαθύτερης ανθρωπιστικής κρίσης.

Και δεν αναφερόμαστε μόνο στις ακραίες ρατσιστικές συμπεριφορές κάποιων πολιτών,

έργο Β. Πέρρου: "Πρόσφυγας από τη Σμύρνη"

ποινικά κολάσιμες, καταλογιστές κι εύκολα αναγνωρίσιμες αλλά και στην εγκληματική σιγή του «πολιτισμένου» κόσμου που μέσω της αδράνειας τόσων ετών, της ανοχής ή και των παραλείψεών του, συνδράμει στην τέλεση ενός συλλογικού διαρκούς εγκλήματος παραλείψεως κατά της ανθρωπότητας. Εγκλήματος που ενέχει στοιχεία ενέργειας καθώς η αέναη ανανέωση του κινδύνου προσδίδει στην μη άρση του και τον χαρακτήρα της μη αποτροπής του.

Είναι συνεχείς οι εκκλήσεις και οι παρατηρήσεις διεθνών οργανισμών (Διεθνής Αμνηστία, Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ, Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου) για σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ιδιαιτέρως των προσφύγων που κατακλύζουν τα τελευταία χρόνια τον Ευρωπαϊκό χώρο αναζητώντας προστασία και καλύτερες συνθήκες διαβίωσης. Οι συνεχείς συστάσεις τους προς τις χώρες εισδοχής και οι καταγγελίες από τους ίδιους τους πρόσφυγες, αποδεικνύουν το μέγεθος του προβλήματος.

Σύμφωνα με τη Διεθνή Αμνηστία τουλάχιστον 61.474 πρόσφυγες έφτασαν στα ελληνικά νησιά μεταξύ της 1^{ης} Ιανουαρίου και 22ας Ιουνίου 2015 – έναντι 43.500 το 2014.

Η πλειοψηφία των προσφύγων διέρχεται μέσω θαλάσσης στον ελληνικό χώρο εξαιτίας της αυξημένης επιτήρησης των συνόρων, της κατασκευής ενός φράχτη στα χερσαία σύνορα και της πρακτικής των απωθήσεων. Πρακτική την οποία έχει καταγγείλει ως παράνομη η μη Κυβερνητική οργάνωση η οποία έχει συλλέξει μαρτυρίες βίαιων περιστατικών.

Αν και κάποιοι θέλουν να αποδίδουν την ευθύνη για εξεύρεση σταθερών λύσεων σε κυβερνήσεις, θεσμούς και οργανώσεις πρέπει να αντιληφθούμε πως η ουμανιστική στάση απέναντι στο πρόβλημα και την οδύνη του συνανθρώπου, τα αισθήματα αλληλεγγύης προς τους αναξιοπαθόντες αποτελούν δείγμα πολιτισμού, δημοκρατικού ήθους και ευαισθησίας καθενός ξεχωριστά.

Επειδή όπως διακηρύσσει στο προοίμιό της και η Οικουμενική Διακήρυξη για Τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, η ανθρωπινή αξιοπρέπεια... αποτελεί το θεμέλιο της Ελευθερίας, της Δικαιοσύνης και της Ειρήνης στον κόσμο.

Το παρακάτω ποίημά μου είναι αφιερωμένο στους πρόσφυγες και στην ημέρα των προσφύγων που εορτάζεται στις 20 Ιουνίου.

ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΑ

*Άνθρωπε της μοναξιάς
θολωμένος νύχτες.*

*Μέσα σε τόση συννεφιά τι να κοιτάς
που σουρουπώνει.*

*Με το αλφάβητο της λήθης
έμαθες να χαράσσεις
της ζωής σου τα επιγράμματα.
Συλλαβή συλλαβή το δάκρυ,
γράφει την μοίρα στο βαθύ σου χέρι.*

*Σε κοιτώ
με μάτια λύκου που πεθαίνει.
Ψάχνω να βρω την θέση μου στην εκκλησιά
της νέας λέξης να γεννηθεί ο ήχος.
Αρχέγονη αίσθηση από Θεό,
από αγγέλους που γελάνε
και χαμηλά πετούν να μας αγγίζουν.*

*Μα εσύ εχάθηκες μ' αυτούς.
Κι εγώ, απόμεινα μονάχη να κοιτώ
πώς στάθηκε πυρακτωμένη η ώρα
μέσα σε τόση νύχτα αναμμένη!*

*Τώρα, κάποιοι πετούνε στα σκυλιά
τα μάτια ενός αθώου*

...κι ύστερα γονατίζουν.

Απονομή τίτλων «Επιτίμου Δικηγόρου του ΔΣΠ» της 20/5/2015 και «Έπαινοι νέων Δικηγόρων»

ΠΑΡΑΙΤΗΘΕΝΤΕΣ ΕΠΙΤΙΜΟΙ

Πάυλος Κουντουράκος
του Στυλιανού
Μιλτιάδης Καραγιάννης
του Παναγιώτου
Κωνσταντίνος Μάναλης
του Δημητρίου
Φίλιππος Κοτέας
του Δημητρίου
Ζωγραφιώ Πλατυμέση
του Γερασίμου
Γεώργιος Βασιλόπουλος
του Κωνσταντίνου
Γιαννούλα Ζηλάκου
του Ηλία
Ελένη Στρατάκου
του Αναργύρου
Ελένη Συμιγιάννη
του Νικολάου
Ευάγγελος Ψηλός
του Γεωργίου
Δημήτριος Ασήμος
του Παναγιώτου
Φωτεινή Πατρού
του Παναγιώτου
Θεόδωρος Λιακόπουλος
του Ιωάννου

ΕΠΑΙΝΟΙ ΝΕΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Μαριαλένα Χονδροκούκη
του Παναγιώτου
Μαρίνα Φεντίστινα
του Πέτρου
Αντιγόνη Χατζηδάκη
του Ανδρέα
Ιωάννης Μανουσάκης
του Στυλιανού

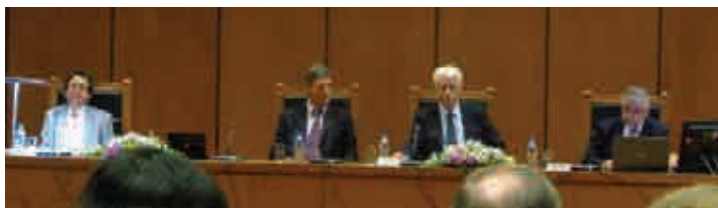

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΑΝΩΤΕΡΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟΝ ΑΡΕΙΟ ΠΑΓΟ ΤΗΝ 19 ΜΑΪΟΥ 2015

23

Το Γαλλικό Ινστιτούτο Ανωτέρων Μελετών Ασφαλείας και Δικαιοσύνης (INHESJ) ιδρύθηκε το 1989, είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, υπάγεται στον Πρωθυπουργό της Γαλλίας και εδρεύει στο Παρίσι (στην École militaire). Σκοπός του είναι, αφ' ενός μεν, να ερευνά, να προβαίνει σε στρατηγικές αναλύσεις και να παράγει μελέτες για την Ασφάλεια (εν ευρεία έννοια, εσωτερική ασφάλεια, υγεία, περιβάλλον, οικονομία) και την Δικαιοσύνη, αφ' ετέρου δε, να οργανώνει ετήσιες εκπαιδεύσεις που απευθύνονται σε υψηλά και έμπειρα στελέχη του Κράτους ή του ιδιωτικού τομέα. Στο πλαίσιο, αυτό, το Γαλλικό Ινστιτούτο Ανωτέρων Μελετών Ασφαλείας και Δικαιοσύνης (INHESJ) πραγματοποίησε (για δεύτερη φορά από το 2005) εκπαιδευτικό ταξίδι στην Ελλάδα από 17-5-2015 έως και 21-5-2015, επισκεπτόμενο μεταξύ άλλων, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και τον Άρειο Πάγο. Την 19-5-2015, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και ο Άρειος Πάγος, υποδέχθηκαν την αντιπροσωπεία του INHESJ (135 άτομα) στην αίθουσα τελετών του Εφετείου Αθηνών, με την παρουσία, πολλών ανώτατων δικαστών, δικηγόρων και άλλων επισήμων.

Ο εισαγγελέας Εφετών Αθηνών κ. Σταμάτης Δασκαλόπουλος, ο Δ.Ν. δικηγόρος Πειραιώς κ. Νικόλαος Κωνσταντινίδης, ο πρόεδρος του Αρείου Πάγου κ. Αθανάσιος Κουτρομάνος και ο εισαγγελέας Εφετών Αθηνών κ. Ιωάννης Αγγελής.

Μετά τους χαιρετισμούς των κ.κ. Νικόλαου ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ, Υπουργού Δικαιοσύνης και Αθανάσιου ΚΟΥΤΡΟΜΑΝΟΥ, Προέδρου του Αρείου Πάγου, ακολούθησαν παρουσιάσεις, από τον κ. Ιωάννη ΑΓΓΕΛΗ, Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών, με θέμα « Διεθνής Δικαστική-Ποινική Συνεργασία με

Γαλλικές Αρχές κατά το Ελληνικό νομικό σύστημα. Από τον Νόμο στην πραγματικότητα», από τον κ. Σταμάτη ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟ, Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών, με θέμα «Το Ελληνικό ανακριτικό σύστημα» και από τον κ. Νικόλαο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ Δρ.Ν. Δικηγόρο Πειραιά στον Άρειο Πάγο, με θέμα «Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στον τομέα της Δικαιοσύνης στην Ελλάδα».

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Νικόλαος Παρασκευόπουλος άνοιξε, πρώτος, την εκδήλωση με προσφώνησή του. Στη συνέχεια, ο Πρόεδρος του Αρείου του Πάγου κ. Αθανάσιος Κουτρομάνος στην προσφώνησή του, είπε τα εξής: «Κύριε Υπουργέ της Δικαιοσύνης, Κυρία Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, Monsieur le Chargé d' Affaires (de l' Ambassade de France). Με πολλή χαρά υποδεχόμαστε και καλωσορίζουμε τους διακεκριμένους επισκέπτες μας, εκπροσώπους του Γαλλικού Κράτους, της Γαλλικής Κοινωνίας και της Επιστήμης. Τους ευχαριστούμε θερμώς για την απόφασή τους να έλθουν στην Ελλάδα και για την τιμή που μας κάνουν να μοιράζονται μαζί μας ένα μαγιάτικο αθηναϊκό πρωινό σε μια ανήλιαγη αίθουσα.

Λέγεται ότι οι πολιτικές και διπλωματικές σχέσεις της Γαλλίας και της Ελλάδας είναι άριστες, αυτό δε είναι ορθό. Αλλά ακόμα και αν οι σχέσεις αυτές δεν ήταν τόσο καλές, πιστεύω ότι καθόλου δεν θα επηρεαζόταν ο ενθουσιασμός μας για την παρουσία σας εδώ. Διότι οι πνευματικοί και πολιτιστικοί δεσμοί του Γαλλικού και του Ελληνικού λαού είναι διαχρονικοί και ακατάλυτοι. Και τούτο γιατί στηρίζονται σε σταθερές κοινές αξίες και εμπνέονται από την κοινή μας πίστη στη δημοκρατία, στην δικαιοσύνη, στην ελευθερία και στις ελευθερίες, όλες

τις ελευθερίες, η προστασία των οποίων αποτελεί αντικείμενο του θεσμικού σας ενδιαφέροντος. Σας ευχαριστούμε, σας καλωσορίζουμε και σας ευχόμαστε κάθε επιτυχία στο έργο σας».

Ο Εισαγγελέας Εφετών Αθηνών κ. Ιωάννης Αγγ

γελής παρουσίασε, με προβολή διαφανειών (power point), το θέμα: «Διεθνής Δικαστική-Ποινική Συνεργασία με Γαλλικές Αρχές κατά το Ελληνικό νομικό σύστημα - Από τον Νόμο στην πραγματικότητα». Αναφέρθηκε στα επιμέρους θέματα της δικαστικής συνεργασίας σε ευρωπαϊκό

προσωπικής γνωριμίας, κατά την επικοινωνία μεταξύ των προσώπων, που υλοποιούν αυτήν την δικαστική συνεργασία. Το στοιχείο της εμπιστοσύνης, αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο για την επιτυχία της συνεργασίας αυτής. Για την γρήγορη και αποτελεσματική Διεθνή Δικαστική συνεργασία (σε ποινικά θέματα) απαιτείται η ύπαρξη κοινών κανόνων δικαίου. Απαιτείται κοινή εκπαίδευση, ειλικρινής και αμοιβαία εμπιστοσύνη, καθώς και συντονισμός. Πάνω απ' όλα όμως απαιτείται θέληση και προθυμία για δικαστική συνεργασία.

Το μέλος Δ.Σ./Δ.Σ.Π. κ. Ηλίας Κλάμπας, ο Δ.Ν. δικηγόρος κ. Νικόλαος Κωνσταντινίδης, ο πρόεδρος του Αρείου Πάγου κ. Αθανάσιος Κουτρομάνος και ο πρόεδρος του Δ.Σ.Π. κ. Γεώργιος Σταματογιάννης.

επίπεδο, για τη δικαστική συνεργασία κατά την ελληνική έννομη τάξη (ανάλυση νομικής και πραγματικής κατάστασης), για τη δικαστική συνεργασία μετά τη συνθήκη της Λισσαβόνας, για τους γενικούς κανόνες και τις γενικές αρχές, που ισχύουν κατά τη δικαστική συνεργασία στον ενιαίο ευρωπαϊκό χώρο απονομής ποινικής δικαιοσύνης, για το ρόλο του Υπουργείου Δικαιοσύνης και του Υπουργείου Εξωτερικών κατά την παροχή της δικαστικής συνδρομής. Επίσης αναφέρθηκε σε γενικότερα θέματα δικαστικής συνεργασίας με την Γαλλία, για την ουσία και την φύση των νομικών υποθέσεων που απασχολούν τις δυο χώρες, για την πρακτική της συνεργασίας μεταξύ των δυο χωρών και για τις κοινές εκπαιδεύσεις δικαστών και εισαγγελέων στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ειδικότερα στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Εκπαιδευτικού Δικτύου (European Judicial Training Network - EJTN), του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου (European Judicial Network - EJN) και της EUROJUST.

Το γενικό συμπέρασμα της εισήγησης συνίστατο στο ότι: Η Διεθνής συνεργασία, είτε ως δικαστική, είτε ως αστυνομική, είτε ακόμα και ως διοικητική, δεν μπορεί να είναι επιτυχής, όσο τέλειοι και εάν είναι οι σχετικοί Διεθνείς νόμοι, που την διέπουν. Για την επιτυχία της (Διεθνούς Δικαστικής συνεργασίας) απαιτείται και το στοιχείο της

Ο Εισαγγελέας Εφετών Αθηνών, κ. **Σταμάτης Δασκαλόπουλος**, παρουσίασε το θέμα: «Το Ελληνικό ανακριτικό σύστημα». Ο ομιλητής ανέφερε ότι η ανάκριση με την ευρεία έννοια του όρου και οι ανακριτικές πράξεις και έρευνες κατ' αυτήν αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του σταδίου εκείνου της ποινικής διαδικασίας, το οποίο προηγείται της δικαστικής κρίσης για παραπομπή ή μη του κατηγορουμένου σε δίκη και της μετέπειτα κύριας διαδικασίας στο ακροατήριο του αρμοδίου ποινικού δικαστηρίου που θα κληθεί να δικάσει μία ποινική υπόθεση. Ο ομιλητής τόνισε, επίσης, ότι, για την ορθή κατανόηση του Ελληνικού συστήματος της ποινικής δίκης και της ποινικής απόδειξης κατά την ανάκριση με την ευρεία έννοια πρέπει να διευκρινισθούν α) ποια τα στάδια της ποινικής διαδικασίας πριν η υπόθεση καταλήξει στο ακροατήριο του ποινικού δικαστηρίου για να γίνει η δίκη και β) ποιος ο θεσμικός ρόλος του Έλληνα εισαγγελέα και κατόπιν των ανακριτών και λοιπών ανακριτικών υπαλλήλων

Ο διευθυντής του INHEJS κ. Cyrille Schott

που συλλέγουν τις αποδείξεις.

Στη συνέχεια της εισήγησης του ο εισηγητής ανέπτυξε τις τρεις φάσεις - στάδια της ανακριτικής διερεύνησης για συγκέντρωση των αποδείξεων σε υποθέσεις ποινικού δικαίου, δηλαδή την προκαταρκτική εξέταση ως μια σημαντική ανακριτική λειτουργία πριν τη δικαιοδοτική κρίση του εισαγγε-

γελέα σχετικά με την άσκηση ή μη ποινικής δίωξης, την προανάκριση (τακτική και αστυνομική) και την κυρία ανάκριση. Παρουσίασε δε και τη συνταγματικά κατοχυρωμένη λειτουργική αρμοδιότητα του εισαγγελέα ως δικαστικού λειτουργού και το θεσμικό του ρόλο που διαδραματίζει στο Ελληνικό ποινικό σύστημα. Ανέπτυξε δε όλο το φάσμα των ανακριτικών πράξεων που διενεργούνται από τις αρμόδιες ανακριτικές αρχές κατά τα παραπάνω στάδια ανακριτικής διερεύνησης μιας υπόθεσης αλλά και κατά τη διαδικασία της δικαστικής συνδρομής. Ο ομιλητής, κατέληξε, ότι όλοι οι θεσμικά ασκούντες ανακριτικά καθήκοντα μεριμνούν για ένα ισόρροπο συνδυασμό της άσκησης των ανακριτικών λειτουργιών με την εγγυητική θέση τους στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Το θέμα που ανέπτυξε ο κ. **Νικόλαος Κωνσταντινίδης**, Δρ.Ν. Δικηγόρος Πειραιά, νομικός σύμβουλος στον Ο.Λ.Π. Α.Ε., στα Γαλλικά, με διαφάνειες (power point), ήταν : « *Η οικονομική κρίση και οι επιπτώσεις της στη Δικαιοσύνη στην Ελλάδα* ».

Μετά από μία σύντομη αναφορά στο ρόλο του Αρείου Πάγου κατά την αρχαιότητα, αλλά και σήμερα, ο ομιλητής αναφέρθηκε, κατ' αρχήν, συνοπτικά στην νομοθεσία κατά την περίοδο των δύο μνημονίων και στη συνέχεια στη διαμόρφωση της νομολογίας μέσα από δύο οπτικές γωνίες. Αρχικά, στον κανόνα του περιορισμού των δικαιωμάτων στο όνομα του δημοσίου συμφέροντος, με παράθεση των κυριότερων αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας, με παραπομπές στις αντίστοιχες συνταγματικές διατάξεις και με αναφορές στο φορολογικό / ποινικό δίκαιο, όπως και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (αρχή προστασίας της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας). Στη συνέχεια, στην εξαίρεση της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων στο όνομα του Κράτους Δικαίου, με παράθεση των τελευταίων αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας, της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς και του φυσικού περιβάλλοντος. Επίσης, έγινε αναλυτικότερη μνεία, στα πλαίσια της προστασίας της δημόσιας περιουσίας στο ρόλο δημοσίου χαρακτήρα του πρώτου Λιμένα της Χώρας, του Ο.Λ.Π. Α.Ε., με συνοπτική παράθεση, τόσο, της νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας, όσο, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του σχεδίου Κανονισμού για την παροχή λιμενικών υπηρε-

σιών, αλλά και διατάξεων Γαλλικού δικαίου, όπως και αποφάσεων του Δ.Ε.Κ.

Ο πρόεδρος του Αρείου Πάγου κ. Αθανάσιος Κουτρομάνος

Στο δεύτερο μέρος της εισήγησης, ο εισηγητής, αναφέρθηκε στην κοινή πορεία Ελλάδας και Γαλλίας στον Πολιτισμό και την Ιστορία, με παραδείγματα από κοινούς και παράλληλους αγώνες, για την Ελευθερία, τη Δημοκρατία και την Δικαιοσύνη. Στο τμήμα, αυτό, υπήρξαν, σύντομες, συγκριτικές αναφορές στην Λογοτεχνία και την Τέχνη που συνδέουν, αναμφισβήτητα, τους δύο λαούς, και αναδεικνύουν τον κυρίαρχο ρόλο της Δικαιοσύνης, στα πλαίσια μίας κοινωνικοοικονομικής κρίσης στην υπεράσπιση της Ελευθερίας και της Δημοκρατίας και στις δύο Χώρες. Επίσης, στο ίδιο πνεύμα, έγιναν αναφορές, τόσο, στη Παγκόσμια Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, όσο και στα Συντάγματα Ελλάδας και Γαλλίας (αρχή της ελευθερίας, της ισότητας και της αδελφότητας), αλλά και στο Κανονισμό δεοντολογίας του Δ.Σ.Π. Επιπροσθέτως, έγινε αναφορά, με συγκριτικά παραδείγματα από την Ιστορία, στην ανεξάρτητη Δικαιοσύνη, αλλά και στην ανάγκη να υπάρξει κοινωνική Δικαιοσύνη. Τέλος, έγινε αναφορά στο πνεύμα Ελευθερίας που διαχρονικά συμβολίζει η Ελλάδα. Όπως, έχει γράψει ο Βίκτωρ Ουγκώ « *Il faut que le Droit entre la Loi* » (Πρέπει το Δίκαιο να γίνει Νόμος).

Τέλος, το λόγο έλαβε ο Διευθυντής του Γαλλικού Ινστιτούτου Ανωτέρων Μελετών Ασφαλείας και Δικαιοσύνης (INHESJ), κ. Cyrille SHCOTT, ο οποίος αφού ευχαρίστησε τους διοργανωτές για την θερμή υποδοχή και διοργάνωση της εκδήλωσης, αναφέρθηκε στο κοινό ιστορικό και πολιτιστικό υπόβαθρο, Γαλλίας και Ελλάδας, με ιδιαίτερα γλαφυρό τρόπο.

**Η μελέτη της Αν. Καθηγήτριας της Νομικής Σχολής Αθηνών
(και μέλους του Συλλόγου μας) κας Λ.Ι.Αθανασίου με θέμα τη
«διασυνοριακή πτώχευση της ναυτιλιακής επιχείρησης:
σύγκρουση κανόνων ναυτικού δικαίου και δικαίου της
αφερεγγυότητας» (Νομική Βιβλιοθήκη 2015).**

Δημοσιεύτηκε πρόσφατα η μελέτη της Αν. Καθηγήτριας της Νομικής Σχολής Αθηνών (και μέλους του Συλλόγου μας) κας Λ.Ι.Αθανασίου με θέμα τη «διασυνοριακή πτώχευση της ναυτιλιακής επιχείρησης: σύγκρουση κανόνων ναυτικού δικαίου και δικαίου της αφερεγγυότητας» (Νομική Βιβλιοθήκη 2015). Με τη μονογραφία αυτή εγκαινιάζεται και η νέα επιστημονική σειρά «Μελέτες Ναυτικού Δικαίου – Maritime Law Studies», η οποία φιλοδοξεί, με την ανάδειξη πρωτότυπων εργασιών, να θέσει την πλούσια νομική τεχνογνωσία της χώρας μας στην υπηρεσία της ναυτιλιακής κοινότητας.

Το θέμα που πραγματεύεται η παραπάνω μονογραφία είναι άκρως επίκαιρο και με μεγάλο πρακτικό ενδιαφέρον για τους ναυτιλιακές επιχειρήσεις και τους χρηματοδότες τους, αν σκεφθεί κανείς τον αυξανόμενο αριθμό υποθέσεων υπαγωγής ναυτιλιακών εταιρειών σε διασυνοριακές διαδικασίες αφερεγγυότητας. Αυτό συμβαίνει είτε με πρωτοβουλία των πιστωτών, είτε ως στρατηγική των ίδιων των οφειλετών έναντι επιθετικών δανειστών, για να ενταχθούν στις προστατευτικές ρυθμίσεις ορισμένων πτωχευτικών νομοθεσιών, όπως του αμερικανικού Chapter 11. Η αύξηση αυτή, που διευκολύνεται από τη διεθνοποίηση του πτωχευτικού δικαίου, γεννά όμως πληθώρα συγκρούσεων με τους μηχανισμούς του ναυτικού δικαίου: έτσι λόγω χάρη, ο δικαστής που διατάσσει την συντηρητική κατάσχεση ενός πλοίου σε λιμένα ενός κράτους, ενδέχεται να πρέπει να λάβει άμεσα υπόψη του τις συνέπειες πτώχευσης του οφειλέτη που έχει κηρυχθεί σε ένα τρίτο κράτος. Ο εφαρμοστής του δικαίου καλείται λοιπόν να προβλέψει και να επιλύσει πληθώρα ζητημάτων: ποιο είναι το εφαρμοστέο στην κάθε περίπτωση καθεστώς διασυνοριακής πτώχευσης, ποιο δικαστήριο έχει διεθνή πτωχευτική δικαιοδοσία, υπό ποιες προϋποθέσεις η διασυνοριακή διαδικασία αφερεγγυότητας παράγει εξωεδαφικές συνέπειες σε άλλες έννομες τάξεις, πώς επηρεάζονται τα δικαιώματα των χρηματοδοτών και λοιπών ναυτικών δανειστών, ιδίως των εμπραγμάτων, πώς επιλέγεται το εφαρμοστέο δίκαιο, πώς αποφεύγεται ή ενισχύεται το forum shopping κλπ..

Η μελέτη ξεκινά με ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον κεφάλαιο αφιερωμένο στη ναυτιλιακή χρηματοδότηση, ώστε να καταστεί κατανοητό το χρηματοοικονομικό πλαίσιο λειτουργίας της ναυτιλιακής εκμετάλλευσης. Στη συνέχεια εξετάζονται τα δύο υφιστάμενα σήμερα ρυθμιστικά πλαίσια διασυνοριακών πτωχεύσεων, αφενός ο Πρότυ-

πος Νόμος της Uncitral (ο οποίος ενσωματώθηκε στην Ελλάδα με το Ν. 3858/2010 και στις ΗΠΑ με το γνωστό πλέον Chapter 15), αφετέρου ο ενωσιακός κανονισμός 1346/2000. Όταν καλείται σε εφαρμογή το ένα ή το άλλο από αυτά, δοκιμάζεται επί των συγκεκριμένων ρυθμίσεών του, η συμβατότητα με τους κανόνες του ναυτικού δικαίου, ιδίως των διεθνών ναυτικών συμβάσεων. Αν και οι συνδυασμοί που μπορεί να προκύψουν από τις νομοθετικές διασταυρώσεις είναι πολυάριθμοι, η μελέτη επιχειρεί και κατορθώνει τη διατύπωση κατευθυντήριων γραμμών για την άρση ή μείωση των συγκρούσεων, κατά τρόπο ώστε να λαμβάνεται επαρκώς υπόψη η ενότητα και στεγανότητα των διεθνώς ομοιόμορφων κανόνων του ναυτικού δικαίου. Με λίγα λόγια θα μπορούσε να πει κανείς ότι, ενώ αναγνωρίζεται καταρχήν η πρωτοκαθεδρία της διαδικασίας αφερεγγυότητας, λαμβάνεται μέριμνα για τη συστημική προστασία της ναυτικής πίστης. Επί τη βάση των κατευθύνσεων αυτών, αντιμετωπίζονται στη συνέχεια μεγάλοι αριθμός ειδικών θεμάτων, από τον εντοπισμό του κέντρου των κυρίων συμφερόντων της ναυτιλιακής επιχείρησης μέχρι τις εξουσίες του προτιμώμενου και του προνομίου ναυτικού δανειστή, την τύχη της συντηρητικής κατάσχεσης πλοίου, της αγγλοσαξονικής action in rem και των κεφαλαίων περιορισμού. Το γεγονός ότι τα θέματα αυτά εξετάζονται συγκριτικά, τόσο στο δίκαιο των κρατών μελών της ΕΕ, όσο και στο αμερικανικό δίκαιο, καθιστά το βιβλίο αυτό ένα πολύτιμο εργαλείο όχι μόνο για τους ερευνητές του ναυτικού δικαίου αλλά κυρίως για τους νομικούς της πράξης.

Πώς θα αποκτήσουν την ελληνική ιθαγένεια τα παιδιά των μεταναστών

Ιθαγένεια θα μπορούν να αποκτήσουν και όσα παιδιά έχουν παρακολουθήσει εννιά χρόνια ελληνικό σχολείο ή έξι χρόνια δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Πέντε χρόνια, τουλάχιστον, νόμιμης διαμονής ενός εκ των δύο γονέων στην Ελλάδα όταν γεννηθεί το παιδί (σ.σ. γέννηση στην Ελλάδα) και εγγραφή σε ελληνικό σχολείο είναι οι όροι που προβλέπει το νομοσχέδιο για την απόκτηση ιθαγένειας για τα παιδιά της δεύτερης γενιάς μεταναστών.

Σύμφωνα με πληροφορίες, προβλέπει ότι ο γονέας που θα παρέχει στο παιδί τις προϋποθέσεις βάσει των οποίων το τέκνο θα μπορέσει να αποκτήσει ελληνική ιθαγένεια, θα πρέπει συνολικά να βρίσκεται τουλάχιστον 11 χρόνια στη χώρα και να διαθέτει γι' αυτό το χρονικό διάστημα «βαριά» άδεια διαμονής (επί μακρόν διαμένοντος ή αορίστου χρόνου ή πρόσφυγας).

Σε περίπτωση που ένα παιδί μεταναστών έχει γεννηθεί στην Ελλάδα και εγγραφεί στην πρώτη δημοτικού αλλά οι γονείς του δεν έχουν ακόμη συμπληρώσει έντεκα χρόνια νόμιμης παραμονής στη χώρα, τότε, όπως προβλέπει το σχέδιο νόμου, θεμελιώνει δικαίωμα κτήσης ελληνικής ιθαγένειας μόλις εγγραφεί στο σχολείο, το οποίο όμως μετακυλιείται για το μέλλον και θα μπορέσει να το αξιοποιήσει αυτόματα όταν περάσει το αναγκαίο χρονικό διάστημα.

Ιθαγένεια θα μπορούν, σύμφωνα με το σχέδιο νόμου πάντα, να αποκτήσουν και όσα παιδιά δεύτερης γενιάς μεταναστών έχουν παρακολουθήσει εννιά χρόνια ελληνικό σχολείο ή έξι χρόνια δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο θεωρείται από την κυβέρνηση ότι επιλύει την εκκρεμότητα της απόκτησης ιθαγένειας από τα παιδιά μεταναστών που έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα ή έχουν φοιτήσει σε ελληνικό σχολείο, λαμβάνοντας υπ' όψιν δύο σημαντικά στοιχεία:

- Πρώτον, την πολιτική βούληση η ιθαγένεια να αποδίδεται με βάση τυπική διοικητική διαδικασία χωρίς διακρίσεις και, κυρίως, να αποκτούν ιθαγένεια τα παιδιά δεύτερης γενιάς όσο ακόμη

βρίσκονται σε μικρή ηλικία, οπότε και διαμορφώνεται η εθνική τους συνείδηση.

- Δεύτερον, την πρόθεση της κυβέρνησης το σχέδιο νόμου να σέβεται απολύτως την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, που κατέστησε τις σχετικές διατάξεις του νόμου 3838 αντισυνταγματικές.

Τέλος, οι ενήλικοι που έχουν φοιτήσει σε ελληνικό σχολείο και έχουν εισαχθεί σε ελληνικό πανεπιστήμιο, το οποίο έχουν ολοκληρώσει με επιτυχία, επίσης θα μπορούν να αποκτήσουν την ελληνική ιθαγένεια. (ΠΗΓΗ: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ)

Τέλος με 172 «ναι» υπερψηφίστηκε το νομοσχέδιο για την ιθαγένεια, όπως ανακοίνωσε η Πρόεδρος της Βουλής, κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου. Στην ονομαστική ψηφοφορία επί της αρχής του νομοσχεδίου για την ιθαγένεια, μετά από αίτημα που κατέθεσε η ΝΔ, που πραγματοποιήθηκε στη Βουλή ψήφισαν 267 βουλευτές.

ΝΑΙ ψήφισαν 172 βουλευτές, **ΟΧΙ** 91 και **ΠΑΡΩΝ** ψήφισαν 4. Το νομοσχέδιο υπερψηφίσαν οι βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ, του Ποταμιού και του ΠΑΣΟΚ, καθώς και ο βουλευτής των Ανεξάρτητων Ελλήνων, Κώστας Ζουράρις. Οι Ανεξάρτητοι Έλληνες, μαζί με τη ΝΔ και τη Χρυσή Αυγή, το καταψήφισαν, ενώ το ΚΚΕ δήλωσε «παρών».

Ημερίδα στην Αίθουσα Εκδηλώσεων του Εφετείου Αθηνών για την Ημέρα της Διαμεσολάβησης

Στην Αίθουσα Εκδηλώσεων του Εφετείου Αθηνών, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων τίμησε, 20 Μαρτίου, την Ημέρα της Διαμεσολάβησης διοργανώνοντας ημερίδα με θέμα «Διαμεσολάβηση: Μία συνεχής πρόκληση».

Ο Γ.Γ. Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Κώστας Κοσμάτος απηύθυνε χαιρετισμό.

Επίσης, χαιρετισμό απηύθυναν ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου κ. Θανάσης Κουτρομάνος, ο Πρόεδρος του Δ.Σ.Α. κ. Βασίλης Αλεξανδράκης, η Αντιπρόεδρος Αρείου Πάγου – Πρόεδρος Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων κα Βασιλική Θάνου και ο Ομότιμος Καθηγητής Α.Π.Θ. – Πρόεδρος της Επιτροπής Πιστοποίησης Διαμεσολαβητών κ. Λάμπρος Κοτσίρης.

Ομιλητές της Ημερίδας ήταν οι:

- Χαράλαμπος Μαχαίρας, Αρεοπαγίτης- Διαπιστευμένος Διαμεσολαβητής CEDR
- Γιώργος Ορφανίδης, Καθηγητής Πολιτικής Δικονομίας Νομικής Σχολής Αθηνών
- Κέλλυ Ευαγγέλου, Δικηγόρος – Διαπιστευμένη Διαμεσολαβήτρια – Υποψ. Διδάκτωρ Πολιτικής Δικονομίας
- Ζωή Γαννοπούλου, Δικηγόρος – ΔΝ – Διαπιστευμένη Εκπαιδευτρια Διαμεσολαβητών – ADRg, I.K.Δ.Θ.
- Στέλιος Μανουσάκης, Δικηγόρος – Διαπιστευμένος Διαμεσολαβητής

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους οι:

- Η εισαγγελέας Αρείου Πάγου Κα. Ευτέρπη Κουτσαμάνη

- Ο Πρόεδρος Δ.Σ.Θ. κ. Νικόλαος Βαλεργάκης
- Ο Πρόεδρος Δ.Σ.Π. κ. Γιώργος Σταματογιάννης
- Ο Πρόεδρος Δ.Σ. Λάρισας κ. Δημήτριος Κατσαρός
- Ελευθέριος Ζαγορίτης – π. Βουλευτής – Συνήγορος του Καταναλωτή
- τ. Γ.Γ. Υπουργείου Δικαιοσύνης Δ.Α.Δ. κ. Νικόλαος Κανελλόπουλος
- Τέντες Ιωάννης – Επίτιμος Εισαγγελέας του ΑΠ
- Δημήτριος Μόκκας – Πρόεδρος Εφετών Προϊστάμενος του Εφετείου Αθηνών
- Μαρία Παπασωτηρίου – Πρόεδρος Εφετών
- Ζωή Δημοπούλου – Πρόεδρος Εφετών
- Φωτεινή Αθανασίου – Πρόεδρος Εφετών
- Γεώργιος Μιχαλιάς – Πρόεδρος Εφετών
- Γεώργιος Παπανδρέου – Πρόεδρος Εφετών
- Ζαμπέτα Στράτα – Πρόεδρος Εφετών
- Γεώργιος Χριστοδούλου – Πρόεδρος Εφετών
- Βενιζέλος Μουράτογλου – Πρόεδρος Εφετών
- Νικόλαος Μακρής – Πρόεδρος Αναθεωρητικού
- Χρυσούλα Φλώρου – Εφέτης
- Δημήτριος Τράγκας – Εφέτης
- Κώστας Γκανιάτσος – Εφέτης
- Σταυρούλα Κουσουλού – Εφέτης
- Δέσποινα Κουμάνια – Εφέτης
- Ευτύχης Νικόπουλος – Εφέτης
- Καλλιόπη Πανά – Εφέτης
- Σπυριδούλα Λιάτη – Εφέτης
- Χρήστος Κουμπής – Εισαγγελέας Εφετών
- Περικλής Δράκος – Εισαγγελέας Εφετών
- Νικόλαος Ποιμενίδης – Αντεισαγγελέας Εφετών
- Βασιλική Ανδρουλάκη – Πρόεδρος Πρωτοδικών Προϊσταμένη του Πρωτοδικείου Πειραιώς
- Σωτηρία Παπαγεωργακοπούλου – Εισαγγελέας Πρωτοδικών
- Χρυσούλα Αρβανίτη – Εισαγγελέας Πρωτοδικών
- τ. Γ.Διευθύντρια του Υ.Δ.Δ.Α.Δ. κα Διαμάντω Ζάβρα
- Μιχάλης Καλαντζόπουλος – Πρόεδρος Α.Κ.Κ.Ε.Δ. Προμηθειών
- Βασίλης Παπαστεργίου – Το Μέλος Δ.Σ. του Δ.Σ.Α.
- Γεώργιος Γεωργακάς – Διαπιστευμένος Διαμεσολαβητής
- Ευάγγελος Αναγνώστου – Αναπληρωτής Πρόεδρος Κ.Ε.Δ.Ι.Π., Μέλος Δ.Σ. του Δ.Σ.Π.
- Νατάσσα Βερυκοκκίδου – Αντιπρόεδρος του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Πειραιώς
- Γεώργιος Κωνσταντόπουλος – Αντιπρόεδρος Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Πειραιώς
- Γιάννης Παρασκευάκος – Μέλος του Δ.Σ. του Ε.Β.Ε.Π.

Ημέρα της Διαμεσολάβησης

Σας παραθέτουμε ολόκληρη την ομιλία του κ. Στέλιου Μανουσάκη, τ. Προέδρου ΔΣΠ, Δικηγόρου – Διαπιστευμένου Διαμεσολαβητή:

Αξιότιμοι...

Η χαρά και η τιμή που αισθάνομαι από την πρόσκληση να σας απευθύνω λίγες λέξεις απόψε είναι μεγάλες όσο είναι και προφανείς.

Η ημέρα της Διαμεσολάβησης, πέραν της ετήσιας υπενθύμισης και επιβεβαίωσης των ωφελειών του νέου θεσμού για την ελληνική Δικαιοσύνη και Κοινωνία, αποτελεί μία σημαντική αφορμή για όλους μας να εντείνουμε τις προσπάθειες εμπέδωσης των αρχών της συνεννόησης και της διαπραγματεύσεως, όχι μόνο ως αποτελεσματικό μέσο αποφυγής της αντιδικίας αλλά ως γενικό πρότυπο συμπεριφοράς και στοιχείο του σύγχρονου πολιτισμού και της παιδείας μας.

Η διαμεσολάβηση αποτελεί τη μόνη επιλογή απέναντι σε ένα σύστημα απονομής δικαιοσύνης που παραμένει δύσβατο. Ένα σύστημα που χαρακτηρίζεται από μεγάλο αριθμό νόμων, συχνά διαφορούμενων και αλληλοαναιρούμενων, από πολλαπλές επικαλύψεις και από υψηλό βαθμό ασάφειας και πολυπλοκότητας με συνέπειες που γνωρίζουν όλοι όσοι έχουν εμπλακεί σε δικαστικές διαδικασίες επίλυσης διαφορών: καθυστερήσεις, αβεβαιότητα και υψηλό οικονομικό κόστος.

Πέρα από τα προφανή πλεονεκτήματα του θεσμού έναντι της δικαστικής οδού, που είναι η ταχύτητα, το χαμηλό κόστος, η εμπιστευτικότητα και η ευελιξία της διαδικασίας, μέσω της διαμεσολάβησης διασφαλίζονται οι σχέσεις των εμπλεκόμενων μερών σε όλα τα στάδια.

Αν και κάθε ιστορία είναι διαφορετική και επομένως και κάθε διαμεσολάβηση είναι διαφορετική, υπάρχουν κοινά στοιχεία.

Η διαδικασία **βασίζεται** στον σεβασμό του ενός προς τον άλλο, στην προσπάθεια κατανόησης των θέσεων, των αναγκών και των υποκείμενων συμφερόντων μέσω του διαλόγου και των διαπραγματεύσεων των εκπροσώπων των μερών και των νομικών παραστατών τους.

Βασίζεται στα ίδια τα μέρη τα οποία διαδραματίζουν ιδιαίτερο ενεργό ρόλο στην αναζήτηση της πλέον αποδοτικής λύσης. Οι συμφωνίες προκύπτουν μετά από την ανάδειξη και τη συνεκτίμηση όλων των στοιχείων, νομικών και μη, οι περισσότερες στην καλύτερη περίπτωση σε διάρκεια μίας ημέρας.

Βασίζεται στον ίδιο τον διαμεσολαβητή, ο οποίος σε ένα είδος διανοητικής παρτίδας σκάκι

αναζητά την κίνηση που θα διασταυρώσει τους στόχους των δύο μερών.

Στο κοινό μας απόψε περιλαμβάνονται δικαστές, καθηγητές Πανεπιστημίου, νομικοί και διαπιστευμένοι δικηγόροι – διαμεσολαβητές, όλοι πρεσβευτές της εναλλακτικής επίλυσης των διαφορών. Οι προκλήσεις είναι πολλές και διαφορετικές, μπορούν όμως να αντιμετωπιστούν από κοινού με στόχο τη διαμόρφωση συνθηκών που να ενισχύουν την ελευθερία και τη δημιουργικότητα των ανθρώπων, να προάγουν την επικοινωνία και την εμπιστοσύνη μεταξύ τους, να διασφαλίζουν την αξιοπρέπεια και τελικά, να προάγουν τον κοινωνικό πολιτισμό μας.

Κυρίες και κύριοι,

Μετά τις τόσο κατατοπιστικές ομιλίες των προηγούμενων ομιλητών, οι οποίοι κάλυψαν με μεγάλη σαφήνεια τα συγκεκριμένα θέματα, θα πρέπει να γίνει και ένας γενικός απολογισμός των όσων έχουν γίνει τόσο από την πλευρά της πολιτείας και ιδιαίτερα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, της Επιτροπής Πιστοποίησης Διαμεσολαβητών και των φορέων κατάρτισης για τη Διαμεσολάβηση και εν γένει τους εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης των διαφορών.

Ο σχεδιασμός, η υιοθέτηση και η πρακτική αξιοποίηση των μεθόδων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών στην Ελλάδα αποτέλεσαν για την Πολιτεία από το 2011 έως και σήμερα πρωταρχική επιλογή. Πράγματι, η διαμεσολάβηση και οι λοιπές μορφές εναλλακτικής επίλυσης των διαφορών τέθηκαν από πολύ νωρίς στην κορυφή των μεταρρυθμιστικών προτεραιοτήτων. Με μεθοδικότητα και επιμονή έγινε δυνατό να αντιστραφεί το αρχικά αρνητικό κλίμα και να δημιουργηθεί το πρώτο έδαφος για την ανάπτυξη του νέου θεσμού. Όχι μόνο σε επίπεδο καθαρά νομοθετικό (με την ολοκλήρωση του απαραίτητου κανονιστικού πλαισίου) αλλά και στο πλαίσιο της προώθησης, προβολής και εμπέδωσης των νέων θεσμών, με την αगाστή συνεργασία της Επιτροπής Πιστοποίησης Διαμεσολαβητών, των φορέων κατάρτισης, των Δικηγορι-

κών Συλλόγων, των Επιμελητηρίων και άλλων παραγόντων.

Στο πλαίσιο αυτό, ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού μοντέλου εναλλακτικής επίλυσης διαφορών αποτελεί σπουδαία πρόοδο και αναγκαία προϋπόθεση για την αποσυμφόρηση των δικαστηρίων από την αθρόα εισαγωγή υποθέσεων, για την καλλιέργεια ενός νέου κοινωνικού και νομικού πολιτισμού διαπραγμάτευσης και συνεννόησης, καθώς και για την ομαλή μετάβαση της Ελλάδας από το περιβάλλον της οικονομικής κρί-

σης στον «προθάλαμο» της ανάπτυξης.

Σήμερα μπορούμε πια να κάνουμε λόγο για ένα σύνθετο και ενεργό σύστημα εναλλακτικής επίλυσης των ιδιωτικών διαφορών στη Χώρα μας. Η διαμεσολάβηση και η δικαστική μεσολάβηση αποτελούν τους δύο σύστοιχους θεσμούς - προμετωπίδες της εθνικής στρατηγικής για την ενίσχυση των εξωδικαστικών μηχανισμών επίλυσης.

Και ας δούμε ειδικότερα τη Διαμεσολάβηση:

Ο ν. 3898/2010 (Α' 211) εισήγαγε για πρώτη φορά στην ελληνική έννομη τάξη την έννοια της διαμεσολάβησης στην Ελλάδα, έχοντας δύο σκοπούς: αφ' ενός να θεσμοθετήσει εθνικές διαδικασίες διαμεσολάβησης και αφ' ετέρου να μεταφέρει στο εθνικό μας δίκαιο την Οδηγία 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21^{ης} Μαΐου 2008 για τη διαμεσολάβηση σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις διασυννοριακών διαφορών.

Σε ακολουθία του ως άνω βασικού νομοθετικού πλαισίου, κατά το διάστημα 2011-2012 έγιναν όλες οι απαραίτητες κανονιστικές ενέργειες για την ουσιαστική ενεργοποίηση της διαμεσολάβησης στην Ελλάδα. Ειδικότερα:

- Εκδόθηκε το π.δ. 123/2011 (Α' 255) για τον καθορισμό των όρων και προϋποθέσεων αδειοδότησης και λειτουργίας φορέων κατάρτισης διαμεσολαβητών σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις. Πρόκειται για τη νομοθετική βάση της εκπαίδευσης διαμεσολαβητών και της λειτουργίας νόμιμων φορέων κατάρτισης (αστικών μη κερδοσκοπικών εταιρειών με εταίρους δικηγορικούς συλλόγους και επιμελητήρια).

Κατ' εφαρμογή του ως άνω π.δ. 123/2011 και του ν. 3898/2010, έχουν ιδρυθεί, αδειοδοτηθεί και λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα πέντε (5) φορείς εκπαίδευσης και κατάρτισης διαμεσολαβητών:

- Το Κέντρο Διαμεσολάβησης Πειραιώς (ΚΕ.ΔΙ.Π.), με εταίρους τον Δικηγορικό Σύλλογο Πειραιώς, το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Πειραιώς, το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πειραιώς και το Επαγγελματικό Επιμελητήριο Πειραιώς, το οποίο αδειοδοτήθηκε με την ΥΑ 894/2013 ΥπΔΔΑΔ (Β' 43/15.01.2013).

- Το Ινστιτούτο Κατάρτισης Διαμεσολαβητών Θεσσαλονίκης (Ι.Κ.Δ.Θ.), με εταίρους τον Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης, το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης, το Επαγγελματικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης και το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης, το οποίο αδειοδοτήθηκε με την ΥΑ 28583/2013 ΥπΔΔΑΔ (Β' 752/02.04.2013).

- Το Αθηναϊκό Κέντρο Κατάρτισης και Εκπαίδευσης Διαμεσολαβητών (Α.Κ.Κ.Ε.Δ.) «Προμηθέας», με εταίρους τον Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών και το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθηνών, το οποίο αδειοδοτήθηκε με την ΥΑ 33245/2013 ΥπΔΔΑΔ (Β' 1262/24.05.2013).

- Το Ινστιτούτο Κατάρτισης Διαμεσολαβητών Λάρισας (ΙΝ.ΚΑ.ΔΙ.Λ.), με εταίρους τον Δικηγορικό Σύλλογο Λάρισας και το Επιμελητήριο Λάρισας, το οποίο αδειοδοτήθηκε με την ΥΑ 95153/2013 ΥπΔΔΑΔ (Β' 3278/23.12.2013).

- Το Ινστιτούτο Κατάρτισης Διαμεσολαβητών Αλεξανδρούπολης (ΙΝ.ΚΑ.Δ.Α.) «Νίκη», με εταίρους τον Δικηγορικό Σύλλογο Αλεξανδρούπολης και το Επιμελητήριο Έβρου, το οποίο αδειοδοτήθηκε με την ΥΑ 75794/2014 ΥπΔΔΑΔ (Β' 3095/18.11.2014).

Ήδη σήμερα, με την εφαρμογή του προγράμματος εκπαίδευσης που περιγράφεται στο Παράρτημα του ως άνω π.δ. 123/2011, έχουν εκπαιδευθεί από τους ως άνω φορείς εκατοντάδες διαμεσολαβητές. Από αυτούς η πολύ μεγάλη πλειοψηφία συμμετείχε επιτυχώς στις γραπτές και προφορικές εξετάσεις διαπίστευσης του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Τα ονόματα των 1020 διαπιστευμένων διαμεσολαβητών είναι κατά Νόμο αναρτημένα στον δημόσιο κατάλογο του Υπουργείου που μπορεί να ανευρεθεί στις οικείες δημόσιες ιστοσελίδες (ministryofjustice.gr και diamesolavisi.gov.gr).

- Θεσμοθετήθηκε ο Κώδικας Δεοντολογίας Διαπιστευμένων Διαμεσολαβητών (ΥΑ 109088/12.12.2011 ΥπΔΔΑΔ, Β' 2824), εναρμονίζοντας το εθνικό δίκαιο με τον Ευρωπαϊκό Κώδικα Δεοντολογίας. Ο Κώδικας καθιερώνει δεσμευτικές υποχρεώσεις και δεοντολογικούς κανόνες συμπεριφοράς και εκτέλεσης καθηκόντων για τους διαμεσολαβητές, καθώς και συγκεκριμένες κυρώσεις για τις πε-

ριπτώσεις παράβασης αυτών.

- Με την ΥΑ 109087/2011 ΥπΔΔΑΔ (ΥΟΔΔ 436), **συγκροτήθηκε η Επιτροπή Πιστοποίησης Διαμεσολαβητών του ν. 3898/2010**, υπό την Προεδρία του Ομ. Καθηγητή ΑΠΘ κ. Λάμπρου Κοτσίρη. Ήδη μετά τη λήξη της θητείας της πρώτης Επιτροπής (2011-2014), η τελευταία συγκροτήθηκε εκ νέου με την ΥΑ 98243/2014 ΥπΔΔΑΔ (ΥΟΔΔ 813).

- Καταρτίστηκαν οι αναγκαίοι **Κανονισμοί Λειτουργίας της Επιτροπής Πιστοποίησης Διαμεσολαβητών του ν. 3898/2010** (ΥΑ 34801/26-04-2012 ΥπΔΔΑΔ, Β' 1363) **και της Επιτροπής Εξετάσεων υποψηφίων διαμεσολαβητών** (ΥΑ 34802/26-04-2012, Β' 1363).

- Ήδη δε από τις 20-01-2015, έχει παραδοθεί στο Υπουργείο πόρισμα και σχετικές προτεινόμενες διατάξεις από νομοπαρασκευαστική επιτροπή υπό την Προεδρία του Αρεοπαγίτη κ. Χαράλαμπου Μαχαίρα, με αντικείμενο την τροποποίηση του ν. 3898/2010, την ενδεχόμενη συμπλήρωση των διατάξεών του και την προσαρμογή τους στις σημερινές συνθήκες. Χαρακτηριστικά αναφέρεται η πρόταση της επιτροπής για υιοθέτηση υποχρεωτικής διαμεσολάβησης σε κατηγορίες υποθέσεων (προσβολής προσωπικότητας, διατροφής τέκνων ή συζύγων, οροφокτησίας, εργατικές κ.α.), η καθιέρωση της δυνατότητας του δικαστή να καλεί τα μέρη της διαφοράς να προσφύγουν σε διαμεσολάβηση, η αδειοδότηση παραρτημάτων των φορέων εκπαίδευσης διαμεσολαβητών, η δημιουργία Μητρώου Διαπιστευμένων Διαμεσολαβητών και η απαλλαγή του συμφωνητικού διαμεσολάβησης από τέλος απογράφου.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης δεν αρκεστήκε μόνο στη δημιουργία του αναγκαίου κανονιστικού πλαισίου για την υιοθέτηση της διαμεσολάβησης στην Ελλάδα αλλά έλαβε κάθε δυνατή μέριμνα για τη διαρκή προώθηση του νέου θεσμού στην ελληνική νομική κοινότητα αλλά και την ίδια την Κοινωνία. Είναι άλλωστε πανθομολογούμενο ότι οι δράσεις δημοσιότητας αποτελούν απαραίτητη συνθήκη για την επιτυχία και την εμπέδωση κάθε καινοτομίας.

Η στοχοθετημένη και διαρκής προσπάθεια για την προώθηση της διαμεσολάβησης περιλαμβάνει δέσμη ενεργειών και στρατηγικών επιλογών, οι κυριότερες εκ των οποίων αναλύονται αμέσως παρακάτω:

- Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, με τη συνεργασία της Επιτροπής Πιστοποίησης Διαμεσολαβητών, των φορέων διαμεσολάβησης, των κατά τόπους επιμελητηρίων και δικηγορικών συλλόγων, οργάνωσε ένα **ευρύ πλέγμα εκδηλώσεων δημοσιότητας**, ημερίδων, διημερίδων, σεμιναρίων και επιστημονικών συνεδρίων, με αντικείμενο τις εναλλακτικές μεθόδους επίλυσης διαφορών (διαμεσολάβηση και δικαστική μεσολάβηση).

- Κατά την πρώτη φάση γνωριμίας με τους νέους θεσμούς, πραγματοποιήθηκαν εργαστήρια (workshops) παρουσίασης του θεσμού της διαμεσολάβησης και των υπολοίπων εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης διαφορών στις μεγαλύτερες περιφερειακές πόλεις της Ελλάδας (Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Ηράκλειο), ενώ στις 20-03-2013, πραγματοποιήθηκε μεγάλη εκδήλωση για της διαμεσολάβησης στο Μουσείο Ακροπόλεως, σε συνεργασία με την Ομάδα Δράσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ελλάδα και ευρεία συμμετοχή της νομικής και επιχειρηματικής κοινότητας.

- Εξασφαλίστηκε η χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την **παραγωγή τριών video προσομοίωσης διαμεσολάβησης** σε ισάριθμες κατηγορίες υποθέσεων (μισθωτική, εμπορική και οικογενειακή διαφορά). Η παραγωγή έγινε υπό τον συντονισμό μας και με την καταλυτική συμβολή των φορέων κατάρτισης Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιά. Το τελικό οπτικοακουστικό υλικό, μέσα από το οποίο παρέχεται μια παραστατική και αντιπροσωπευτική εικόνα για τη διαμεσολάβηση και την πρακτική λειτουργία της βρίσκεται αναρτημένο στην ιστοσελίδα της διαμεσολάβησης καθώς και σε δημοφιλή μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

- Με την ΥΑ 38248/17-05-2013 ΥπΔΔΑΔ (ΑΔΑ: ΒΕΧΒΩ-ΠΡΖ) ανακηρύχθηκε η 20^η Μαρτίου ως **Εθνική Ημέρα Διαμεσολάβησης**, ενώ κλήθηκαν οι αρμόδιοι θεσμικοί φορείς να πραγματοποιήσουν εορταστικές εκδηλώσεις για την προώθηση του θεσμού σε όλη την Ελλάδα. Ο πρώτος πανηγυρικός εορτασμός της Ημέρας Διαμεσολάβησης έλαβε χώρα στο Μουσείο Ακροπόλεως, στις 20-03-2014, με πολύ μεγάλη συμμετοχή του κοινού.

- Στον ίδιο χώρο, εννέα μήνες αργότερα, στις 15-12-2014, διοργανώθηκε με επιτυχία υπό την αιγίδα και τον συντονισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης το 1^ο Κοινό Forum των φορέων κατάρτισης και εκπαίδευσης διαμεσολαβητών, με τη συμμετοχή διακεκριμένων εκπροσώπων της διεθνούς και ελληνικής διαμεσολαβητικής κοινότητας.

- Ένα από τα πιο καινοτόμα και φιλόδοξα εγχειρήματα για την έμπρακτη διάδοση της διαμεσολάβησης

σης και των πλεονεκτημάτων της στο κοινωνικό σύνολο αποτελούν οι «**Ανοικτές Πύλες Διαμεσολάβησης**». Πρόκειται για πειραματική εφαρμογή η οποία προβλέπει τη διαρρύθμιση και λειτουργία ενός χώρου, μιας «ανοικτής πύλης της διαμεσολάβησης» εντός των Δικαστικών Μεγάρων, ο οποίος θα στελεχώνεται από διαπιστευμένους διαμεσολαβητές, και στον οποίο, αφ' ενός μεν θα ενημερώνονται οι πολίτες σχετικά με τον θεσμό της διαμεσολάβησης ή άλλων εναλλακτικών τρόπων απονομής δικαιοσύνης, αφ' ετέρου δε θα είναι εφικτή η διενέργεια διαμεσολαβήσεων.

Η ανάπτυξη ενός δικτύου «Ανοικτών Πυλών της Διαμεσολάβησης» σε όλη την Ελλάδα θα βοηθήσει σημαντικά και καθοριστικά στην διάχυση και εμπέδωση του νεοπαγούς αυτού θεσμού σε όλο το φάσμα της κοινωνικής ζωής και, συνακόλουθα, στην αποσυμφόρηση των δικαστικών πινακίων, την αποκατάσταση της εύρυθμης λειτουργίας της καθημερινής δικαστηριακής πραγματικότητας αλλά και στην πολυπόθητη επιτάχυνση της απονομής Δικαιοσύνης.

Το εγχείρημα γνωστοποιήθηκε στα πρωτοδικεία και τους δικηγορικούς συλλόγους όλης της Χώρας με επιστολή του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, μαζί με πρόσκληση για ενεργό συμμετοχή στην υλοποίησή του. Η πρώτη «Ανοικτή Πύλη της Διαμεσολάβησης» εγκαινιάστηκε στο Πρωτοδικείο Ξάνθης, στις 28-11-2014, ενώ εγγράφως έχουν εκφράσει ανάλογο ενδιαφέρον τα Πρωτοδικεία Τρικάλων, Θηβών και Χανίων.

- Σε τακτά χρονικά διαστήματα, κλήθηκαν οι φορείς κατάρτισης, οι δικηγορικοί σύλλογοι, τα επιμελητήρια και οι λοιποί αρμόδιοι φορείς να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την επικοινωνιακή προβολή αλλά και την πρακτική αξιοποίηση της διαμεσολάβησης και της δικαστικής μεσολάβησης (ίδρυση γραφείων διαμεσολάβησης στους δικηγορικούς συλλόγους, ενημέρωση για τα ονόματα των ορισθέντων δικαστών μεσολαβητών, ανάρτηση στοιχείων διαμεσολαβητών σε ιστοσελίδες κ.α.).

- Τέλος, κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2014 εντάθηκαν οι προσπάθειες για τη δημιουργία **κοινωνικών συμμαχιών** με φορείς της Κοινωνίας, των πολιτών και της αγοράς και πλατφόρμες εθελοντικής δράσης για την προώθηση της διαμεσολάβησης ως κοινωνικού θεσμού, ως έκφανσης ενός νέου κοινωνικού πολιτισμού. Μέσα από τις εν λόγω σκοπούμενες κοινωνικές συνέργειες εκτιμάται ότι θα καταστεί εφικτή η πραγματοποίηση ενός **ευρύτερου σχεδίου δημοσιότητας**. Το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει τη διάχυση της πληροφορίας για τη διαμεσολάβηση μέσω **τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών μηνυμάτων και εκπομπών, τη φιλοξενία δημοσιεύσεων και άρθρων** σε ευρείας κυκλοφο-

ρίας έντυπα ή ηλεκτρονικά ΜΜΕ, σε εταιρικές εκδόσεις του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, την παραγωγή και διάδοση διαδικτυακού υλικού προβολής, και προβολή οπτικοακουστικού υλικού σε χώρους υψηλής επισκεψιμότητας (λ.χ. αεροδρόμια, σταθμοί μετρό, τράπεζες κ.α.), την αποστολή φυλλαδίων μέσα στους φακέλους λογαριασμών (λ.χ. ηλεκτρικού ρεύματος).

Είναι αδιαμφισβήτητο, λοιπόν, πως έχει καταστεί σαφής η ανάγκη για την κατάστρωση και τη σταδιακή εφαρμογή ενός Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τη Διαμεσολάβηση στην Ελλάδα. Ενός απαραίτητου «οδικού χάρτη», σταθερού και μόνιμου πλαισίου αναφοράς ενεργειών. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Διαμεσολάβηση θα πρέπει να ενσωματώνει μια σταθερή εθνική πολιτική για τον συντονισμό όλων των εμπλεκόμενων φορέων, ανεξαρτήτως των εκάστοτε πολιτικών συνθηκών.

Στόχος του Σχεδίου Δράσης θα πρέπει να είναι η εμπέδωση των ιδανικών της διαπραγμάτευσης και η εφαρμογή των εργαλείων της Διαμεσολάβησης σε όλο το φάσμα της Κοινωνίας, σε κάθε μορφή κοινωνικής συμβίωσης, σε κάθε πεδίο οικονομικής δραστηριότητας, εκεί δηλαδή όπου η διευθέτηση των διαφορών αποκτά αξία και ξεχωριστή σημασία για κάθε άνθρωπο και για κάθε επιχείρηση. Με αυτό το περιεχόμενο το Σχέδιο Δράσης θα συστηματοποιεί την προσπάθεια για την εμπέδωση της κουλτούρας του διαλόγου ως βασικής οδού για την επίλυση των διαφορών.

Η διαπραγμάτευση και η συνδιαλλαγή βρίσκουν γόνιμο έδαφος εφαρμογής όπου υπάρχουν συμφέροντα που δεν συγκλίνουν. Ο διάλογος και η διαπραγμάτευση αποτελούν πρότυπα κοινωνικής συμπεριφοράς, ορίζουν το πώς μια Κοινωνία προσεγγίζει τη διευθέτηση των διενέξεων μεταξύ των πολιτών και των επιχειρήσεών της. Η Διαμεσολάβηση έχει επομένως εφαρμογή και αξία, σε πολλούς κι εντελώς διαφορετικούς βιοτικούς κύκλους. Στη Δικαιοσύνη, αλλά και πολύ έξω ή πριν από την προσφυγή σε αυτήν: στο σχολείο, στην οικογένεια, στον χώρο εργασίας, στον αθλητισμό.

Στο υπό επεξεργασία Εθνικό Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνονται -ως άμεσα μέτρα- η υιοθέτηση ει-

δικών μορφών υποχρεωτικής διαμεσολάβησης σε κατηγορίες υποθέσεων που εμφανίζουν περιεχόμενο και αντικείμενο πρόσφορο για διαπραγμάτευση και συνδιαλλαγή. Ειδικότερα:

Οικογενειακή Διαμεσολάβηση: Η υιοθέτηση σταδίου υποχρεωτικής απόπειρας επίλυσης των οικογενειακών διαφορών (πλην βεβαίως διαζυγίων και άλλων περιπτώσεων όπου απουσιάζει η εξουσία διάθεσης από τα μέρη) συνδέεται άμεσα με τη σχεδιαζόμενη μεγάλη μεταρρύθμιση της δημιουργίας αυτοτελούς Οικογενειακού Δικαστηρίου στην Ελλάδα. Με τη βοήθεια κατάλληλα καταρτισμένων διαμεσολαβητών παρέχει στους γονείς την πολύτιμη ευκαιρία να βρεθούν στο ίδιο τραπέζι, να κάνουν διάλογο και εν τέλει να καταλήξουν σε μια κοινά αποδεκτή λύση για το συμφέρον των ιδίων και των παιδιών τους.

Με αυτή την αποστολή, το διεθνώς επιτυχημένο μοντέλο της Οικογενειακής Διαμεσολάβησης θα τελεί σε αρμονική σχέση προς το νέο Οικογενειακό Δικαστήριο, το οποίο με τη σειρά του θα στελεχώνεται από εξειδικευμένους οικογενειακούς δικαστές και κατάλληλο επιστημονικό προσωπικό (παιδοψυχολόγοι, ψυχολόγοι, επιμελητές ανηλίκων, οικογενειακοί σύμβουλοι κ.α.) λειτουργώντας ως πρότυπο κέντρο υποστήριξης και ενημέρωσης για τους γονείς και τις οικογένειες.

Τα οφέλη της μεταρρύθμισης είναι πρόδηλα:

- Διασφαλίζει την οικογενειακή γαλήνη με την ταχεία διευθέτηση των οικογενειακών διενέξεων και
- Προασπίζει αποτελεσματικά το συμφέρον των τέκνων, καθώς τα προστατεύει από την υπερβολική έκθεση σε ψυχοφθόρες δικαστικές διαδικασίες.

Διαμεσολάβηση στις καταναλωτικές διαφορές: Η διαμεσολάβηση διεθνώς αναμένεται να δραματίσει πρωτεύοντα ρόλο στο πεδίο των καταναλωτικών διαφορών και των διαφορών από το ηλεκτρονικό εμπόριο. Σχετικώς έχουν εκδοθεί η Οδηγία 2013/11/ΕΕ για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και ο Κανονισμός 524/2013 για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών (συμπεριλαμβανομένων των διαδικτυακών εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης). Ήδη από τη ΓΓ Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (Απόφαση 72917/17-12-2014) έχει συγκροτηθεί ομάδα εργασίας για την ενσωμάτωση στην εθνική έννομη τάξη της ως άνω Οδηγίας και για τη λήψη συμπληρωματικών εθνικών μέτρων εφαρμογής του ανωτέρω Κανονισμού. Στην ομάδα εργασίας συμμετέχουν εκπρόσωποι τόσο του Υπουργείου Δικαιοσύνης όσο και της Επιτροπής Πιστοποίησης Διαμεσολαβητών.

Περνώντας τώρα σε ένα άλλο είδος διαμεσολάβησης και συγκεκριμένα τη **σχολική διαμεσολά-**

βηση, η οποία ως μέθοδος και πρακτική ειρηνικής επίλυσης των συγκρούσεων, περιλαμβάνεται στο πλαίσιο των στρατηγικών αντι-βίας που μπορούν να αναπτυχθούν στο σχολείο και τη σχολική κοινότητα. Διεθνώς, η λεγόμενη «διαμεσολάβηση συνομηλίκων» (peer mediation) προβάλλεται ως ένας εξαιρετικά αποτελεσματικός τρόπος αντιμετώπισης της σχολικής βίας και του εκφοβισμού ενώ, συνάμα, μεταβάλλει την ίδια τη νοοτροπία των μαθητών - μελλοντικών πολιτών στον τρόπο διαχείρισης και διευθέτησης των διαφορών τους.

Ενόψη των πρόσφατων τραγικών γεγονότων στα Ιωάννινα, η εισαγωγή της σχολικής διαμεσολάβησης στα ελληνικά σχολεία μοιάζει να είναι απαραίτητη και θα μπορούσε να λάβει τη μορφή της εκπαίδευσης μαθητών ως σχολικών διαμεσολαβητών, της πραγματοποίησης σεμιναρίων επιμόρφωσης του διδακτικού προσωπικού, καθώς της διδασκαλίας των τεχνικών της διαπραγμάτευσης στο πρόγραμμα μαθημάτων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ανάλογες πειραματικές εφαρμογές σχολικής διαμεσολάβησης, που οργανώθηκαν με φροντίδα του Συνηγόρου του Παιδιού σε πλήθος σχολείων από διαφορετικές περιοχές της Επικράτειας, είχαν να επιδείξουν εξαιρετικά επιτυχή αποτελέσματα. Επίσης, είναι ενθαρρυντικό πως και οι ίδιοι οι φορείς κατάρτισης διαμεσολαβητών έχουν εντάξει στα προγράμματά τους την επιμόρφωση των διαμεσολαβητών, αλλά και άλλων ενδιαφερομένων, πάνω στη σχολική διαμεσολάβηση.

Θα πρέπει εδώ να αναφέρουμε πως υπάρχει ήδη επικοινωνία μεταξύ των συναρμόδιων υπουργείων Δικαιοσύνης και Παιδείας αναφορικά με την οργάνωση δομών σχολικής διαμεσολάβησης στην Ελλάδα.

Μαζί με όλα τα ανωτέρω που αναφέρθηκαν είναι γεγονός πως για την αποτελεσματική διάδοση και εμπέδωση της διαμεσολάβησης στην ελληνική νομική κοινότητα κρίνεται απολύτως αναγκαία η ενεργός εμπλοκή των Νομικών Σχολών. Η διδασκαλία των τεχνικών της διαπραγμάτευσης στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και η δημιουργία αυτοτελών μεταπτυχιακών προγραμμάτων εξειδίκευσης στις μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών παρουσιάζει ιδιαίτερη κρισιμότητα για τη διαμόρφωση της νοοτροπίας των νομικών του μέλλοντος.

Και οι Δικαστές όμως έχουν και μπορούν να διαδραματίσουν σοβαρό ρόλο στην εμπέδωση της Διαμεσολάβησης στο μυαλό των πολιτών και των συνηγόρων τους ως έναν τρόπο επίλυσης των ιδιωτικών διαφορών που αξίζει να ακολουθήσουν. Για να γίνει αυτό, όμως, η διαμεσολάβηση ως εναλλακτικός τρόπος επίλυσης διαφορών, πρέπει να τύχει

αντιμετώπισης, με θεσμοθέτηση αυτής στο ίδιο το σώμα του νέου Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Η εισαγωγή των εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης στην ίδια τη λειτουργία της Πολιτικής Δίκης και η άμεση εμπλοκή του δικαστή στην αξιοποίηση των νέων θεσμών θα έχει ευεργετικά αποτελέσματα. Το κύρος και η αμεροληψία του δικαστή τον καθιστά το πλέον κατάλληλο πρόσωπο να υποδείξει στα μέρη μιας διαφοράς την οδό της εναλλακτικής επίλυσης έξω από τις δικαστικές αίθουσες.

Αναγνωρίζοντας τον ιδιαίτερο αυτό ρόλο του δικαστή, η προαναφερθείσα επιτροπή για την τροποποίηση του δικαίου της διαμεσολάβησης κατέθεσε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης πρόταση για νέο άρθρο 214Γ ΚΠολΔ. Στην προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται ότι το δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί η υπόθεση δύναται και πριν από κάθε συζήτηση στο ακροατήριο και σε κάθε βαθμό δικαιοδοσίας, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις της υπόθεσης, να καλεί τα μέρη να προσφύγουν σε διαμεσολάβηση για να επιλύσουν τη διαφορά, διακόπτοντας την πρόοδο της δίκης επί ενενήντα (90) ημέρες. Αν η διαμεσολάβηση (ή δικαστική μεσολάβηση) αποτύχει, τη δίκη αναλαμβάνει να συνεχίσει ο ίδιος δικαστής, ενώ επί επιτυχούς επίλυσης της διαφοράς και με κατάθεση στη γραμματεία του δικαστηρίου του πρακτικού επίλυσης, η δίκη καταργείται.

Από όλα τα ανωτέρω καθίσταται πρόδηλη η ανάγκη για εισαγωγή της διαμεσολάβησης και των λοιπών μεθόδων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών (ιδίως της δικαστικής μεσολάβησης) στο πρόγραμμα σπουδών της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών. Η κατάρτιση των μελλοντικών δικαστών στη λειτουργία της διαμεσολάβησης, στα οφέλη της για όλες τις πλευρές και στον συσχετισμό της προς τη δικαστική διαδικασία αποτελούν αναγκαίες συνθήκες για την ουσιαστική εμπλοκή των δικαστών στην υπόθεση της πρακτικής αξιοποίησης των εξωδικαστικών μηχανισμών επίλυσης. Με πρωτοβουλία του Υπουργείου και σχετική πρόταση προς τη Διοίκηση της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών, η οποία έγινε άμεσα και ασμένως αποδεκτή, ήδη κατά το έτος 2014 πραγματοποιήθηκαν τα πρώτα σεμινάρια εντός του πλαισίου της σχολής σχετικά με τη δικαστική μεσολάβηση και τις λοιπές μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών.

Αναφορικά με τους υπόλοιπους εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης των ιδιωτικών διαφορών η προώθηση και εμπέδωση τους πρέπει να αποτελέσει βασική πολιτική στόχευση. Αυτή η στόχευση είναι διπλή: αφ' ενός ενθαρρύνεται η σταδιακή αλλά οριστική εγκαθίδρυση ενός νέου νομικού πολιτι-

σμού διαπραγμάτευσης και αφ' ετέρου επιχειρείται η αισθητή αποσυμφόρηση των δικαστηρίων. Οι θεσμοί της διαμεσολάβησης και της δικαστικής μεσολάβησης για την επίλυση των αστικών και των εμπορικών διαφορών βρίσκονται ήδη σε λειτουργία (από το 2012) παράγοντας τα πρώτα θετικά αποτελέσματά τους (με ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά επιτυχίας, παρά το μικρό ακόμη πλήθος των περιπτώσεων εφαρμογής).

Συμπερασματικά, όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, κρίνεται επιβεβλημένος ο σχεδιασμός και η σταδιακή εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τη Διαμεσολάβηση. Το Σχέδιο Δράσης θα αποσκοπεί στον συντονισμό όλων των εμπλεκόμενων και στη δέσμευσή τους για την επιτυχή εφαρμογή του Σχεδίου, ανεξαρτήτως των εκάστοτε πολιτικών συνθηκών και θα αποτελέσει ένα απαραίτητο «οδικό χάρτη» που θα επέχει θέση σταθερού και μόνιμου πλαισίου αναφοράς ενεργειών. Αντικειμενικός στόχος του Σχεδίου Δράσης θα πρέπει να είναι η εμπέδωση των ιδανικών της διαπραγμάτευσης και η εφαρμογή των εργαλείων της Διαμεσολάβησης όχι μόνο εντός των κόλπων της Ελληνικής Δικαιοσύνης αλλά και σε όλο το φάσμα της Κοινωνίας, σε κάθε μορφή κοινωνικής συμβίωσης (λ.χ. οικογένεια, σχολείο, εργασιακοί χώροι, αθλητισμός) και σε κάθε πεδίο οικονομικής δραστηριότητας (εμπόριο, συναλλαγές, αντιμετώπιση αφερεγγυότητας κ.α.).

Περαιτέρω, ο σχεδιασμός της Πολιτείας θα πρέπει να περιλάβει την υιοθέτηση υποχρεωτικών μορφών διαμεσολάβησης σε διαφορετικές κατηγορίες υποθέσεων. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της πρότασης για την υιοθέτηση της οικογενειακής διαμεσολάβησης ως υποχρεωτικό προστάδιο πριν την προσφυγή στο νέο Οικογενειακό Δικαστήριο.

Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσονται και οι προτεινόμενες διατάξεις για την τροποποίηση του ν. 3898/2010, καθώς και το προτεινόμενο νέο άρθρο 214Γ του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας όπου η διαμεσολάβηση προτείνεται να καθιερωθεί ως υποχρεωτική διαδικασία σε ορισμένες διαφορές, οι οποίες μπορούν κάλλιστα να χρησιμοποιηθούν ως παραδείγματα επιτυχούς λειτουργίας της διαμεσολάβησης στην επίλυση των διαφορών αυτών.

Γιατί για όλους εμάς, που πιστεύουμε στο θεσμό αυτό, η διαμεσολάβηση δεν αποτελεί μόνο τη λύση για την αποσυμφόρηση των πινακίων των δικαστηρίων αλλά πρωτίστως μια λύση για την ανυπαρξία διαλόγου στην επίλυση των διαφορών μας, μια λύση πολιτισμού.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!!!!

Επίσκεψη του επιθεωρητή δικαστών και δικαστηρίων Αρεοπαγίτη κ. Δημητρίου Κράνη στον ΔΣΠ

Στις 25/6/2015 επισκέφτηκε το δικαστικό μέγαρο Πειραιά και τον δικηγορικό σύλλογο Πειραιά ο επιθεωρητής δικαστών (και δικαστηρίων) **Αρεοπαγίτης κ. Δημήτριος Κράνης**. Ο κ. Κράνης αντάλλαξε απόψεις με τα μέλη του ΔΣ και τον Πρόεδρο του ΔΣΠ στην απονομή της δικαιοσύνης και ειδικότερα και με την ιδιότητα του ως Προέδρου της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής του Κ. Πολ. Δ. και επίσης ενημερώθηκε από τον Πρόεδρο για το νέο δικαστικό μέγαρο Πειραιά και τις εξελίξεις όσον αφορά την δημιουργία του και την αποπεράτωση του.

Δικαστικό Μέγαρο Πειραιά

Ο κ. **Γιάννης Μώραλης** δήμαρχος Πειραιά κατά την συνέντευξη του στο ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ της 7 Ιουνίου 2015 μετά την ολοκλήρωση των εκδηλώσεων για την Ευρωπαϊκή Ημέρα Θάλασσας σε ερώτηση δημοσιογράφου: «*Περιμένετε εξελίξεις στο θέμα της μετατροπής της πρώην Ραλλείου Σχολής σε νέο Δικαστικό Μέγαρο;*» δήλωσε «*Όπως και για το ζήτημα του λιμανιού, η θέση μας είχε διατυπωθεί έγκαιρα και με σαφήνεια. Η θέση των δικαστηρίων είναι στο κέντρο της πόλης, πουθενά αλλού. Σε αυτό συμφωνούν όλοι αρμόδιοι θεσμικοί φορείς και η συντριπτική πλειοψηφία των Πειραιωτών. Το ζήτημα τόσο από πλευράς υλοποίησης όσο και χρηματοδότησης βρίσκεται πλέον στα χέρια της κυβέρνησης, η οποία έχει αποδεχθεί τις προτάσεις μας και ελπίζω ότι σύντομα θα έχουμε εξελίξεις*»

Ίδωμεν...

International Law Conference

(Μουσείο Ακρόπολης)

Ομιλία του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Προκόπιου Παυλόπουλου

Ο Πρόεδρος του ΔΣΠ κ. Γιώργος Σταματογιάννης και η Αντιπρόεδρος κ. Μαίρη Φλωροπούλου - Μακρή παραβρέθηκαν μετά από πρόσκληση της Προεδρίας της Δημοκρατίας στην Ομιλία του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Προκόπιου Παυλόπουλου κατά το επίσημο δείπνο στο πλαίσιο του International Law Conference που διοργανώθηκε από το Ελληνο-Αμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο και το American Bar Association στο Μουσείο της Ακρόπολης στις 17 Ιουνίου 2015. Το θέμα της ομιλίας «η βαρεία σκιά της οικονομικής κρίσης πάνω στο κράτος δικαίου πάνω και την αρχή της νομιμότητας».

Εκδήλωση για τα παιδιά των ειδικών σχολείων της Περιφερειακής Ενότητας Πειραιά

Ο Πρόεδρος του ΔΣΠ Γιώργος Σταματογιάννης, παραβρέθηκε σε εκδήλωση για τα παιδιά των ειδικών σχολείων της Περιφερειακής Ενότητας Πειραιά, που πραγματοποιήθηκε στις 3/6/2015 στον Πολυχώρο «Μάνος Λοΐζος» στη Νίκαια. Την εκδήλωση διοργάνωσαν ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά, η Περιφέρεια Αττικής και η Αντιπεριφέρεια Πειραιά, ο Ο.Λ.Π., ο Δήμος Νίκαιας- Αγ. Ι. Ρέντη.

Το πρόγραμμα της εκδήλωσης παρουσίασε ο γνωστός ηθοποιός Γιώργος Καπουτζίδης και περιελάμβανε, τραγούδι, χορό, αλλά και μουσικό πρόγραμμα από τους μαθητές του Μουσικού Γυμνασίου Πειραιά.

Ψήφισμα ΔΣΠ για το θάνατο του πρώην Προέδρου του ΔΣΠ Παναγιώτη Παπανικολάου στις 29/5/2015

Το Δ.Σ. του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιώς, μετά το θλιβερό άγγελμα του θανάτου του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Φ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ, διατελέσαντος Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιώς, κατά τη συνεδρίασή του της 29ης Μαΐου 2015, κατά την οποία τονίστηκε η μακροχρόνια και μεγάλη προσφορά του εκλιπόντος, τόσο στη νομική επιστήμη, όσο και στην προώθηση των στόχων και σκοπών του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιώς, του οποίου υπήρξε επί σειρά ετών μέλος του Δ.Σ., αλλά και Επίτιμος Πρόεδρος αυτού, αποφάσισε ομόφωνα:

- α) Να εκφράσει τα ειλικρινή συλλυπητήρια στην οικογένεια του εκλιπόντος.
- β) Να καταθέσει στεφάνι στη σορό του.
- γ) Να δημοσιευθεί το παρόν ψήφισμα σε εφημερίδες.

Καλοκαιρινή γιορτή του «Καλού Ποιμένα»

Ο Πρόεδρος του ΔΣΠ Γιώργος Σταματογιάννης παραβρέθηκε στην καλοκαιρινή γιορτή της Εταιρείας Προστασίας Ανηλίκων «Ο Καλός Ποιμής», που πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα 15 Ιουνίου 2015 στα Καμίνια. Τα παιδιά παρουσίασαν θεατρική παράσταση, τραγούδησαν, ενώ έκαναν γυμναστικές επιδείξεις. Στον αύλιο χώρο του «Καλού Ποιμένα» λειτουργούσε bazaar, όπου ο κόσμος είχε τη δυνατότητα να συμβάλλει στην Εταιρεία Προστασίας Ανηλίκων που εδρεύει στην πόλη μας. Η Διευθύντρια της Εταιρείας Προστασίας Ανηλίκων «Καλός Ποιμής» Αγγελική Κουζούμη, στον χαιρετισμό της τόνισε: « Η σημερινή γιορτή είναι η τελευταία της σχολικής μας χρονιάς, τα παιδιά μας πηγαίνουν στην επόμενη τάξη και θέλουμε να μοιραστούμε αυτό το γεγονός με όλο τον κόσμο. Η προσφορά από τον κόσμο είναι πολύ σημαντική, από την μικρομεσαία τάξη, από τους ανθρώπους της πόλης, από τον Δήμαρχο, την Εκκλησία. Μας αγαπούν και αγαπούν πολύ τα παιδιά». Παρευρίσκετο και ο Δήμαρχος Πειραιά Γιάννης Μώραλης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Η Ελληνική Ένωση Ναυτικού Δικαίου διοργάνωσε την Τρίτη 19.05.2015 σε συνεργασία με την Ελληνική Ένωση Ναυτιλιακών Δικηγόρων εκδήλωση με θέμα: **Ζητήματα σχετικά με την Συντηρητική Κατάσχεση Πλοίων** στο Ξενοδοχείο Metropolitan. Στην εκδήλωση αναπτύχθηκε το θέμα με σύντομες εισηγήσεις και ακολούθησε συζήτηση την οποία συνόψισε ο Αρεοπαγίτης ε.τ. κ. Ιωάννης Χαμηλοθώρης. Για τον Δικηγορικό Σύλλογο Πειραιά παραβρέθηκαν η Αντιπρόεδρος κ. Μαίρη Φλωροπούλου-Μακρή και τα μέλη του ΔΣ του ΔΣΠ κ. Αργύρης Δήμοβιτς, Ιωάννης Βρέλλος και Χρήστος Τσάλλος.

Όαση σε δύσκολους τόπους και χρόνους!

ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΧΟΡΩΔΙΑΣ Δ.Σ.Π. CINEMA IL PARADISO-ΣΙΝΕΜΑ Ο ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ

Πράγματι διανύουμε δύσκολους καιρούς (Τρόικα-ΔΝΤ) και ζούμε σε εξίσου δύσκολους τόπους (Πειραιάς-έργα Μετρό-κυκλοφοριακές ρυθμίσεις κλπ). Στην αίθουσα πολιτιστικών εκδηλώσεων του ΔΣΠ όπου άνοιξε μια όαση την Παρασκευή το βράδυ της 26 Ιουνίου 2015 ακούστηκαν παιδικές χαρούμενες φωνές και μουσικές σε μεγάλων ανθρώπων έργα (ΣΙΝΕΜΑ Ο ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ). Τα παιδιά κατάφεραν να μας κερδίσουν και να μας χαρίσουν μια ξεχωριστή βραδυά. Εδώ έχει βάλει όλη τη μαεστρία της η δασκάλα τους η κα Κική Σβίγγου η οποία έχει κάνει με τα παιδιά εξαιρετική δουλειά. Επίσης και η αμέριστη συμπαράσταση του ΔΣΠ και του Προέδρου του συνέπραξαν στο να έχει μεγάλη επιτυχία τελικά η μουσική εκδήλωση της παιδικής χορωδίας του ΔΣΠ. Παρουσίασαν ένα Αφιέρωμα στα τραγούδια του Ελληνικού και Ξένου Κινηματογράφου. Μονωδίες, δίφωνα και τρίφωνα όλα ταιριαστά (τα παιδιά τα βρίσκουν καλύτερα μεταξύ τους), τσαχπινιές, λευκά φορεματάκια, σκερτσάκια, (τ' αγόρια σοβαρά) απέδωσαν σωστά τα τραγούδια ενώ συγχρόνως προβάλλονταν από μηχανήμα προβολής (projector) φωτογραφίες μεγάλων στιγμών του Ελληνικού και ξένου κινηματογράφου. Το ρεπερτόριο της χορωδίας περιελάμβανε τραγούδια από τον Ξένο κινηματογράφο όπως When you wish upon a star, someday my prince will come, γλυκειά ζωή, it's a small world after all, Que sera sera) και από τον Ελληνικό κινηματογράφο όπως ο μικρός δικτάτωρ, αγάπη που 'γινες δίκικοπο μαχαίρι, Αν θυμηθείς το όνειρό μου, Πες μου μια λέξη, Σαγαπώ, Τα νειάτα, Χτυποκάρδια, Τα' αγόρι μου .κ.α Τη μουσική εκδήλωση παρακολούθησαν ο Πρόεδρος του ΔΣΠ Γιώργος Σταματογιάννης, τα μέλη του ΔΣ του ΔΣΠ Αργύρης Δήμοβιτς και Ευάγγελος Αναγνώστου καθώς αρκετοί φίλοι, γονείς και μέλη του ΔΣΠ

Ένα μεγάλο μπράβο στους παρακάτω :

Στη δασκάλα τους κα. Κική Σβίγγου

Στα μέλη της παιδικής χορωδίας του ΔΣΠ που την αποτελούν κατά αλφαβητική σειρά Αναγνώστου Μαρίνα, Αποστόλου Μελίνα, Γεωργακαράκος Γιώργος, Γεωργοπάλης Νικόλας, Γλύκα Μάντη, Κωνσταντινίδη Ειρήνη, Ξυλαρδιστού Γιώτα, Παπαδοπούλου Μαρία, Περιστέρα Μαρία, Συρογιαννούλη Βάσια, Τζαρέλας Γρηγόρης, Υδραίος Ανδρέας.

Και τον δικηγορικό σύλλογο και Πρόεδρο του για την συμπαράστασή του.

Δεσμεύσεις του Αναπληρωτή Υπουργού Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης για το Ασφαλιστικό των Δικηγόρων

Το Δικηγορικό Σώμα εκφράζει την ικανοποίησή του για την ανακοίνωση του Αναπληρωτή Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης **Δημ. Στρατούλη**, στην οποία δηλώνει ότι θα καταθέσει στη Βουλή διατάξεις που υλοποιούν ορισμένα από τα πάγια και δίκαια αιτήματά του.

Όπως αναφέρεται σε Δελτίου Τύπου που εξέδωσε το γραφείο του υπουργού (16-6-2015), οι διατάξεις αυτές, οι οποίες περιλαμβάνονται σε σχέδιο νόμου που κατατέθηκε στη Βουλή, αποτελούν ένα **πρώτο βήμα για την ικανοποίηση δίκαιων αιτημάτων** και αφορούν :

α. την δυνατότητα των ασφαλισμένων μετά την **1-1-1993** να επιλέξουν χαμηλότερες ασφαλιστικές κλάσεις από **1-1-2015** μέχρι **31-12-2016**

β. την επιστροφή των ασφαλισμένων πριν την **1-1-1993**, στις ασφαλιστικές εισφορές που είχαν πριν την δραστική αύξηση τους το 2011. Με άλλες ρυθμίσεις, αυξάνεται το όριο οφειλών προς το ΕΤΑΑ, των εγκλωβισμένων πριν την συνταξιοδότηση ασφαλισμένων, από 15.000 σε 25.000 ευρώ ενώ δίνεται με μεταβατική διάταξη, η δυνατότητα για ένα τρίμηνο να ρυθμίζουν τις οφειλές τους με συμψηφισμό των συντάξεων τους και οι εγκλωβισμένοι πριν τη σύνταξή τους, οι οποίοι οφείλουν από 25-50.000 ευρώ. Τέλος ολοκληρώνεται η διαδικασία αποποινικοποίησης των οφειλών των αυτοαπασχολούμενων ασφαλισμένων του ΕΤΑΑ προς αυτά, για δικές τους εισφορές και συνεπώς η κατάργηση αναγκαστικών νομοθετικών διατάξεων της χούντας. Προς αποφυγή πάσης παρανοήσεως, τα αιτήματα

που ικανοποιούνται αποτελούν μέρος του συνόλου των παγίων θέσεων του Δικηγορικού Σώματος, οι οποίες έχουν αποτυπωθεί στα πρακτικά των αποφάσεων-προτάσεων της Διοικούσας Επιτροπής Νομικών και του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΤΑΑ προς τον αναπληρωτή υπουργό, στις **30 Απριλίου 2015**. Περιλαμβάνονται επίσης και στο αναλυτικό υπόμνημα που του παραδόθηκε στο τέλος **Μαΐου 2015** κατά την συνάντηση που

είχαν μαζί του οι τρεις πρόεδροι των Διοικουσών Επιτροπών των τριών κλάδων του ΕΤΑΑ.

Για την πληρέστερη ενημέρωσή σας, επισυνάπτουμε το Δελτίο Τύπου με την ανακοίνωση του **κ. Στρατούλη**, την ανακοίνωση με τις προτάσεις του Δ.Σ του ΕΤΑΑ προς τον υπουργό

καθώς και το υπόμνημα που του επιδόθηκε στις **26 Μαΐου 2015**.

**Ο Πρόεδρος της Ολομέλειας
των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος
Βασίλειος Ε. Αλεξανδρής**

ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗ ΧΟΡΩΔΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ

«Πάμε Πειραιά, Πάμε Δημοτικό;»

Η πρόσκληση της χορωδίας μας προς Πειραιώτες και μη, να έλθουν στο όμορφο Δημοτικό μας Θέατρο για να την παρακολουθήσουν με το σύνθημα «Πάμε Πειραιά, Πάμε Δημοτικό;» τράβηξε αρκετούς φίλους στον Πειραιά. Η χορωδία του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά συμμετείχε στις εκδηλώσεις «Πάμε Πειραιά, Πάμε Δημοτικό;» και παρουσίασε τραγούδια των Χατζηδάκη, Λοίζου

Θεοδωράκη κλπ. στο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΠΕΙΡΑΙΑ, την Τρίτη, 16 Ιουνίου 2015. Τη μουσική διεύθυνση είχε ο κ. Μάριος Καζάς, ο οποίος συνόδευσε την χορωδία στο πιάνο. Την εκδήλωση παρακολούθησαν ο Πρόεδρος του ΔΣΠ Γιώργος Σταματογιάννης, η Αντιπρόεδρος κα Μαίρη Φλωροπούλου-Μακρή, τα μέλη του ΔΣ.

Πολιτιστικό Κέντρο Ψυχικού:

ΦΩΝΕΣ ΤΩΝ ΨΥΧΩΝ

ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΧΟΡΩΔΙΑΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ

Επίσης η χορωδία του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά εμφανίστηκε την Δευτέρα, 27 Απριλίου 2015 στο πολιτιστικό κέντρο Ψυχικού, υπό την επιμέλεια και διεύθυνση του μαέστρου της και συναδέλφου Αθηνών, κου Μάριου Καζά, όπου τραγούδησε με επιτυχία έργα C.Orff – Fortune plango vulnera, από τα Carmina burana, Αωνύμου (16ος αι.) – Tourdion, έκδ. Pierre Attaignant, 1530, J.Dowland – Flow my Tears, σόλο πιάνο, διασκευή Μ. Καζάς, Η. Ανδριόπουλο, Μ.Θεοδωράκη, Μ.Χατζιδάκη), Μ.Καζά, Μ.Βαμβακάρη, Παραδοσιακό αμερικανικό σπιρίτσουαλ κλπ- Η χορωδία του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά επισκέφτηκε για πρώτη φορά το Πολιτιστικό Κέντρο Μπενετάτου του Δήμου Φιλοθέης- Ψυχικού με ένα πρόγραμμα που ξεκινάει από το Μεσαίωνα και φτάνει ως τις ημέρες μας.

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗΣ
ΑΠΟΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΩΝ**

**ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣΚΛΠ**

Δεύτερη Συνάντηση φορέων και υπηρεσιών για την ανταλλαγή απόψεων και τον συντονισμό των δράσεων σχετικά με την παροχή κοινωνικού εργασιών και την κοινωνική ένταξη νεαρών παραβα-

τών πραγματοποιήθηκε την 25 Μαΐου 2015 στην Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων Πειραιά (Φίλωνος και Βενιζέλου-Πειραιά). Πρόεδρος του ΔΣ του ΝΔΙΠ «ΕΠΑΝΟΔΟΣ» ο καθηγητής κ. Γεώργιος Νικολόπουλος και Διευθύντρια η Δρ. Φωτεινή Μηλιώνη. Θέματα που συζητήθηκαν όπως ζητήματα που αφορούν ανηλίκους μετά το ν. 4322/2015, κοινωνική έρευνα ανηλίκων (διαδικασία, προϋποθέσεις κλπ), προσδιορισμός πλαισίου παροχής κοινωνικού εργασιών σε Δήμους, Ζητήματα σχετικά με τη δωρεάν δικαστική υποστήριξη ανηλίκων. Τη συζήτηση συντόνισε η Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου, υπεύθυνη για τους ανηλίκους κ. Ξένη Δημητρίου – Βασιλοπούλου. Στην εκδήλωση παραβρέθηκε ο Πρόεδρος του ΔΣΠ κ. Γιώργος Σταματογιάννης, ο οποίος έκανε παρέμβαση.

Ο δοκιμογράφος Βασίλης Βασιλικός

«Περί Λογοτεχνίας και άλλων δαιμονίων»

εκδόσεις GUTENBERG, Αθήνα 2014

Δημήτρης Πιστικός

Πρόκειται για έναν χορταστικό τόμο 363 ευαγάγγων και καλοτυπωμένων σελίδων, του εκδοτικού οίκου Gutenberg που ολοκληρώθηκε το Νοέμβριο του 2014 και περιλαμβάνει κείμενα του μεγάλου Έλληνα συγγραφέα, Βασίλη Βασιλικού, τα οποία γράφτηκαν στη διάρκεια εξήντα χρόνων (1952-2012) και δημοσιεύτηκαν, κατά καιρούς, σε διάφορα έντυπα. Πρόκειται για μια καρποφόρα συναγωγή απρόσιτων και άγνωστων, στους πολλούς, κειμένων. Η ανθολόγηση, η επιμέλεια και η εισαγωγή οφείλονται στην αγάπη στο μόχθο και στη γνώση του Θανάση Αγάθου και του Αριστοτέλη Σαΐνη. Η επιλογή μαθαίνουμε ότι έγινε «με τη συνεργασία» του συγγραφέα. Το όλον εγχείρημα κρίνεται, εντέλει, εντυπωσιακό σε ποσότητα και ποιότητα. Είναι ένα βιβλίο - κιβωτός όπου τοποθετήθηκαν, όσα έπρεπε, κατά την κρίση των συντελεστών, να διασωθούν από τον κατακλυσμό των καιρών, τη διασπορά σε δυσεύρετες εκδόσεις, τη λαίλαπα της αχρείαστης πληροφορίας και την καταστρεπτική δράση της λήθης. Η παρομοίωση με την κιβωτό, επομένως, καλύπτει ένα μονάχα μέρος της αλήθειας, αφού δεν έχουν διασωθεί όλα τα αστέγαστα και (ίσως, για μερικούς αναγνώστες, εξίσου ενδιαφέροντα) κείμενα του πληθωρικού συγγραφέα. Πρόκειται για ένα «μεγαλούτσικο» βιβλίο που διαβάζοντάς το θέλεις να προχωρήσεις παρακάτω και δεν καταλαβαίνεις πότε έφτασες στο τέλος του, επιθυμώντας να ήταν ακόμα μεγαλύτερο, να είχε κι άλλα κείμενα, να κρατήσει περισσότερο η αναγνωστική υπερένταση.

Καθώς προχωρούσε η ανάγνωση, είχα την αίσθηση μιας εξομολογητικής και αυτοκριτικής διάθεσης και πως παρακολουθούσα, εκτός των άλλων, την εν προόδω αυτοβιογράφηση του δοκιμογράφου μέσα από συνεντεύξεις, από κείμενα ιστορικής αναδρομής, από εντυπώσεις και μελέτες έργων άλλων δημιουργών και φυσικά από προσωπικές του μαρτυρίες και εξομολογήσεις.

Ο Βασιλικός είναι μία πολυσχιδής και συνάμα

συμπαγής και διαδραστική συγγραφική φυσιογνωμία. Πρόκειται για έναν «μανιακό» εργάτη τού λόγου τής γραφής. Γράφει σα να διαβάσει ή μάλλον σα να ομιλεί και κάποτε σα να ονειρεύεται. Ο ίδιος, άλλωστε, μιλώντας για τη γραφή, εκμυστηρεύτηκε ότι αντιπροσωπεύει «*Την τελική δικαιολογία τής υπάρξεώς του*» (σελ. 65). Γράφοντας ασταμάτητα, πετυχαίνει μαζί με το «επιούσιο» κείμενο και το «επιούσιο ξάφνιασμα», που σημαίνει μια νέα, κάθε φορά, επαναπροσδιοριστική ματιά των πραγμάτων. Με βάση αυτά τα νομιμοποιητικά προλεγόμενα θα μπορούσα να κάνω λόγο για τη «βασιλική» προφορικότητα χωρίς ο όρος να σημαίνει κανενός είδους προχειρότητα ή βιασύνη. Σ' αυτήν οδηγούμαστε από πολλούς δρόμους για να επισημάνουμε τα πολλαπλά ενδιαφέροντα, τη φαινομενική ευκολογραφία, την επικαιρική κάποτε οπτική (που ουσιαστικά είναι μια σοφή ένταξη της ιστορικής στιγμής στο διαχρονικό) και την ποιοτική και γόνιμη παραγωγή.

Διαβάζοντας μπαίνει ο αναγνώστης στο ιστορικό κλίμα το οποίο διαμόρφωσε καθοριστικά την ανήσυχη προσωπικότητα του συγγραφέα. Η Κατοχή, ο Εμφύλιος, η Δικτατορία των συνταγματαρχών και η μεταπολίτευση, όπως επικράτησε να ονομάζουμε τη μεταδικτατορική εποχή, είναι ο πυρήνας. Στις σελίδες τού βιβλίου θα βρει κείμενα προσωπικής εξομολόγησης, συνεντεύξεις, θα συναντηθεί με τον Αντρέ Ζιντ, τον Λόρκα, τον Γιώργο Θεοτοκά και πολλούς άλλους και θα ακούσει το βραχνό, παρανοϊκό και μεθυσμένο τραγούδι των μπήνικς της Αμερικής. Θα διαπιστώσει πώς αξιοποιεί την πραγματικότητα του και πώς ξεδιπλώνει την ποιητική του ήτοι την θεωρία του περί λογοτεχνίας και άλλων δαιμονίων. Με μια συλλογιστική μέθοδο απλή και κατανοητή. Και είναι αλήθεια ότι κάποιες στιγμές κρατάς απορίες, επιφυλάξεις, διαφωνίες, ενστάσεις αλλά ακόμα και τότε η επικοινωνία γίνεται ωφέλιμη είτε επειδή ισχυροποιεί τη δική σου άποψη, είτε επειδή τη συνδυάζεις εμ-

πλουτίζοντάς την με τις απόψεις του συγγραφέα είτε δημιουργείς μια καινούργια. Αυτό συμβαίνει διότι οι απόψεις του Βασιλικού δεν είναι δογματικές και δεσποτικές αλλά κατεβαίνουν φιλικά στην αγορά των ιδεών με δημοκρατικούς όρους και διαδικασίες διαλεκτικής.

Σαρκαστικός ενίοτε και μυστηριώδης ταραξίας τραβάει την κουρτίνα για να μας αποκαλύψει πρόσωπα και πράγματα και συνάμα να μάς αποκαλυφθεί. Ο τρόπος του υπερβαίνει τη θεωρία της συμβατικής λογοτεχνικής γραφής και συναντά κάποτε τούς τρόπους της θεατρικής ή κινηματογραφικής γραφής (χωρίς ποτέ να υποτάσσεται σε κανόνες) και βασίζεται σε αντικειμενικά και υποκειμενικά ντοκουμέντα. Η άποψή μου στηρίζεται στις πραγματικές συνεντεύξεις που παραχώρησε κατά καιρούς αλλά και στις «Εξι φανταστικές συνεντεύξεις» του με πρόσωπα της νεοελληνικής λογοτεχνίας (Ρήγας, Κάλβος, Βιζυηνός, Παλαμάς, Καβάφης, Καρυωτάκης, σελ. 256-294). Κάθε του κείμενο αποτελεί μια, ακόμα, πινελιά στο προσχέδιο μιας φιλοτεχνούμενης προσωπογραφίας, μια σκηνή για τα δοκιμαστικά ενός εντελεχειακού σεναρίου. Διατηρώ την εντύπωση ότι ο Βασιλικός και στις πιο εξομολογητικές στιγμές του γράφει για λογαριασμό όλων μας. Η ιδεολογική του άποψη είναι πανταχού παρούσα. Η μέθοδός του ακολουθεί την εξής τροχιά: αγορά, σύλληψη, επεξεργασία στον εσωτερικό μοναχικό κόσμο και ξανά επιστροφή στην αγορά. Κάθε του κείμενο είναι και μια σαφής πολιτική στάση, που εξελίσσεται σε μόνιμη στράτευση σε διαχρονικές και διατοπικές αρχές και όχι σε ξεπερασμένες δογματικές αγκυλώσεις και κουραστικές ιδεαλγίες. Αυτό σημαίνει μια στάση πνευματικής ελευθερίας. Όπως όλοι οι μεγάλοι συγγραφείς ονειρεύεται τη σύγκλιση της ατομικής επιθυμίας με τη συλλογική ευδαιμονία με στόχο την έλλογη και δίκαιη κοινωνία που περιθάλλει ό,τι αληθινό και ατομικό.

Ο λόγος του Βασιλικού είναι λόγος στιλπνός, κείριος και θα έλεγα, νεολογίζοντας, «μακεδονικός» απαλλαγμένος από τις συνήθειες παλαιοελλαδίτικες σαγήνες ή τις σύγχρονες μεταμοντέρνες και ψευτοκουλτουριάρικες ομίχλες. Επικυρώνει τα πρωτογενή και αδιαμόρφωτα υλικά που συναπαρτίζουν τη μικρή και τη μεγάλη ιστορία της λογοτεχνίας. Για την επιτυχία της προσπάθειάς του χρησιμοποεί μια «συσσωρευτική μέθοδο» επιχειρημάτων με βάση την αριστοτελική, αναλυτική, λογική, διακριτική, εξαντλητική και αντιδημαγωγική ρητορική. Κατανοεί, εν πολλοίς, τα πρόσωπα καθώς παρακολουθεί τη λογοτεχνική τους περιπέτεια χωρίς να παραβλέπει τις αντιφάσεις τους, τις ελλείψεις και τα αμαρτημένα τους. Μέσα σ' έναν κόσμο λωτοφάγων και κυκλώπων διατηρεί την πολύτιμη μνήμη και την ακριβή κοινωνικότητα ως φιλέταιρος συνοδοιπόρος και περνώντας από το παλάτι της Κίρκης αντιστέκεται στις ποικίλες μεταμορφώσεις. Πρόκειται κυριολεκτικά για έναν

πραγματικό Οδυσσέα της γραφής που τον διαποτίζει ο νόστος, δηλαδή ο πόθος της επιστροφής στην Ιθάκη του, που δεν είναι παρά ο τόπος που ονειρεύεται ο κάθε τίμιος και ολοκληρωμένος εργάτης του πνεύματος και σε τελική ανάλυση η επιστροφή στο Νόημα, η χρησιμοποίηση των παλαιών κωδίκων και η επαφή με το χαμένο επικοινωνιακό παράδεισό μας.

Ο Βασιλικός είναι στο έπακρον κοινωνικός και θα έλεγα κοινοτικός κι αν είπα κάποτε ότι «αυτό που λέμε κοινωνία, που είναι στο τέλος – αυτό όλοι το ξέρουν αλλά λίγοι τ' ομολογούν – ένα καρναβάλι» (σελ. 66). Αυτός που μιλά για «κτηνώδη βαναυσότητα της κοινωνίας» (σελ. 67) και αγωνίζεται να γκρεμίσει το «κοινωνικό περιβάλλον» αποθεώνει την ιδανική και ελεύθερη κοινωνία αφού στη θέση όποιου γκρεμίζεται υψώνεται κάτι καινούργιο, στόχος όλων των αληθινών οραματιστών του κόσμου ετούτου. Επομένως η αντίθεση του Βασιλικού στην «οργανωμένη ηλιθιότητα» δεν είναι έκφραση αντικοινωνική αλλά συνιστά μιαν εξόχως φιλοκοινωνική και παγκοίμως αποδεκτή ηθική στάση. Ο ίδιος αισθάνεται μόνιμως αγωνιστής και διαρκώς δισυπόστατος, αυτόχθων και ετερόχθων, αφού παλεύει για έναν κόσμο καλύτερο και η ανέμη μετανάστευσής του γίνεται προς τις χώρες που χαρτογραφεί στα βιβλία και στα ποικίλα κείμενά του. Κάποτε, γίνεται αφοπλιστικός: «Εγώ γράφω βιβλία. Δηλαδή μεταναστεύω σε δικές μου χώρες» (σελ. 68)

Η σχέση του Βασιλικού με τη μυθολογούσα συνείδηση είναι απλή και διαυγής: η μυθοποίηση της ιστορίας («μικρής» ή «μεγάλης», δεν έχει σημασία) σημαίνει μυθοποίηση της προσωπικής και σωματικής εμπειρίας. Αυτή η βιωματική στάση που κράτησε τον συγγραφέα έξω από «σχολές» (έστω κι αν κάποτε θεώρησε ότι αποφοίτησε από τη Λογοτεχνική Σχολή της Θεσσαλονίκης και μάλιστα «όχι με άριστα» όπως με χιούμορ γράφει στη σελίδα 69), κινήματα, στρατόπεδα και κυκλώματα, τον οδήγησε σίγουρα προς τη συλλογική συνείδηση.

Τολμηρός στις απόψεις του και γενναίος, ειλικρινής και μάλλον εμφορούμενος από μια βαθιά έμφυτη και συνάμα καλλιεργημένη αερίτητα (με όλες τις σημασίες της) σημείο χαρακτηριστικό ενός πνεύματος με βαθιά καλλιέργεια και ενισχυμένου με αίσθημα ασφάλειας. Έκφανση της αρχής αυτής σε συνδυασμό με την ευγνωμοσύνη και τη γενναιοδωρία του είναι η αγνόηση «σκοτεινών» πλευρών προσώπων της λογοτεχνίας μας όπως ο Γιώργος Θεοτοκάς για τον οποίο έχει γράψει τρία κείμενα και τον οποίο κατατάσσει στον κεντρικό χώρο με «στροφή προς τα αριστερά» (σελ. 336). Δεν συνυπολογίζεται π.χ. η έκδοση μαζί με τον Σπύρο Μελά αντικομμουνιστικού περιοδικού με τίτλο η «Ιδέα» (1933-1934), σε μια εποχή η οποία επωάζει και προοιωνίζεται τη μεταξική δικτατορία

κ.λπ.

Το αυτό συμβαίνει και με τον Ανδρέα Καραντώνη (περίπτωση Γιάννη Ρίτσου) για τον οποίο θα ήθελα να επιμείνω περισσότερο. Γράφει ο Βασιλικός αναγνωρίζοντας, και πολύ ορθά, τον Καραντώνη ως «επίσημο κριτικό τού σεφερικο-ελυτικού κυκλώματος» πως «έριχνε μια γέφυρα προς την άλλη πλευρά, διαπιστώνοντας κι εκεί, στο άλλο δίδυμο, Βρεττάκου-Ρίτσου, το ίδιο, αν όχι μεγαλύτερο ποσοστό ταλέντου» (σελ. 186). Αυτή η γενική επιείκεια που πέφτει σαν δίχτυ μεταθανάτια προστάσιας, παρά την προφανή υπερβολή της, τελικά δε σημαίνει ασυλία γιατί όταν χρειάζεται μετατρέπεται σε ακριβοδίκαιη κρισιολογία. Οπωσδήποτε έρχεται σε αντίθεση με το σολωμικό «το έθνος πρέπει να θεωρεί εθνικό ό,τι είναι αληθινό». Διότι δεν πρέπει να ξεχνάμε τη λυσσασμένη, πράγματι, και διαχρονική επίθεση του Καραντώνη εναντίον του Ρίτσου από τα «Τρακτέρ», ακόμα: «παρουσία και ενέργεια του ποιητή... προβληματική... ακολουθεί τυφλά και μακάρια την ολέθρια αισθητική... του Καρυωτάκη... μεταβαίνει στον κομμουνισμό... από την απελπισία των παραλυτικών που καταφεύγουν στις θαυματουργές εικόνες... μπορεί να κατατρώχεται διαδοχικά από ποιητική αλαζονεία και από διάθεση αυτοκτονίας» (1935). Για το «Πρωινό άστρο» γράφει ότι αποτελεί «αναγκαστική συνεισφορά που πληρώνει ο στρατευμένος ποιητής στην ιδεολογική του παράταξη» (1955), λες και ο Καραντώνης δεν ήταν στρατευμένος και μάλιστα εκπαιδευμένος «κομμάντος» στην απέναντι όχθη. Την ίδια στάση τηρεί και με τη «Σονάτα τού σεληνόφωτος»: «Μα κι άλλα κίνητρα κράτησαν τον Ρίτσο έξω από το αργαστήρι του ποιητή και του τεχνίτη... στάθηκε από τους πρώτους “εκλαϊκευτές” τής μοντέρνας ποίησης... κι αυτό το μακρύ ποίημα δεν είναι απαλλαγμένο από τη βασική αδυναμία του “πλατυαστικού πληθωρισμού τής αναλυτικής έκφρασης”... ξαναγίνεται δημοσιογράφος τής αριστεράς... συλλογίζεται κανείς τον ποιητή Ρίτσο, ψυχολογικά ταυτισμένο με μια βαριεστημένη γεροντοκόρη...» (1956). Για τις «Μαρτυρίες» γράφει: «Πολλές φορές, ο Ρίτσος δίνει τη εντύπωση “εκείνου που τα ξέρει όλα” αλλά δε μας λέει για τίποτε κάτι το δραστικό και το ουσιαστικό... διακρίνουμε μια ασέλγεια, κάτι σαν πάθος ιδιωτικό, που σκοτώνει την ποίηση...» (1967). Και τέλος, για να μη μακρηγορώ για τα «Χάρτινα» γράφει: «η ποίησή του είναι συνυφασμένη με μια καθολική ασχήμια... αδικαιολόγητη σχοινοτένεια των εκφράσεων του Ρίτσου, από τις ατέρμονες επαναλήψεις του, από τον ανένδοτο πλατυασμό, από τον ακοσκίνιστο ρεαλισμό... από τον πλαδαρό τόνο τής φωνής αυτής... σέρνεται στο ίδιο πάντα επίπεδο, και μήτε ποτέ ανεβαίνει, μήτε ποτέ κατεβαίνει, μα κυλάει, κυλάει, μ’ ένα μούρμουρο ραπτομηχανής Σίγγερ... μια Ρωμιούσνη κατσουφιασμένη, ατημέλητα και μίζερα λαϊκή... Μέσα απ’ αυτή τη στιχοβολή μαντεύουμε μάλλον έναν κου-

ρασμένο ή νωχελή άνθρωπο παρά έναν ρωμαλέο μαστιγωτή και αναθεματιστή τού κεφαλαιοκρατικού κόσμου ή έναν οργισμένο επαναστάτη τύπου Νερούντα. Δεν είναι ένας τραχύς βάρδος σαν τον Χιλιάνο ποιητή, αλλά ένας τρυφερός και ευγενικός ελεγειακός με ψυχολογία αξιοπρεπούς μικροαστού - τον είπανε και κόμη τής Μονεμβασιάς - ξεστρατισμένος στον μαρξισμό για λόγους που μόνο μια εμπειριστατωμένη ψυχάνάλυση θα μπορούσε να ξεδιαλύνει... τη φειδώ τού Σεφέρη, ο Ρίτσος την έκαμε πλατυασμό και σπατάλη...» (1975). (Τα αποσπάσματα των κριτικών τού Καραντώνη αντλήθηκαν από το αφιέρωμα της «Νέας Εστίας» στον Γιάννη Ρίτσο, τα Χριστούγεννα του 1991, τεύχ. 1547, σελ. 212 επ.).

Αριστοτελικά αναλυτικός και αρκούντως συνθετικός με ειρμό και ευδιάκριτα αρχή, μέση και τέλος. Θα προσέθετα εδώ ότι κάποτε ο Βασιλικός διατυπώνει πρωτότυπες και σχεδόν αιρετικές απόψεις με φράσεις και ιδέες-αφοριστικές που έρχονται σε αντίθεση με τον καθιερωμένο από τη σωκρατική και δυτική λογική, κανόνα. Π.χ. «Η τέχνη γίνεται από τις αμαρτίες μας’ ποτέ απ’ τις καλές μας πράξεις.» (Ψηφίδες, σελ. 46). Πλήθος οι σοφές τοποθετήσεις του σε δύσκολα πνευματικά, ιστορικά και πολιτικά ζητήματα και οι εύστοχοι χαρακτηρισμοί για πρόσωπα και καταστάσεις. Τα σκίτσα του για τους ανθρώπους που γνώρισε γίνονται, συνήθως, αληθινά πορτρέτα. Σκιτσάροντας τον Γιώργο Ιωάννου, γράφει: «Πρόσφυγας, κυνηγημένος, κατατρεγμένος από μάστιγες τύπου Χριστιανόπουλου...» (σελ. 343). Στα 1988 γράφει ότι η γενιά του «αριθμεί, συγκριτικά με άλλες γενιές πεζογράφων, αρκετούς ομοφυλόφιλους... πριν περάσει η πεζογραφία, ... στα χέρια των γυναικών, που αποκαλύπτονται στους νεότερους οι αξιότεροι συνεχιστές της» (σελ. 193). Και οι συσχετίσεις λογοτεχνικών γεγονότων αναδεικνύουν την οξυδερκεία του: «Μετά τους Γάλλους υπαρξιστές και τους οργισμένους νέους τής Αγγλίας, εμφανίζονται, σαν μια παραφυάδα τους, στην Αμερική οι “μπήτικς”» (σελ. 59). Αναφερόμενος στο «Κιβώτιο» του Άρη Αλεξάνδρου, θα γράψει: «Μερικές φορές μάλιστα το βιβλίο παίρνει τόνους καθαρά αντικομμουνιστικούς στο γράψιμο περισσότερο παρά στην πρόθεση... Σαν γραφή, είναι γυμνή από επίθετα. Καθαρή, νέτη, ρυθμική. Ίσως όχι μεγάλο συγγραφέα... του λείπει, π.χ. όλη η τραγικότητα του Λόντον... λείπει από το βιβλίο... η ζεστασιά εκείνης τής εποχής τού αντάρτικου...» για να συμπεράνει πως «Είναι ένα βιβλίο υγιεινό. Κάνει καλό. Σαν το καθάρσιο.» (σελ. 98 επ.).

Διορατικός επιτυγχάνει μια ακτινογραφία στα πρόσωπα και στα πράγματα του νεοελληνικού βίου και δημιουργεί με επιδέξιες πινελιές την τοιογραφία τής εποχής μας. Αναδεικνύεται έτσι ως ένας χαρισματικός και οξυδερκής χρονικογράφος. Μέσα από την πολιτική και σκηνοθετική του ματιά δε διστάζει να οριοθετεί με ειλικρίνεια την ένταξη

του σε κινήματα και πολιτικούς οργανισμούς χωρίς ποτέ να αφομοιώνεται και να κομματικοποιείται. Συνάμα αποκαλύπτει άγνωστες πλευρές ανθρώπων που δέσποσαν στα πνευματικά ζητήματα τον περασμένο αιώνα. Π.χ. στη σελίδα 298 περιγράφει την επιφυλακτική αν όχι αρνητική στάση τού Οδυσσέα Ελύτη απέναντι στην κίνηση διανοουμένων προκειμένου να υπογραφεί δήλωση για τη δολοφονία τού Γρηγόρη Λαμπράκη: *«Πιάνει το στυλογράφο. Το χέρι του σα να τρέμει. Η φράση δεν βγαίνει.»*

Η κριτική σκέψη τού Βασιλικού αποκλείει τις θολούρες, τους περίτεχνους γρίφους και την αποπνικτική εσωστρέφεια, κατασταλάζοντας πάντοτε σε λογικά και διαυγή συμπεράσματα. Η ιδιοσυγκρασία του αποστρέφεται την αποτύπωση υδατογραφημάτων που υποχρεώνουν τον αναγνώστη να καταφεύγει στο φως για να τα διακρίνει και αποφεύγει επιμελώς και άλλα, παρομοίου είδους, διανοητικά τεχνάσματα. Αυτό προϋποθέτει τη συνολολόγηση μιας άτυπης συνθήκης τιμότητας ανάμεσα στο συγγραφέα και τον αναγνώστη. Σημαίνει, επίσης, ότι ο Βασιλικός κρατάει ανοιχτή την πόρτα ή σε κάθε περίπτωση μάς εμπιστεύεται αντικλειδία για να μπούμε στους χώρους που κινείται η σκέψη του. Η στεγνή αντικειμενικότητα κάμπτεται βέβαια καμιά φορά μπροστά στη συναισθηματική φόρτιση εντέλει όμως λειτουργεί επί το πλείστον θετικά και συνοδοιπορεί αρμονικά με μια ιδιάζουσα ευπροσηγορία.

Τα κείμενα του τόμου καταδεικνύουν έναν συντάκτη φιλοδίκαιο και τολμηρό. Έτσι, δε διστάζει να γράψει για τον κεκοιμημένο φίλο μου Ν. Γ. Πεντζίκη ότι ήταν *«προβοκατόρικός, ερεθιστικός, εριστικός, ένας άνθρωπος που έπασχε»* σε αντίθεση με την αδερφή του ποιήτρια Ζωή Καρέλλη η οποία *«είχε έναν φιλοσοφικό τρόπο σκέψης και μια συμπεριφορά ευγενική και στοχαστική»* (σελ. 223). Αναφερόμενος στον Ντίνο Χριστιανόπουλο γράφει ότι *«έπασχε από εγγενή κακία...είχε έναν ιδιαίτερο τρόπο να πληγώνει»* (σελ. 226). Το βιβλίο περιέχει κείμενα που ενώ στρέφονται ανήσυχα προς όλα τα σημεία τού πνευματικού μας ορίζοντα τελικά στέκονται σταθερά όπως η μαγνητική πυξίδα δείχνοντας ένα σταθερό σημείο, ένα γόνιμο κέντρο. Η ανήσυχη και πρωτεύει φύση τού Βασίλη Βασιλικού, αντικρίζει τα πράγματα κάτω από ένα ισχυρό κάτοπτρο όπου τα επισημαίνει, τα αναλύει και τα ανασυνθέτει. Ποίηση, πεζογραφία, ονόματα, επικαιρότητα, πολιτική, συνεντεύξεις, Έλληνες και ξένοι πεζογράφοι, ποιητές και κριτικοί, λόγιοι και διανοούμενοι, λογοτεχνικά ρεύματα, μπητήνικς, Γάλλοι υπαρξιστές, διανοούμενοι της Αριστεράς κ.λπ αναλύονται, κρίνονται και χωρογραφούνται.

Ο Βασίλης Βασιλικός ακολουθεί, κατ' αρχήν, μια σαφή υπερασπιστική γραμμή απέναντι στα πρόσωπα και στα πράγματα της λογοτεχνίας. Η οποία δεν κάμπτεται ούτε κι όταν ακόμα προβάλλεται η μετά λόγου γνώσης ή πεποίθησης αντι-

ρητική του. Διότι και η αντιρρητική αποτελεί μέρος τής μεθόδου υπεράσπισης μιας άλλης βαλλόμενης κατάστασης πραγμάτων που ο συγγραφέας μας υπερασπίζεται. Η υπερασπιστική του στάση σε συνδυασμό με την επιείκεια που ανέφερα δεν εμποδίζει την ευθυβολία του κι αυτή δεν εξαφανίζει τις λοξές ματιές στα πρόσωπα, όταν ξεσκεπάζει ιδιάζουσες πτυχές τής οντότητάς τους, π.χ. η *«φιλομοφυλία»* τού Αντρέ Ζιντ (σελ. 48 και επ.), οι αναφορές στον Ταχσή (σελ. 190 επ.) κ.λπ.

Θα έκανα λόγο για μια πλούσια «ποικίλη ιστορία» που φιλοτέχνησε ο συγγραφέας συνδυάζοντας το έμφυτο τάλαντο της γραφής με την κοινωνική ευαισθησία και την κτηθείσα λογισσύνη. Ενώ το συγγραφέα Βασίλη Βασιλικό με το στέρεο ελληνικό κέντρο, όπου ιδανικά, ιδέες, βεβαιότητες και αμφιβολίες συμπλέκονται και διαλέγονται με το σύγχρονο αναγνώστη. Αυτό δε σημαίνει κανενός είδους απομόνωση ούτε παραπέμπει σε άγονους και ανόητους ελληνοκεντρισμούς γιατί ο Βασιλικός είναι ταυτόχρονα και Ευρωπαίος και οικουμενικός που θα πει πανανθρώπινος. Περαιτέρω, εννοώ την αναμφισβήτητη ελληνική του ιθαγένεια που τον διακρίνει ανάμεσα στους μεγάλους ξένους συγγραφείς και διανοητές. Αυτή (το άλλο δαιμόνιο) που τον ωθεί να γράψει το 1977 ένα μεστό και ανοιχτό γράμμα στον Αλβανό συγγραφέα Ισμαήλ Κανταρέ: *«...συμπεραίνω πως δεν μας συμπαθείς πολύ εμάς τους Έλληνες...Όλα τα αρχαία σας όμως είναι ελληνικά...»* και τον καλεί να έρθει στην Ελλάδα *«Έλα σαν τουρίστας. Να συμπληρώσεις τη γνώση σου από τα αρχαία ερείπια που αφήσαμε εκεί στην πατρίδα σου...»* (σελ. 117 επ.)

Θαυμαστή είναι η αντοχή των κειμένων στο χρόνο αφού και σήμερα διατηρούν τη φρεσκάδα και τη διαχρονία τους. Η νομική του «προπαιδεία» που ευτυχώς δεν τον έκανε έναν «στανικό δικηγόρο που μπορεί να έφτανε και παρ' Αρείω Πάγω» κατά την εύστοχη και ειρωνική παρατήρηση του Δ. Ραυτόπουλου, τον όπλισε με τον αποδεικτικό λόγο που σημαίνει επιχειρήματα άρα δίκαιο, διαυγή και επαγωγικό λόγο. Η γόνιμη περιέργειά του και η σπάνια κουλτούρα του τον αναδεικνύουν σε πειστικό διανοητή και δεινό χειριστή των πιο δυσνόητων θεωρητικών κατασκευών. Όλα αυτά προϋποθέτουν πραγματική και σε βάθος κατάκτηση και σφαιρική γνώση των παντοδαπών θεμάτων του. Με θαυμαστή άνεση και με τη φρεσκάδα ενός σοφού παιδιού ο Βασιλικός μπαίνει στα δώματα της γνώσης, εισχωρεί στην ψυχολογία των προσώπων και στα έργα τους χωρίς να τα αποξενώνει από τα γενικότερα και καυτά προβλήματα της εποχής μας.

Κοιτάζοντας στο ευρητήριο του τόμου τον κατάλογο των ονομάτων είχα ως πρώτη εικόνα έναν ουρανό με τους πιο ενδιαφέροντες αστερισμούς του και κατόπιν ένα μεγάλο κοιμητήριο απόντων και παρόντων. Όταν όμως άνοιγα τις αντίστοιχες

σελίδες ένιωθα ότι ο συγγραφέας, τους έδινε φιλή ζωής και τα έμπαζε, με τρόπο αριστοτεχνικό, άφθαρτα στη συλλογική μνήμη. Κάποιοι του συναφιού μπορεί να λένε πως ο Βασιλικός γράφει πολύ. Το ορθότερο θα ήταν να λένε ότι σκέφτεται πολύ και γράφει εξίσου πολύ. Πιστεύω πως οι περισσότεροι από αυτούς γράφουν λίγο αλλά δε φαίνεται να σκέφτονται πολύ.

Δεν είμαι σε θέση να ξέρω τι θα βρουν στα κείμενα του Βασιλικού οι λογής γραμματικοί, οι θύραθεν κριτικολογούντες αλλά και οι καλοπροαίρετοι μελετητές. Θα ακούσουμε (και γιατί όχι;) για τον οικουμενισμό, τον κοσμοπολιτισμό, τον ευρωπαϊσμό και την ελληνικότητά του. Εκείνο που εγώ μπορώ να υποστηρίξω είναι πως όσο διάβαζα, κάτω από τον πέπλο των περσόνων του, ανακάλυπτα πάντοτε στο τέλος τον Ποιητή. Με κεφαλαίο Π παρακαλώ. Ίσως γι' αυτό τα κείμενά του ποτέ δε με κούρασαν. Ανόμα κι όταν έμπαινα στον πειρασμό να του αντιμιλήσω. Γιατί η όλη πνευματική στάση του αποτελεί ένα ζωηρό νεύμα, ένα φιλικό σινιάλο, ένα πικρό χαμόγελο. Γι' αυτό αφήνει να εκδηλωθεί κι ένα, πέρα για πέρα θεμιτό, παράπονό του: «Στον τόπο μου είμαι άγνωστος σαν ποιητής. Δεν ξέρω γιατί, αλλά οι αναγνώστες δεν θέλουν να τους μπερδεύεις. Θέλουν, αφού απ' την αρχή τής καριέρας μου εκδηλώθηκα σαν πεζογράφος, να παραμείνω τέτοιος. Κι ωστόσο πολλά από τα ποιήματά μου μεταφράστηκαν σε πολλές χώρες...» (σελ. 196). Ο ίδιος, επίσης, σε ραδιοφωνική συνομιλία του με τον Μάνο Χατζιδάκι το 1984 αφού αναφέρει ότι του αρέσει ο Παπαδιαμάντης αλλά ότι στη γλώσσα τον επηρέασε ο Μυριβήλης θα συνεχίσει: «Πάντα το μοντέλο μου, όμως, στάθηκε η ποίηση για τη γλώσσα. Περισσότερα είχα να πάρω από ένα ποιητή και λιγότερα από έναν πεζογράφο» (σελ. 148). Οι πλείστες αναφορές του σε ποιητικά έργα και ποιητές ενισχύουν την άποψή μου που διατυπώθηκε για πρώτη φορά σ' ένα δοκίμιό μου με τίτλο «Για τον Βασίλη Βασιλικό, το 'Ζ' και την ποιητική του, ολίγα» («Δικηγορική Επικαιρότητα» τεύχ. 83, Μάρτιος – Απρίλιος 2006 και στον τόμο δοκιμίων μου με τίτλο «Εκ του Συστάδην», εκδόσεις «Δωδώνη» 2007 σελ. 214 επ.).

Η ποιητική φύση τού Βασιλικού δεν προκύπτει μονάχα από τα σημαντικά ποιητικά του επιτεύγματα, τα οποία παραμένουν αθέατα από την «κρατούσα» και θύραθεν κριτική, αλλά και από τις διάσπαρτες συμπάθειες και ομολογίες στα κείμενά του: «Μικρός έγγραφα ποιήματα και πρόζες, μα κυρίως ποιήματα» ή «...σε ζορισμένες καταστάσεις, η ποίηση μπορεί να εκφράσει πιο άμεσα απ' το πεζό το συμπυκνωμένο αίσθημα» (σελ. 194), ο αυθορμητισμός, και ο ουμανισμός του αφήνουν ευρυχωρία στον υποκειμενισμό τής ποιητικής γραφής. Όλα αυτά που αναφέρθηκαν καθιστούν την ανάγνωση περισσότερο θελκτική. Και για να ολοκληρώσω αυτή την παρατήρηση θα προσθέσω ότι δεν έτυχε μέχρι σήμερα να διαβάσω πιο βαθυστό-

χαστη και πιο παραστατική άποψη για την συγκριτική παραλληλία πεζογραφίας και ποίησης: «Αν οι πεζογράφοι είναι οι φαρδείς δρόμοι, οι ποιητές είναι οι δείκτες που σημαδεύουν τα χιλιόμετρα. Οι πινακίδες που σηματοδοτούν στους μεγάλους αυτοκινητόδρομους την έξοδο που πρέπει να πάρεις για να μη χαθείς.» (σελ. 197).

Είχα επίσης την αίσθηση ότι όλα τον ενδιαφέρουν καθώς τα κοιτάζει από ψηλά σαν δορυφόρος. Επόμενο είναι έτσι, συχνά, να επικεντρώνεται όχι μόνο στα ουσιώδη και σχετικά αλλά και στα επουσιώδη και άσχετα, ποικιλοτρόπως όμως ενδιαφέροντα. Π.χ. γράφοντας για τον Γιώργο Ιωάννου και για τη «λάθος διάγνωση» βρίσκει την ευκαιρία να μας μιλήσει και για την περίπτωση του Αντώνη Τρίτση (σελ. 344). Διαλεκτικός από τη φύση του καταλήγει πάντοτε στην κατάφαση αποφεύγοντας τα επικίνδυνα συστήματα των δυσνόητων συλλογιστικών και εξοστρακίζοντας την ανόητη και εμπαιθρή εναντιολογία. Γιατί ακόμα και οι αντιρρήσεις του τείνουν προς τη δημιουργία θετικών πορισμάτων. Πρόκειται για ένα καλά οργανωμένο συνέδριο όπου ο Βασιλικός προσκαλείται ως εισηγητής σε βασικά και θεμελιώδη ζητήματα, επιμελούμενος εντέλει ο ίδιος τα πρακτικά του. Η στάση του είναι συνεπής προς τις διαχρονικές σκοπεύσεις του. Θα έλεγα πως τη συναντούμε και στον πλατωνικό Πρωταγόρα: «πας γαρ ο βίος τού ανθρώπου ευρυθμίας και ευαρμοστίας δέεται». Γιατί η σκέψη τού Βασιλικού είναι σκέψη μουσική με τις ελάχιστονες και μείζονες κλίμακες. Μουσική, επειδή το όλο υπόβαθρο, το κινούν αίτιο, δεν είναι τόσο ο χαρισματικός πεζογράφος όσο ο πανταχού παρών και τα πάντα πληρών, γεννημένος Ποιητής.

Είμαι πεπεισμένος ότι έχουμε να κάνουμε με ένα τίμιο βιβλίο που κυκλοφορεί σε μια περίοδο γενικής δοκιμογραφικής πληθωρικότητας και μεταμοντέρνας ασυναρτησίας. Ένα βιβλίο που αποθεώνει το παρόν, εκτιμά όπως πρέπει το παρελθόν και εμπιστεύεται το μέλλον. Βιβλίο με γνήσια και φυσική (που θα πει τυπογραφική και καλλιτεχνική) ομορφιά αν συνυπολογίσω τα σκουλαρίκια και τις πούδρες τού μισού κι ανέσωστου (έτσι κι αλλιώς) και παραγεγραμμένου ήδη από τον εθνικό μας ποιητή, πολυτονικού (βλ. το «Διάλογο» με το σοφολογιότατο του Διονυσίου Σολωμού). Θυμήθηκα κι έναν άλλο πιο κοντινό μας ποιητή, τον Νίκο Καρούζο, που είχε χαρακτηρίσει το πολυτονικό «ανυπόφορο μπαρόκ» («Τα Νέα», 10 Φεβρουαρίου 1985). Συμπερασματικά θα μπορούσα να ισχυριστώ ότι το βιβλίο αποτελεί πραγματικό θησαυρό μικρών και μεγαλύτερων κειμένων που συναπαρτίζουν ικανό μέρος τής πνευματικής «πατριδογνωσίας» ενός σπουδαίου συγγραφέα και ανήσυχου διανοητή, χωρίς πόζες και σαγηνεύματα και το συνιστώ ανεπιφύλακτα σε όσους θέλουν να έχουν μια σοβαρή εποπτεία στα σύγχρονα λογοτεχνικά και πνευματικά ζητήματα.

του Μιχαήλ Γ. Βλάμου
Συγγραφέα
Επιτίμου Δικηγόρου Πειραιά

Πειραιάς και Ιππόδαμος

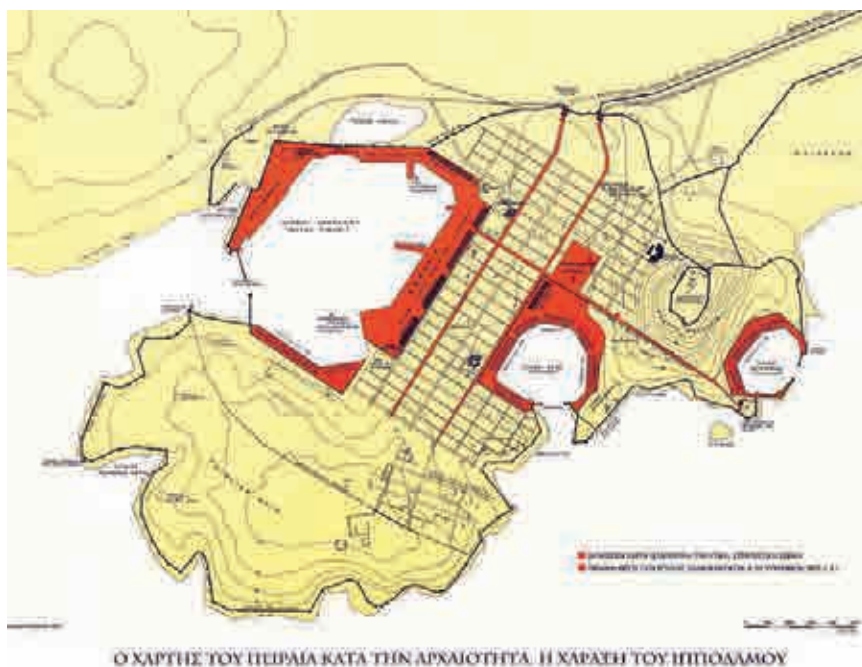
(Η διεθνής πρωτιά της πόλης μας)

Τις πρώτες ενδείξεις πολεοδομικού σχεδιασμού, δηλαδή της εκ των προτέρων καταρτίσεως πολεοδομικού σχεδίου ανιχνεύουμε ανασκαφικά στις ιδρυθείσες κατά την αρχαϊκή περίοδο (7^{ος}-6^{ος} π.χ. αιών) ελληνικές αποικίες. Πράγμα που ευνόησε η εξ υπαρχής ίδρυση πόλεως και όχι η επέκταση που υποχρεώνει σε προσαρμογή στους προϋπάρχοντες πολεοδομικούς ιστούς.

Η επιλογή του χώρου της υπό ίδρυση πόλεως, όχι μόνο γεωγραφικούς δηλαδή σε συγκοινωνιακούς κόμβους, σε ασφαλείς λιμένες ή θέσεις οχυρές με προσβάσεις κ.λπ. αλλά η επιλογή της εκτάσεως, ο καθορισμός των διαστάσεων της πόλεως, της τοποθέτησε των δημοσίων και ιερών χώρων και των χώρων κατοικίας συνιστούν πολεοδομικές δραστηριότητες που είναι ανασκαφικά τεκμηριωμένες αλλά περιέχονται και σε έμμεσες ιστορικές μαρτυρίες.

Από την αρχή της κλασικής εποχής, στις πρώτες δεκαετίες του 5^{ου} π.χ. αιώνα έχουμε ανασκαφικά δεδομένα πολεοδομικού σχεδιασμού στην Μίλητο, την πατρίδα του Ιπποδάμου. Όμως η μόνη πόλη που είναι ιστορικά μαρτυρημένο ότι πρώτη ανεγέρθηκε βάσει σαφώς οργανωμένου επιστημονικώς πολεοδομικού σχεδιασμού είναι ο Πειραιάς. Πόλη που εξ αρχής σχεδιάστηκε με σαφείς διακεκριμένους χώρους κατοικίας, δημοσίων λει-

τουργιών, ιερών κ.λπ., πράγμα που επιβεβαιώθηκε και ανασκαφικά.

Οι σωστικές ανασκαφές στην πόλη μας απεκάλυψαν αρχαίους δρόμους σε αριθμούς που βοηθούν στην αποκατάσταση σε γενικές γραμμές του συνολικού σχεδίου πόλεως, ενώ μια δεκάδα αποκαλυφθεισών κατοικιών μας βοηθάει στην αναπλάσταση της Ιπποδάμειας κατοικίας. Από τα ιερά της πόλεως έχει εντοπιστεί επακριβώς το τέμενος της Μουνιχίας Αρτέμιδος στο λοφίσκο του Ναυτικού Ομίλου της Καστέλλας με ίχνη πανάρχαιας λατρείας. Δυστυχώς στο άλλο άκρο της πόλεως στον κεντρικό λιμένα δεν έχει εντοπισθεί το επίσημο Ιερό Αθηνάς και Διός Σωτήρος που πρέπει να κείται κάπου κοντά στον Άγιο Σπυρίδωνα και στον Τινάνειο κήπο.

Η πόλη απετελείτο από πλέγμα παραλλήλων

οριζοντίως και καθέτως τεμνομένων οδών που δημιουργούσαν μακρόστενα παραλληλόγραμμα οικοδομικά τετράγωνα. Κάθε οικοδομικό τετράγωνο αποτελείτο από οκτώ ομοιόμορφες προς νότον στραμμένες οικίες 250 τ.μ. εκάστη κατά το σύστημα των σημερινών «κατοικιών εν σειρά». Κάθε σπίτι είχε κεντρική αυλή στα νότια της οποίας υπήρχαν δυο δωμάτια και στα βόρεια δυο μεγάλες αίθουσες με προθαλάμους. Η μία με δίριχτη στέγη ήταν ο ανδρών που περιείχε επτά ανάκλιτρα για συμπόσια. Η άλλη που θα ήταν δώροφη αποτελούσε τον οίκο με υπνοδωμάτιο (θάλαμος) στον όροφο.

Η ύπαρξη ομοιομόρφων κατοικιών εκφράζει την ισονομία των πολιτών ασχέτως κοινωνικής ή οικονομικής των θέσεων.

Από τα δημόσια κτίρια έχουν εντοπιστεί τα δύο θέατρα νεώσοικοι στους λιμενίσκους Ζέας και Μουνίχιας και το μεγαλύτερο κτίριο της πόλεως η σκευοθήκη του Φίλωνος για τις εξαρτίσεις των τριήρων κειμένων μεταξύ 2ας Μεραρχίας και Μπουμπουλίνας δυτικώς της οδού Υψηλάντου.

Η πόλη διέθετε τρεις πλατειές λεωφόρους. Μια εξ αυτών συνδέει σε ευθεία γραμμή το τέμενος Μουνιχίας Αρτέμιδος με τον κεντρικό λιμένα, κάτι σαν τη σημερινή Λεωφόρο Γεωργίου Α΄ αλλά νοτιώτερα και ομαλότερα ώστε να συνδέει Μουνιχία, Ζέα και Κάνθαρο.

Ο Ιππόδαμος ο Μιλήσιος, Φιλόσοφος του 5^{ου} π.Χ αιώνα και κατ' Αριστοτέλη μετεωρολόγος υπήρξε ο πατέρας της Πολεοδομίας ως επιστήμης με τη σύλληψη και εφαρμογή του από αυτόν αποκληθέντος Ιπποδαμείου συστήματος που αποτέλεσε, με την πρώτη επιστημονική σχεδίαση πόλεως, την πρωταρχική ελληνική προσφορά στην πολεοδομία και προσέφερε την ανθρωπότητα το επίτευγμα και υπόδειγμα για την περαιτέρω σχεδίαση των πόλεων από την ελληνική και Ρωμαϊκή εποχή μέχρι και το σχεδιασμό των συγχρόνων Αμερικανικών μεγαλουπόλεων. Έζησε δυο γενεές πριν τον Πλάτωνα και τον Αριστοτέλη.

Ο Ιππόδαμος στον Πειραιά, την πόλη που θεμελίωσε ο Θεμιστοκλής και ολοκλήρωσε ο Περικλής, με το σχεδιασμό του εδημιούργησε την πόλη, την κατάλληλη για ελεύθερους και ισόνομους ενεργούς πολίτες. Οι Αθηναίοι ως ανταμοιβή του απένειμαν το δικαίωμα του πολίτου και του χάρισαν σπίτι στον Πειραιά. Έτσι ο Μιλήσιος Ιππόδαμος έγινε Πειραιώτης κατοικώντας στο πρότυπο

σπίτι και στην υποδειγματική πόλη που προσέφερε στην ανθρωπότητα.

Νεώτερος Πειραιάς

Αλλά και ο νεώτερος Πειραιάς ευτύχησε το σχέδιο του να εκπονηθεί από τους δυο πρωτεργάτες της Πολεοδομίας στην νέα Ελλάδα, τους Κλεάνθη και Σάουμπερτ. Οι δυο μηχανικοί που το 1831-33 εξεπόνησαν ως γνωστόν και το πρώτο σχέδιο των Αθηνών, ανέλαβαν την κατάρτιση του σχεδίου και του επιπέδου της πρωτεύουσας της Ελλάδος. Και όπως στην Αθήνα έτσι και στον Πειραιά κατήρτισαν ένα θαυμάσιο και μεγαλόπνοο σχέδιο με ευρείες λεωφόρους, μεγάλες πλατείες και χώρους για δημοσιά κτίρια.

Μάλιστα ο Πειραιάς υπερείχε. Έτσι για την Αθήνα προβλέφθηκαν πλατείες συνολικής εκτάσεως 80.000 τμ ενώ για τον Πειραιά 139.000 τμ.

Κατά παράξενη λοιπόν συγκυρία ο Πειραιάς στην μεν κλασσική εποχή υπήρξε το πρώτον αυθεντικόν υπόδειγμα κλασσικής επιστημονικής πολεοδομίας, στην δε νεώτερη εποχή διέσωσε τα αυθεντικώτερα στοιχεία του σχεδιασμού των πρώτων δύο πολεοδόμων της Νέας Ελλάδος, Κλεάνθη και Σάουμπερτ.

Το παλαιό ταχυδρομείο Πειραιώς

Πράγματι το παλαιό ταχυδρομείο μαζί με το Δημοτικό Θέατρο αποτελούν τα μνημειώδη κτίρια του Πειραιώς. Θεμελιώθηκε στις 7 Μαρτίου 1899 σε σχέδια του μηχανικού Δημ. Παπακωνσταντίνου με πρότυπο το ταχυδρομικό Μέγαρο Γενεύης. Ανεγέρθηκε από τον εργολάβο Απαλόδημο με δαπάνη 242.450 δρχ και εγκαινιάστηκε την 1^η Σεπτεμβρίου 1901. Οικοδομήθηκε ειδικά για την εξυπηρέτηση των Τ.Τ. Μαζί με το Μέγαρο Μελά στην Αθήνα αποτελούσαν τα ωραιότερα Ταχυδρομικά Μέγαρα της Ελλάδος.

Ο ΠΟΡΘΗΤΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΟΘΩΜΑΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΩΣΗ

47

Του Δημ. Σταθακόπουλου

*Δρα Κοινωνιολογίας της ιστορίας οθωμανικής περιόδου
Δικηγόρου – Μουσικολόγου*

Είναι κοινό μυστικό πως ανάμεσα στους πολιορκητές βρισκότουσαν περισσότεροι χριστιανοί (καθώς και εξισλαμισμένοι και γενίτσαροι) απ' όσους υπερασπιστές βρισκότουσαν μέσα στα τείχη της Πόλης, άν και μαζί με τους υπερασπιστές υπήρχε και ο οθωμανός εκδιωγμένος πρίγκιπας **Ορχάν** με μερικούς Τούρκους πιστούς του σαρτιώτες.

Επίσης γνωστό είναι ότι η σχέση του πορθητή (Fatih Sultan Mehmet) με τον ελληνισμό ήταν πολύ δυνατή. Εκείνο όμως που δεν είναι ιδιαίτερα γνωστό στην Ελλάδα είναι το άνοιγμα του τάφου του πορθητή επί σουλτάνου Abdülhamid II, (ناث دي حلا دبع) 'Abdü'l-Hamîd-i sâni, İkinci Abdülhamit, 1842 – 1918), σύμφωνα με το περιοδικό Ακτουέλ (19.12.1991) με τίτλο, μήπως ο Φατίχ/Πορθητής ήταν χριστιανός;

Στο δημοσίευμα σημειώνεται πως το τέμενος του Πορθητή χτίστηκε επάνω στο ναό των 12 Αποστόλων στα θεμέλια του οποίου ενταφιάζονταν οι βυζαντινοί αυτοκράτορες. Όταν ανοίχτηκε ο μαρμάρινος τάφος, βρέθηκε ταριχευμένο το σώμα του Μεχμέτ (πέθανε από δηλητηρίαση, μάλλον από τον εβραίο γιατρό του Γιακούμπ Πασά) τοποθετημένο ως βυζαντινός αυτοκράτορας (ίσως και με σταυρό !!), ενώ σύμφωνα με το περιοδικό Τέμπο (21.04.1993), το αίτημα του Elif Naci το 1965 να ξαναοίξει ο τάφος απορρίφθηκε (βλ. Α. Μυστακίδου: οι γυναίκες στην αυλή των οθωμανών,

σελ. 53-54).

Μητέρα του φέρεται η Β' σύζυγος του Murad II Huma Hatun, μάλλον γαλλίδα με το όνομα Στέλλα ή Εστέρ Nache de la Bazory, ενώ κατ' άλλους η Δ' σύζυγός του Mara – Despina, κόρη του Σέρβου ηγεμόνα Γ. Μπράνκοβιτς και προγονή της Ειρ. Κατακουζηνού, δισέγγονη του αυτοκράτορα Ιωαν. Καντακουζηνού, η οποία σε κάθε περίπτωση τον μεγάλωσε ως μητριά, τον έμαθε και ελληνικά και το «πάτερ ημών». Εξάλλου η Δ' σύζυγος του Πορθητή Cicek Hatun που γέννησε τον Cem, ίσως ήταν Ελληνίδα, ενώ η Ε' σύζυγός του Ελένη, ήταν κόρη του Δεσπότη του Μοριά Δημήτριου !!!

Δάσκαλό του είχε τον Molla Gurani που τον δίδασκε το Isken-dername του Ahmedî, δηλ. την ιστορία του Μ. Αλεξάνδρου !! Τέλος, στο αρχείο του Βατικανού υπάρχει επιστολή του Πάπα Πίου Β' προς τον Πορθητή που τον καλεί να ασπαστεί τον καθολικισμό, προκειμένου να ανακηρυχθεί αυτοκράτορας όλης της Ανατολής και της Ρωμανίας (βλ. ΕΙΕ, Δημ. Αποστολόπουλος, Καθημερινή 22.01.2006, με ισχυρισμό πως η επιστολή αυτή δεν επιδόθηκε στον πορθητή).

Περαιτέρω, όσο και αν φανεί περίεργο, οι οθωμανικές πηγές για την Άλωση είναι ελάχιστες και δυστυχώς δεν μας δίνουν καμία επιπλέον πληροφορία από τις ήδη γνωστές των Βυζαντινών, δυτικών και μερικών βαλκανικών και Ρωσικών, αντιθέτως αγνοούν, δηλ. δεν εστιάζουν σε σημαντικά γεγονότα αναλυσκόμενες σε Αραβοπερσικού τύπου ποιητικές επικές περιγραφές και πολυχρονέματα στον Πορθητή, απαξιωτικούς χαρακτηρισμούς για τον άπιστο Βασιλέα και τους υπερασπιστές της Πόλης, καταγγέλλουν τους ενδιάμεσους ειρηνοποιούς Οθωμανούς, που μετά βρήκαν ατιμωτικό θάνατο από τον Σουλτάνο, θεωρούν δίκαια την επί Ζήμερο λεηλασία, ενώ κατ' αυτούς ο Κων/νος Παλαιολόγος (άπιστος Βασιλιάς), αποκεφαλίστηκε από έναν μισοπεθαμένο οθωμανό στρατιώτη λίγο πριν ξεψυχήσει ηρωικά. Κάπου αναφέρεται και ο γιγαντώσωμος σ(ι)παχής Ulubatlı Hasan που κατόρθωσε ν' ανέβει σ' έναν πύργο του τείχους και να σηκώσει οθωμανικό μπαϊράκι πριν ξεψυχήσει από τις

πέτρες και τα βέλη των αμυνομένων.

Ο μόνος εκ των νεότερων ελλήνων που ασχολήθηκαν σοβαρά με τις οθωμανικές πηγές, δεδομένου ότι γνώριζε την αραβική/ οθωμανική γραφή, ήταν ο **Νικηφόρος Μοσχόπουλος**, ο οποίος μας έχει αφήσει τόσο μεταφράσεις των οθωμανικών πηγών της εποχής της Αλώσης, όσο και της περιόδου του 1821 με βασική πηγή τον Ahmed Cevdet Pasha.

Παρακάτω θα δούμε επιγραμματικά τους σύγχρονους της Αλώσεως Οθωμανούς χρονικογράφους:

Πρώτος εκ των σημαντικών φέρεται ο **Aşıkpaşazade**, ή Ahmad Yahya Salman Ashik-Πασά (1400-1484). Σύμφωνα με τον σύγχρονο τούρκο ιστορικό Halil Inalcik, *(«Πώς να διαβάσετε την «Ιστορία του Ashik Πασά-Zade, στο: Δοκίμια οθωμανικής ιστορίας (Κωνσταντινούπολη: Eren, 1998), σελ. 139 – 156), στα έργα του Aşıkpaşazade υπάρχει σαφώς διαστρεβλωμένη ερμηνεία των πραγματικών γεγονότων για να ταιριάζουν τα γραφόμενά του με τις προκαταλήψεις του. Ήταν σύνηθες και χαρακτηριστικό γι' αυτόν η συγχώνευση δύο διαφορετικών ιστοριών για να «σφουρηλατήσει» μια νέα περιγραφή.

Ο **Enveri** (1512;) Ήταν ιστορικός του 15ου αιώνα. Έγραψε το *Dustur-name* που αποτελείται από 3730 στίχους και βασίζεται σε τρία μέρη, το πρώτο είναι μια παγκόσμια ισλαμική ιστορία, το δεύτερο για τους Aydinids και το τρίτο (842 στίχοι) για τους Οθωμανούς. Δεν γνωρίζουμε πολλά πράγματα για την προσωπική ζωή του και ομοίως οι πληροφορίες για την Αλώση είναι πενιχρές.

Ο **Ibn Kemal**, επίσης γνωστός ως Kemalpaşazade, (1468-1536), υπήρξε Sheikh ul-Islam, λόγιος, ιστορικός και ποιητής, καταγόμενος από μεγάλη γενιά της Αδριανούπολης. Ως νέος υπηρέτησε στο στρατό και αργότερα σπούδασε σε διάφορα ισλαμικά ιεροδιδασκαλεία μέχρι που έγινε καδής/ δικαστής της Αδριανούπολης το 1515. Ο Βαγιαζίτ Β', του ανέθεσε τη συγγραφή της οθωμανικής ιστορίας (*Tevarih- i Al-i Osman*, “*Τα Χρονικά του οίκου των Οσμάν*”) στην οποία δεν έχει επιπλέον πληροφορίες για την Αλώση.

Ο **Neşri** (- 1520) υπήρξε εξέχων εκπρόσωπος της πρώιμης οθωμανικής ιστοριογραφίας. Βίωσε το θάνατο του Μωάμεθ Β το 1481 και τις ταραχές των γενιτσάρων. Σε ορισμένα σημεία η ιστορία του, βασίζεται στο έργο του Ashik Pasha-Zade. Ειδικές πληροφορίες για την Αλώση δεν έχει.

Ο **Şükrullah** (1388-1488), υπήρξε ιστορικός του 15ου αιώνα και Οθωμανός διπλωμάτης. Έγραψε το διάσημο έργο για την παγκόσμια ιστορία (το 1460) στην περσική γλώσσα, ονόματι Bahjat al-tawarikh [Η *χαρά των Ιστοριών*] που το παρουσίασε στον εξισλαμισμένο Μαχμούτ Πασά Angelonivč. Το έργο αυτό χρησιμοποιήθηκε ιδιαιτέρως από τους μεταγενέστερους Οθωμανούς ιστορικούς, αλλά για την Αλώση δεν έχει ειδικές πληροφορίες.

Ο **Tursun Beg** (πιθανότατα γεννήθηκε στα μέσα του 1420 στην Προύσα). Ήταν Οθωμανός γραφειοκράτης και ιστορικός που έγραψε ένα χρονικό αφιερωμένο στον Βαγιαζίτ το Β'. Στο έργο του tarih-i Ebülfeth (حتفلوا وبأخبارات) – «Η Ιστορία του Πορθητή» (Halil Inalcik και Rhoads Murphey trans. Μιννεάπολις: Bibliotheca Islamica, 1978 και Woodhead, Christine. “Tursun Beg.” *Εγκυκλοπαίδεια του Ισλάμ. 2nd Edition*), αναλώνεται σε σουλτανικά πολυχρονόμενα ή σε πληροφορίες γνωστές και από άλλες πηγές αναφορικά με την Αλώση.

Ο **Hoca Sadeddin** (ή Sa'düddin) **Efendi** (1536 ή 1537 - 1599). Αν και μεταγενέστερος της Αλώσεως, μας δίνει αρκετές πληροφορίες για την Αλώση, συχνά απαξιωτικές για τους απίστευτους, ενώ διασώζει τη φήμη του αποκεφαλισμού του Παλαιολόγου από έναν μισοπεθαμένο Οθωμανό στρατιώτη, γι' αυτό και ο Νικ. Μοσχόπουλος του κάνει ιδιαίτερη αναφορά. Υπήρξε λόγιος και ιστορικός, δάσκαλος του Σουλτάνου Μουράτ Γ (όταν ο Μουράτ ήταν πρίγκιπας). Αν και κάποια στιγμή είχε περιπέσει σε δυσμένεια, αργότερα διορίστηκε Sheikh ul-Islam.

Ο Οθωμανός σ(ι)παχής **Ulubath Hasan** (1428 - 29 Μαΐου 1453), μια ιστορικό-μυθική προσωπικότητα, θεωρείται ο πρώτος Οθωμανός μάρτυρας της Αλώσης και η ζωή και η θυσία του είναι καθαγιασμένες στην ιστορία των Τούρκων. Σύμφωνα με την παράδοση, γεννήθηκε σ' ένα μικρό χωριό που ονομάζεται Ulubat στην επαρχία της Προύσας (κοντά στο Karacabey). Πρέπει να ήταν πολύς ψηλός, σχεδόν γίγαντας όπως αναφέρει ο σκωτσέζος Λόρδος Kinross.

Στην ηλικία των 25, βρέθηκε ως ιππότης/ υπέας/ σ(ι)παχής στην πολιορκία της Κωνσταντινούπολης (6, Απρ. 1453 - 29 Μαΐου, 1453). Το πρωί της Τρίτης 29 Μαΐου 1453, ο **Ulubath Hasan**, πεζός, με κάποιο τρόπο κατόρθωσε ν' αναρριχηθεί σ' έναν πύργο των τειχών της Κωνσταντινούπολης, ακολουθούμενος από τριάντα συμπαραστάτες του. Έφερε μόνο ένα γιατάκι, μια μικρή ασπίδα και τη σημαία/ μπαϊράκι των Οθωμανών. Όταν έγινε αντιληπτός, δέχθηκε καταγισμό από πέτρες βέλη και λόγχες των αμυνομένων, εν τούτοις έφτασε στην κορυφή και έβαλε την οθωμανική σημαία, την οποία υπερασπίστηκε έως ότου κατέρρευσε νεκρός με πολλά βέλη στο σώμα του.

Σύμφωνα με την παράδοση βλέποντας οι επιτιθέμενοι την οθωμανική σημαία στον πύργο, αναθάρρησαν και έτσι τελικά κατέκτησαν την Πόλη.

Επίμετρο:

Οι απόγονοι των Οθωμανών, των εξισλαμισμένων, των γενιτσάρων και λοιπών λαών της ανατολής, ήρθαν για να μείνουν και έμειναν. Οι παρηκμασμένοι και όσο δεν στεκόμαστε στα πόδια μας και στην «αντάρκεια», απλώς τους παρακολουθούμε χωρίς να έχουμε να πούμε κάτι. Για την ακρίβεια δεν έχουμε να πούμε κάτι (όχι υποχρεωτικά αντίθετο, αλλά ούτε καν κατανόησης ή συνεργασίας, οπότε τον πρώτο και τελευταίο λόγο τον έχει η άλλη πλευρά).

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

1) Σύσταση Επιτροπών Μητρώου

Πρωτοβάθμια Επιτροπή Μητρώου

Δρακούλης Δρακουλόγκωνας

Ελένη Βελουδογιάννη

Κων/νος Κρουστάλλης

Κων/νος Σταθακόπουλος

Ραφαήλ Λισμάνης

Αναπληρωματικά μέλη: Γ. Χλούπης, Κυρ. Ανδριομένου, Αθ. Σταμελάκη, Κων. Φωτεινάτος,

Στ. Φαζάκης, Χρ. Ηλιάδης

Δευτεροβάθμια Επιτροπή Μητρώου

Ματθαίος Αφεντουλίδης

Λεωνίδας Θεοδώρου

Μιχάλης Μερσίνης

Χρήστος Ηλιάδης

Δικαίος Χασανάκος

Αναπληρωματικά μέλη: Ι. Γεωργακαράκος, Γ. Καρατζάς, Μιχ. Ιωαννίδης, Ε. Αποστολίδου,

Μ. Προδρομίδου

2) Ορισμός Επιτροπών ΔΣΠ:

Επιτροπή Επιστημονική

Υπεύθυνος: Γ. Σταματογιάννης, Συντονιστής: Ι. Βρέλλος

Επιτροπή Νέων & Ασκουμένων Δικηγόρων

Υπεύθυνος: Ηλ. Κλάππας, Μέλη: Π. Μπουρλετίδου, Νικ. Μπιλίρης

Επιτροπή CCBE

Υπεύθυνος: Γ. Σταματογιάννης, Εκπρόσωπος: Μ. Φλωροπούλου, Μέλη: Λ. Γιατράκος,

Μ. Σταματογιάννη

Επιτροπή Κοινοτικών Δικηγόρων (ΠΔ 152)

Υπεύθυνος: Γ. Καραμιζάρης, Μέλη: Μ. Φλωροπούλου, Ηλ. Κλάππας

Επιτροπή Βιβλιοθήκης

Υπεύθυνος: Αργ. Δήμοβιτς

Επιτροπή Πληροφορικής

Υπεύθυνος: Γ. Καραμιζάρης, Συντονιστής: Χρ. Τσάλλος

Επιτροπή Λειτουργίας Δικαστηρίων

Υπεύθυνος: Νικ. Λιαπάκης, Μέλη: Νικ. Μπιλίρης, Ι. Καρδαράς, Γ. Αθανασόπουλος

Επιτροπή Αρ. 90 ΚτΔ & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Υπεύθυνος: Ι. Βούτας, Μέλη: Χρ. Τσάλλος, Νικ. Λιαπάκης

Επιτροπή Δικηγορικής Επικαιρότητας

Υπεύθυνος: Γ. Σταματογιάννης, Συντονίστρια: Μ. Φλωροπούλου

Επιτροπή Πειραϊκής Νομολογίας

Υπεύθυνος: Γ. Σταματογιάννης, Μέλη: Λ. Γιατράκος, Ε. Αναγνώστου

Επιτροπή Πολιτιστικών

Υπεύθυνος: Αργ. Δήμοβιτς, Συντονιστής: Γ. Καραμιζάρης

Επιτροπή Εμμίσθων Δικηγόρων

Υπεύθυνη: Κ. Γουργαρέα, Μέλη: Κ. Γκιουλιστάνης, Μ. Σταματογιάννη

Επιτροπή Αιμοδοσίας

Υπεύθυνος: Ηλ. Κλάππας, Συντονιστής: Γ. Αθανασόπουλος

Επιτροπή Φορολογικών-Ασφαλιστικών

Υπεύθυνος: Νικ. Λιαπάκης, Μέλη: Κων. Γουργαρέα, Γ. Αθανασόπουλος

